

ΕΠΙ

ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΘΕΩΡΗΣΗ

Τεύχος 129 / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2011

Ο «Καθηλικράτης» δοκιμάζεται στην πράξη

Σε οριακό επίπεδο η οικονομική κατάσταση των δήμων

Το προφίλ του νέου δημάρχου

Τι αληθάζει με το «Βοήθεια στο Σπίτι»

Editorial

Δύο μήνες εφαρμογής του «Καλλικράτη» φαίνεται πως παραείναι αρκετό διάστημα για να συνειδητοποιήσουν οι άνθρωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πως δρουν και πράττουν υπό την αποθέωση μιας μεγάλης αντίφασης:

Η εφαρμογή του «Καλλικράτη» γίνεται σε εξαιρετικά δύσκολες και ασφυκτικές συνθήκες που γέννησε η μεγαλύτερη στη μεταπολεμική ιστορία της χώρας κρίση. Αρα, η επιτυχής έκβαση του εγχειρήματος μπορεί να είναι απολύτως επιβεβλημένη, είναι, ωστόσο, εξαιρετικά δύσκολη.

Εν πολλοίς, θα μπορούσε να πει κανείς πως και με τον «Καλλικράτη»,

Άλλος δήμαρχος περιέγραφε ότι ανέλαβε ο δήμος του μια ελλιπέστατη στελεχωμένη πολεοδομία. Γεγονός που ισχύει σε πάρα πολλές περιπτώσεις, ακριβώς γιατί προηγήθηκαν των μετατάξεων διάφορες «αλχημείες», που έστειλαν σημαντικό αριθμό των υπαλλήλων στις Περιφέρειες. Γι' αυτό, άλλωστε, οι δήμαρχοι ζητούν να ανακληθούν όλες οι προβληματικές αποφάσεις προκειμένου να ομαλοποιηθεί το σύστημα.

Τρίτος δήμαρχος περιέγραφε ότι τα χρέη που παρέλαβε από συννενοούμενο δήμο είναι δυσθεώρητα και άλλος ότι οι εργολάβοι που είχαν μείνει απλήρωτοι προχώρησαν σε κατά-

κτάρρευση αν συμβεί κάτι τέτοιο. Και βέβαια σ' όλη αυτήν τη συγκυρία των συγχωνεύσεων, των απαγορεύσεων, της περιστολής δαπανών οι συνέπειες της κρίσης – ανεργία, ύφεση, φτώχεια – στις τοπικές κοινωνίες απογειώνονται.

Το «φως» που ψάχνουν στο τούνελ οι δήμαρχοι «ακούει» στο όνομα ΕΣΠΑ και ΕΛΛΑΔΑ. Προς το παρόν, όμως, η αναθεώρηση του ΕΣΠΑ αργεί, μαζί και η απάντηση για το αν θα δοθεί η δυνατότητα στους δήμους να εντάξουν σ' αυτό έργα που... άφησε στο δρόμο ο «Θησέας». Αγνωστη παραμένει και η τύχη που προγράμματος ΕΛΛΑΔΑ, αφού

Η εφαρμογή του «Καλλικράτη» γίνεται σε εξαιρετικά δύσκολες και ασφυκτικές συνθήκες που γέννησε η μεγαλύτερη στη μεταπολεμική ιστορία της χώρας κρίση. Αρα, η επιτυχής έκβαση του εγχειρήματος μπορεί να είναι απολύτως επιβεβλημένη, είναι, ωστόσο, εξαιρετικά δύσκολη.

όπως συμβαίνει και με τη δημοσιονομική κρίση και την κρίση χρέους στη χώρα μας, στην ουσία θα πρέπει να γίνει προσαρμογή στα νέα δεδομένα. Έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον να καταγράψει κανείς τον πολύ παραστατικό τρόπο που περιγράφουν οι ίδιοι οι αιρετοί τις καθημερινές τους περιπέτειες με τον ... «Καλλικράτη». Κάθε μέρα, σημειώνει αιρετός από δήμο της Πελοποννήσου, φτάνουν στα δημοτικά γραφεία εγκύκλιοι που μας περιγράφουν αρμοδιότητες που μας μεταβιβάζονται, παραβλέποντας, ωστόσο, το πιο σημαντικό: Ποιο ειδικευμένο προσωπικό θα τα αναλάβει όλα αυτά και ποιος θα πληρώσει το κόστος.

σχεση των λογαριασμών του δήμου. Αυτό όμως που ανεβάζει στο κόκκινο την αγωνία των αιρετών είναι τα οικονομικά των δήμων, τα οποία είναι σε άμεση και ευθεία συνάρτηση με τις υπαγορεύσεις του μνημονίου και τις «εκπλήξεις» που κομίζει η εκάστοτε επικαιροποίησή του.

Οι δήμοι φέτος, με βάση τα δεδομένα του προϋπολογισμού του 2011 και εκτός απρόοπτου, αναμένεται να βάλουν στα ταμεία τους περίπου τους ίδιους πόρους που πήραν το 2009. Η παραμικρή απόκλιση είναι δεδομένο ότι θα δημιουργήσει αξεπέραστα προβλήματα, πολλοί, μάλιστα, είναι αυτοί που προειδοποιούν ότι οι δήμοι απειλούνται με

το σχετικό Π.Δ. δεν έχει εκδοθεί ακόμη, ενώ τελευταία κυκλοφορούν ψίθυροι πως το πρόγραμμα δεν θα προχωρήσει.

Λίγοι οι αισιόδοξοι, περισσότεροι οι προβληματισμένοι και οι «γειωμένοι» με την αγωνία να σταθεί στα πόδια του το σύστημα και να προχωρήσει. Θα πετύχει; Πολλά εξαρτώνται και από την οικονομική στήριξη του «Καλλικράτη», ενώ το (4ο) μνημόνιο ήρθε απειλητικό, κι ακόμη δεν έχουν εξειδικευτεί τα μέτρα. Οι δήμαρχοι, πάντως, προειδοποιούν: Δεν υπάρχει απολύτως κανένα περιθώριο για νέες περικοπές. Θα τους ακούσει, άραγε, κανείς; Ίδωμεν.

Προτάσεις, ιδέες, σχόλια στο eta@kedke.gr

- 04** «Καλλικράτης» και στα συνδικαλιστικά όργανα των δημάρχων
- 06** Σε οριακό επίπεδο η οικονομική κατάσταση των δήμων
- 08** Προτάσεις της ΚΕΔΚΕ για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας
- 10** ΑΦΙΕΡΩΜΑ
Ανεβασμένες οι «στροφές» για προσαρμογή στον «Καλλικράτη»
- 12** Ο Καλλικράτης δοκιμάζεται στην πράξη
- 13** Οργάνωση και λειτουργία νέων δήμων
με την αξιοποίηση των νέων θεσμών
- 18** Τι πρέπει να προσέξουν οι νέες δημοτικές αρχές
- 20** Ο ρόλος των συμβούλων - Καταστατική θέση αιρετών
- 24** Νέο σύστημα κατανομής ΚΑΠ
- 25** Πρόγραμμα εξυγίανσης για υπερχρεωμένους δήμους
- 27** Το ΕΣΠΑ δεν έχει φτάσει στην Αυτοδιοίκηση
- 29** **ΑΡΘΡΟ** του Α. Καρβούνη
Τα ανταγωνιστικά ευρωπαϊκά προγράμματα ως εναλλακτική μορφή χρηματοδότησης των ΟΤΑ της χώρας
- 32** ΑΠΟΨΕΙΣ
Οι δήμαρχοι ως ρεαλιστές κυνηγούν το ακατόρθωτο
- 33** **ΑΡΘΡΟ** του Απόστολου Κοιμήση, δημάρχου Αμφιλοχίας
Η Αυτοδιοίκηση μοχλός παραγωγής εθνικού προϊόντος
- 34** **ΑΡΘΡΟ** του Γιώργου Χ. Μαρινάκη, δημάρχου Ρεθύμνου
«Πηγή επιβίωσης» το ΕΣΠΑ και οι αναπτυξιακές υποδομές

- 35** **ΑΡΘΡΟ** του Μάκη Παρασκευόπουλου, δημάρχου Πύργου
Η προοπτική ανάπτυξης στην εποχή της κρίσης
- 36** **ΑΡΘΡΟ** του Κώστα Τζανακούλη, δημάρχου Λαρισαίων
Μέτρα κοινωνικής προστασίας και έργα μέσω ΣΔΙΤ
- 37** **ΑΡΘΡΟ** του Φίλιππα Φίλιου, δημάρχου Ιωαννίνων
Αγωνιζόμενοι για το ανέφικτο επιτυγχάνουμε το εφικτό
- 38** **ΕΡΕΥΝΑ**
Το προφίλ του νέου δημάρχου
- 41** Μάχη για το «βρώμικο χρυσό»
- 43** Βρέθηκε φόρμουλα για τη συνέχιση των κοινωνικών προγραμμάτων
- 45** **ΑΡΘΡΟ** των Στέλλας Κατσαβού, Σταυρούλας Κοφινά, Βαλεντίνας Μπέλλου
Τράπεζα Χρόνου: Η πιλοτική εφαρμογή στο Δήμο Αγίας Βαρβάρας
- 49** **ΑΡΘΡΟ** της Κατερίνας Μήτσου
Έτος ενάντια στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό
- 51** Η καθημερινότητα στην Ψηφιακή Πόλη
- 55** **ΑΡΘΡΟ** του Β. Ι. Κοραχάη
Η μεταρρύθμιση προχωρεί θετικά
- 56** Διαδρομές
Μαριναλέντα: Το χωριό της Ουτοπίας
- 59** Εκτός ΣΥΝόρων
- 61** ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ
- 63** ΕΝδιαφέρουν

Επιθεώρηση

Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Εκδότης:

Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας
Ακαδημίας & Γενναδίου 8
106 78 Αθήνα
Τηλ. Κέντρο: 210 38 99 600, Fax: 210 38 20 807
email: eia@kedke.gr

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:

Ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ Νικήτας Κακλαμάνης

Διεύθυνση - Επιμέλεια Σύνταξης:

Θυρανία Σούλη

Συντακτική Ομάδα:

Δημήτρης Μαρής
Νικολέττα Μουτούση
Ηλίας Μπενέκος

Διόρθωση κειμένων:

Νίκη Σαϊτού

Εκδοτική Παραγωγή:

Σύγχρονες Εκδόσεις Κορυφή Α.Ε.
Εθνικής Αντιστάσεως & Ελ. Κωστοπούλου
Παλλήνη
Τηλ.: 210 66 65 669, 210 66 65 812

Σχεδιασμός - Σελιδοποίηση:

bmpplus
Σαράνια Εκκλησιών 8, 162 31 Βύρωνας
Τηλ.: 210 76 67 544
email: info@bmpplus.gr

27

Το ΕΣΠΑ δεν έχει φτάσει στην Αυτοδιοίκηση

41

Μάχη για το «βρώμικο χρυσό»

56

Μαριναλέντα: Το χωριό της Ουτοπίας

«Καλλικράτης» και στα συνδικαλιστικά όργανα των δημάρχων

**Εντός Μαρτίου
ξεκινούν οι
διαδικασίες
ανάδειξης νέων
συλλογικών
οργάνων**

Στην τελική φάση ολοκλήρωσης βρίσκεται το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, σύμφωνα με το οποίο ρυθμίζεται ο τρόπος εκλογής των συνδικαλιστικών οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Μέχρι τέλος του μήνα ο υπουργός Εσωτερικών, Γιάννης Ραγκούσης, αναμένεται να έχει καταθέσει το σχετικό διάταγμα, προκειμένου εντός Μαρτίου να ξεκινήσουν οι διαδικασίες για την ανάδειξη προεδρείων σε περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο.

13 Τοπικές Ενώσεις Δήμων

Σύμφωνα με πληροφορίες, το σχέδιο θα περιέχει αρκετές αλλαγές σε σχέση με το παλαιότερο Προεδρικό Διάταγμα. Στην πλειονότητά τους οι αλλαγές σχετίζονται με τον «Καλλικράτη» και τις νέες δομές που δημιουργούνται μέσω του σχετικού προγράμματος στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η πολιτική ηγεσία υιοθετεί ουσιαστικά ένα καλλικρατικό μοντέλο και στα συνδικαλιστικά όργανα της Αυτοδιοίκησης.

Συγκεκριμένα, στο σχέδιο δεν θα προβλέπεται σύσταση Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων σε κάθε τέως νομαρχία, αλλά τη δημιουργία Ενώσεων Δήμων σε κάθε αιρετή περιφέρεια. Ουσιαστικά, δηλαδή, τις 52 Τοπικές Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων το Προεδρικό Διάταγμα τις συνενώνει σε 13 Τοπικές Ενώσεις Δήμων.

Η ΚΕΔΚΕ μετονομάζεται σε ΚΕΔΕΛ

Ο «Καλλικράτης» επιδρά ακόμα και

στην ονομασία του ανώτατου συνδικαλιστικού οργάνου των δημάρχων.

Η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (ΚΕΔΚΕ) μετονομάζεται σε Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕΛ). Αντίστοιχα σε περιφερειακό επίπεδο θα δημιουργηθεί η Ένωση Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος.

Αλλαγές στην εκλογή του εκλεκτορικού σώματος

Σημαντικές αλλαγές περιέχει το Προεδρικό Διάταγμα και στον τρόπο εκλογής του εκλεκτορικού σώματος. Σύμφωνα με πληροφορίες μας, μέλη της Γενικής Συνέλευσης της ΚΕΔΕΛ θα είναι όλοι οι δήμαρχοι, κάτι το οποίο δεν προβλεπόταν στο προηγούμενο Προεδρικό Διάταγμα.

Αλλωστε, αυτό ήταν αδύνατον να επιτευχθεί για τους καποδιστριακούς δήμους καθώς ξεπερνούσαν τους 1.000, ενώ τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης ήταν μόλις 500. Με το νέο διάταγμα, αν και δεν αναμένεται να μειωθούν τα μέλη της Γ.Σ., ωστόσο θα τροποποιηθεί το προφίλ τους.

Στη Γενική Συνέλευση θα συμμετέχουν οι 325 δήμαρχοι, καθώς και 175 δημοτικοί σύμβουλοι. Στο διάταγμα θα προβλέπεται αναλογική εκπροσώπηση όλων των δήμων.

Σε κάθε δήμο θα εκλέγεται συγκεκριμένος αριθμός εκπροσώπων, ο οποίος θα προκύπτει σε συνάρτηση με τον αριθμό των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου και την ποσόστωση που θα προβλέπει το διάταγμα. Η ποσόστωση δεν αναμένεται ν' αλλάξει θε-

ματικά σε σχέση με τα όσα ισχύουν μέχρι σήμερα.

Μέχρι τώρα η πλειοψηφούσα παράταξη εκλέγει περίπου το 70% των εκπροσώπων και το υπόλοιπο 30% αναδεικνύεται από την αντιπολίτευση. Το ποσοστό αυτό αυξάνεται προς τα πάνω αναλογικά με την αύξηση των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου. Για παράδειγμα, σε δήμους που είχαν 33 μέλη, οι εκπρόσωποι ήταν 19, από αυτούς οι 14 προέρχονταν από τον επιτυγχόντα συνδυασμό και οι 5 από τους λοιπούς συνδυασμούς.

Εξ' οφίτσιο η συμμετοχή του δημάρχου Αθηναίων στο Δ.Σ.

Στο Προεδρικό Διάταγμα Ραγκούση θα υπάρχει πρόβλεψη για εξ' οφίτσιο συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕΛ του δημάρχου Αθηναίων. Αυτό σημαίνει ότι ο Γιώργος Καμίνης δεν θα χρειαστεί να διεκδικήσει την ψήφο των συναδέλφων του στη Γενική Συνέλευση προκειμένου να εκλεγεί στο Δ.Σ.

Ωστόσο, η εξ' οφίτσιο συμμετοχή του δεν συνεπάγεται και από το νόμο ότι θα είναι και ο πρόεδρος της ΚΕΔΕΛ. Πρόεδρος εκλέγεται έπειτα από ψηφοφορία των 31 μελών του Δ.Σ.

Το προφίλ του προσωπικού

Η συνένωση των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΕΔΚ) προκαλεί λειτουργικά ζητήματα, όπως και στην περίπτωση των συνενώσεων των δήμων. Τα ζητήματα αυτά αφορούν κυρίως δύο ουσιαστικούς τομείς, το προσωπικό που απασχολείται σ' αυτές

και τις κτιριακές υποδομές. Σύμφωνα με πληροφορίες, το υπουργείο Εσωτερικών εξετάζει τις δυνατότητες αξιοποίησης του προσωπικού αυτού στις νέες Τοπικές Ενώσεις Περιφερειών, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις αναμένεται να συνεχίσουν να λειτουργούν παραρτήματα και σε επίπεδο νομών. Αξίζει να επισημανθεί ότι από τους 192 υπαλλήλους που εργάζονται στις

Για παράδειγμα, η ΤΕΔΚ Αττικής έχει 17 εργαζομένους, από τους οποίους μάλιστα οι 10 είναι Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, επίσης η ΤΕΔΚ Θεσσαλονίκης έχει 11 εργαζομένους. Σε ό,τι αφορά τις κτιριακές υποδομές από την απογραφή που έχει γίνει προκύπτει ότι στο 60% των νομών οι ΤΕΔΚ είχαν ιδιόκτητα κτίρια. Οπως φαίνεται και από το σχετικό πί-

υπάρχει καμία Τοπική Ενωση που να διαθέτει δικό της κτίριο. Η ύπαρξη ή όχι κτιριακών υποδομών θα ληφθεί υπόψη στην περίπτωση που εξεταστεί η λειτουργία παραρτημάτων σε επίπεδο νομών. Για τη λειτουργία των παραρτημάτων θα εξεταστούν μια σειρά από κριτήρια, όπως ο αριθμός των δήμων σε κάθε νομό, καθώς και η γεωγραφική ιδιαιτερό-

ΤΕΔΚ, το 64% είναι Ανώτατης Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, μόλις ένα 31% είναι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και ένα 5% Υποχρεωτικής. Στην πλειονότητά τους είναι στελέχη εξειδικευμένα, τα οποία είχαν συμβάλει καθοριστικά στην οργάνωση των καποδιστριακών δήμων. Οπως φαίνεται και από το σχετικό πίνακα οι περιφέρειες των μεγάλων αστικών κέντρων διαθέτουν το περισσότερο προσωπικό.

νακα σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχουν ολόκληρες περιφέρειες οι οποίες διαθέτουν κτιριακές υποδομές σε όλους τους τέως νομούς.

Ενδεικτικά παραδείγματα αποτελούν οι περιφέρειες Πελοποννήσου και Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης. Αντίθετα, υπάρχουν και περιπτώσεις περιφερειών, οι ΤΕΔΚ των οποίων δεν διαθέτουν κτίρια. Για παράδειγμα, στο Νότιο Αιγαίο και στα Ιόνια Νησιά δεν

τητα της κάθε περιοχής. Δηλαδή, αν πρόκειται για νησιωτικούς, πεδινούς, αστικούς ή ορεινούς δήμους.

Σε ορισμένες περιπτώσεις που όλος ο νομός έχει συνενωθεί σ' ένα δήμο δεν αναμένεται να υπάρξουν παραρτήματα. Ωστόσο, μπορεί να υπάρξουν και εξαιρέσεις σε κάποιους νησιωτικούς δήμους, όπου ενδεχομένως θα μπορούν να εξυπηρετηθούν επιπλέον νησιά τα οποία βρίσκονται κοντά στην έδρα της παλαιάς ΤΕΔΚ.

Σε οριακό επίπεδο η οικονομική κατάσταση των δήμων

Ενα... φάντασμα πλανιέται πάνω από τον «Καλλικράτη»: «Το φάντασμα» των οικονομικών των νέων δήμων...

Ο προϋπολογισμός του 2011, το μνημόνιο, αλλά και οι δαπάνες για τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες, τη μισθοδοσία των μεταταγέντων υπαλλήλων και άλλες ανελαστικές δαπάνες δεν αφήνουν περιθώρια για σχεδιασμούς και όνειρα στις νέες δημοτικές αρχές, οι οποίες ανησυχούν μήπως τελικά τα οικονομικά υπονομεύσουν την προσπάθεια υλοποίησης της μεταρρύθμισης. Οι πιο αισιόδοξοι εκ των αιρετών ελπίζουν ότι οι δήμοι θα πάρουν τους ίδιους πόρους που πήραν το 2009. Οι πιο επιφυλακτικοί προβληματίζονται εντόνως για την εκτέλεση του προϋπολογισμού 2011, καθώς υπάρχει και το προηγούμενο του 2010, όπου η Τοπική Αυτοδιοίκηση έλαβε 35%, περίπου, μικρότερες επιχορηγήσεις από ό,τι το 2009.

Πάντως, είναι δεδομένο ότι όλα τα έσοδα των δήμων από τους ΚΑΠ θα είναι μειωμένα κατά 10%, δηλαδή υπάρχει παρακράτηση ύψους 486 εκατ. ευρώ, με βάση τις διατάξεις του Ν.3667/2010. Παράλληλα, και σύμφωνα με τους υπολογισμούς του ΓΛΚ, στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού εμφανίζεται και πλεόνασμα 500 εκατ. ευρώ για τους δήμους. Το γεγονός προβληματίζει ιδιαίτερα την Αυτοδιοίκηση, δεδομένου ότι εάν το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης είναι μεγαλύτερο, τότε υπάρχει ο κίνδυνος –αν όχι η βεβαιότητα– το εμφανιζόμενο ως έλλειμμα να είναι επιπλέον περικοπή για τους δήμους της χώρας, πέραν των 486 εκατ. ευρώ και πέραν

των 500 εκατ. που έτσι και αλλιώς προβλέπει το μνημόνιο για το 2011.

Τη δύσκολη κατάσταση δυσχεραίνει και το αντικειμενικό γεγονός ότι τα οικονομικά των δήμων είναι σε κίνηση, δεν έχει γίνει ακόμη λεπτομερής κοστολόγηση των νέων αρμοδιοτήτων, η μεταβίβαση των οποίων γίνεται με ταχύτητα το τελευταίο διάστημα, ενώ εξακολουθεί να είναι ζητούμενο ο υπολογισμός του ελάχιστου λειτουργικού κόστους, το οποίο –όπως σημειώνεται από αρκετούς παρατηρητές– αναμένεται να αυξηθεί.

Σε ακόμη πιο δύσκολη θέση είναι δήμοι οι οποίοι κληρονομούν οικονομικά πολλές φορές εκτός ελέγχου και χρέη κρυμμένα κάτω από τα χαλί.

Εκ των πραγμάτων, λοιπόν, η Αυτοδιοίκηση βρίσκεται στην καλύτερη περίπτωση σε κατάσταση άμυνας. Η ΚΕΔΚΕ δεν ζητεί τίποτε επιπλέον πέραν από το αυτονόητο, δηλαδή την τήρηση του Συντάγματος και των νόμων του κράτους, και διαμηνύει ότι «δεν υπάρχει κανένα απολύτως περιθώριο για περαιτέρω μείωση των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το 2011, αντιθέτως η κυβέρνηση πρέπει να διασφαλίσει τη μίνιμουμ λειτουργική αυτάρκεια των νέων δήμων».

Τι προβλέπει ο προϋπολογισμός

Οι προβλέψεις του προϋπολογισμού 2011 είναι αυξημένες κατά 1.711 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις αποδόσεις του 2010. Στην πραγματικότητα ο προϋπολογισμός του 2011 πλησιάζει τον προϋπολογισμό του 2009. Υπάρχει όμως η εξής σημαντική διαφορά: Ότι, δηλαδή, από το νέο προϋπολογισμό πρέπει να καλυφθούν οι δαπάνες των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων, που

μόνο για τα προνοιακά επιδόματα και τη μεταφορά των μαθητών αναμένεται να φτάσουν το 1 δισ. ευρώ. Σημειώτεον ότι στο κόστος των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων έχει υπολογιστεί μόνο το κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού και όχι τα λειτουργικά έξοδα των νέων υπηρεσιών, ενοίκια κ.λπ.

«Αν σ' αυτό προσθέσουμε τη μισθοδοσία των χιλιάδων μετατασσομένων υπαλλήλων και τις λειτουργικές δαπάνες των νέων και λάβουμε υπόψη τις προβλεπόμενες μειώσεις στο νέο επικαιροποιημένο μνημόνιο, είναι φανερό πως η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι αντικειμενικά σε αδυναμία να συγχρηματοδοτήσει το Εθνικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Αυτοδιοίκησης "ΕΛΛΑΔΑ", υπογράμμισε η ΚΕΔΚΕ προς όλα τα πολιτικά κόμματα, τα οποία ενημέρωσε πρόσφατα για την οικονομική κατάσταση των δήμων.

Όλα τα παραπάνω, λοιπόν, συνηγορούν στο γεγονός ότι η οικονομική κατάσταση των δήμων είναι ήδη σε οριακό επίπεδο και άρα είναι βάσιμες οι ανησυχίες που εκφράζουν οι αιρετοί για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, αν, δηλαδή, θα αποδοθούν όσα έχουν προϋπολογιστεί.

Τι προβλέπει και πόσα κόβει το μνημόνιο

Την ανησυχία αυτή επιτείνουν και οι προβλέψεις του τρίτου στη σειρά επικαιροποιημένου μνημονίου, σύμφωνα με τις οποίες:

Για **πρώτη φορά** διατυπώνεται πρόθεση να μειωθούν οι καθαρές μεταβιβάσεις προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση για να εξασφαλιστεί εξοικονόμηση πόρων.

Δεύτερον, ξεκαθαρίζεται ότι η μείωση του κόστους της Τοπικής Αυτοδι-

οίκησης το 2013 σε σχέση με σήμερα θα πρέπει να είναι 1.500 εκατ. ευρώ. Οι συνολικές εξοικονομήσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα ανέλθουν την τριετία 2011-2013 σε 3 δισ. ευρώ.

Τρίτον, οι έλεγχοι των δήμων γίνονται ασφυκτικοί. Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους αναλαμβάνει πλέον ένα ρόλο γενικού επόπτη.

Τέταρτον, διαχωρίζεται το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σε εμπορικές δραστηριότητες και δραστηριότητες παρακαταθηκών. Ενα ερώτημα που τίθεται είναι τι θα γίνει με τους πόρους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τους οποίους διαχειρίζεται.

Στα παραπάνω δύσκολα οικονομικά δεδομένα θα πρέπει να συνυπολογι-

μπορούν να ξοφλήσουν, ενώ σημαντικές είναι και οι απώλειες σε απασχόληση που μεταφέρονται στις τοπικές αγορές.

Ενα άλλο παράδειγμα είναι το πρόγραμμα «Θησέας» το οποίο έκλεισε μεν, αλλά έχει αφήσει εκκρεμείς σημαντικούς λογαριασμούς και, σύμφωνα με τους αιρετούς, πολλά ερωτήματα, όπως, για παράδειγμα, πού είναι οι πόροι που έπρεπε να βάλει το κεντρικό κράτος ή πώς θα χρηματοδοτηθούν τιμολογιοποιημένα έργα. Σημειωτέον ότι η ΚΕΔΚΕ έχει ζητήσει να ενταχθούν στο ΕΣΠΑ, αλλά ακόμη δεν έχει υπάρξει κάτι συγκεκριμένο.

Επίσης, σύμφωνα με το νόμο, μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2010 θα έπρεπε να είχε

ευρώ υπολογίζεται ότι θα δοθούν για να πληρωθούν έργα του «Θησέα», ενώ ερώτημα αποτελεί τι θα γίνει με τα πρώην ενταγμένα στο «Θησέα» έργα, ύψους 800 εκατ. ευρώ.

Η ουσία, πάντως, είναι ότι ακόμη δεν έχει ξεκινήσει διαβούλευση για το Π.Δ. εκ μέρους του υπουργείου Εσωτερικών. Κανένας δεν γνωρίζει βασικές πολιτικές επιλογές που διέπουν τη χρηματοδότηση και τη λειτουργία του προγράμματος, όπως, για παράδειγμα, το κρίσιμο θέμα ποια θα είναι η ποσοστιαία συμμετοχή του κεντρικού κράτους και ποια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η ΚΕΔΚΕ, πάντως, έχει προτείνει πριν κατατεθεί το Π.Δ. στο Σ.τ.Ε. να έχει

Φορολογική ενημερότητα στους δήμους

Τη θεσμοθέτηση της δημοτικής φορολογικής ενημερότητας ζητεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση από την κυβέρνηση, με την οποία θα «μπλοκάρονται» οι συναλλαγές των οφειλετών πολιτών και επαγγελματιών τόσο με τον ίδιο το δήμο όσο και από το Δημόσιο.

Η πρόταση αποτυπώθηκε και επίσημα με σχετικό υπόμνημα που κατατέθηκε από την ΚΕΔΚΕ προς το υπουργείο Οικονομικών –και εξετάζεται θετικά από τα συναρμόδια υπουργεία, Οικονομικών και Εσωτερικών– στο πλαίσιο του φορολογικού νομοσχεδίου.

Η θεσμοθέτηση δημοτικής φορολογικής ενημερότητας κρίνεται αναγκαία, καθώς η βεβαίωση και η είσπραξη των δημοτικών εσόδων διά της δικαστικής οδού χαρακτηρίζεται αλυσιτελής και ατελέσφορη λόγω του μικρού ύψους των δημοτικών απαιτήσεων, του χρόνου που απαιτείται και του ισχνού οικονομικού αποτελέσματος.

Με τη θεσμοθέτησή της θα διασφαλιστεί η είσπραξη των δημοτικών τελών, όπως τα τέλη κοινόχρηστων χώρων, παρεπιδημούντων κ.ά., η οποία παρουσιάζει σήμερα σημαντική υστέρηση.

Επίσης, η Αυτοδιοίκηση ζητεί να ισχύσει και για τους δήμους ο συμψηφισμός των χρεών.

στούν και άλλες σημαντικές «ανεπάρκειες» εκ μέρους της κυβέρνησης, που έχουν ωστόσο πολύ βαρύ οικονομικό αποτέλεσμα για τους δήμους.

Για παράδειγμα, η ΣΑΤΑ, η οποία κατανέμεται σε 4 δόσεις ετησίως, το 2010 αποδόθηκε περίπου το ήμισυ. Ουδέποτε η Αυτοδιοίκηση, επισημαίνουν οι δήμαρχοι, δεν στερήθηκε τη μισή ΣΑΤΑ, και μάλιστα προϋπολογισθείσα. Σήμερα και εξ αυτού οι δήμοι είναι εκτεθειμένοι, διότι είχαν προκηρύξει και δρομολογήσει έργα, τα οποία δεν

ήδη εκδοθεί το Π.Δ. για το πρόγραμμα «ΕΛΛΑΔΑ», αλλά ακόμη δεν έχει γίνει τίποτε.

Θεωρητικά το πρόγραμμα «ΕΛΛΑΔΑ», ύψους 4 δισ. ευρώ, θα χρηματοδοτούσε αναπτυξιακά έργα των δήμων. Στην πορεία διευκρινίστηκε ότι από αυτό το ποσό θα χρηματοδοτηθούν με 1 δισ. ευρώ έργα της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης. Από τα υπόλοιπα 3 δισ., το 25% θα διατεθεί για οριζόντιες παρεμβάσεις, περίπου 200 εκατ.

προηγηθεί συμφωνία για τα ποσοστά χρηματοδότησης του προγράμματος από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ) και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Επίσης, ζητεί να διασφαλιστεί η ισόρροπη κατ' έτος συγχρηματοδότησή του από ΚΑΠ και ΠΔΕ και να προβλεφθεί η δυνατότητα συμπληρωματικής χρηματοδότησης από λοιπούς πόρους και δάνεια και να μειωθεί το ποσοστό 25% του προϋπολογισμού των «Οριζόντιων Παρεμβάσεων».

Προτάσεις της ΚΕΔΚΕ για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας

«Οι προτάσεις αυτές εμπεριέχονται επί της αρχής, αλλά με ενστάσεις, τοποθετείται η ΚΕΔΚΕ απέναντι στο νομοσχέδιο του ΥΠΕΚΑ για τη «διατήρηση της βιοποικιλότητας»,

25 χρόνια στα αζήτητα η προστασία της βιοποικιλότητας

Κοινή διαπίστωση όλων των αιρετών κατά τη διάρκεια συζήτησης του θέματος στο Δ.Σ. ήταν ότι απαιτείται να τηρηθεί αυστηρά το χρονοδιάγραμμα

η χώρα μας στις δεσμεύσεις της ευρωπαϊκής οδηγίας 92, από τις 419 περιοχές Natura 2000 στις 118 έχουν εγκριθεί οι στρατηγικές μελέτες περιβαλλοντικής προστασίας τους, σε 7 περιοχές έχουν εκπονηθεί τα σχέδια

υπογραμμίζοντας παράλληλα ότι η βιοποικιλότητα σχετίζεται τόσο με την προστασία του περιβάλλοντος όσο και με τις υπηρεσίες και τις δραστηριότητες που αναπτύσσονται χάρη σ' αυτήν.

Η ΚΕΔΚΕ επισημαίνει αρχικά ότι πρέπει να απλοποιηθούν, να κωδικοποιηθούν και να επισπευσθούν οι διαδικασίες των χωροταξικών και πολεοδομικών ρυθμίσεων, ώστε όλοι οι «καλλικράτειοι» δήμοι να αποκτήσουν Πολεοδομικό Σχεδιασμό, με προτεραιότητα τους δήμους που έχουν περιοχές Natura. Οσον αφορά, δε, τις διατάξεις για τις αρτιότητες η ΚΕΔΚΕ θεωρεί πως πρέπει να έχουν μεταβατικό χαρακτήρα μέχρι να γίνουν οι διαχειριστικές μελέτες.

για την υλοποίηση των προβλέψεων του νόμου.

«Η κεντρική διοίκηση, τόνισε ο πρόεδρος της Επιτροπής Αειφόρου Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος Γ. Κοτρωνιάς, είκοσι πέντε χρόνια μετά την ψήφιση του Ν.1650/86 ελάχιστα έχει πράξει για τα ζητήματα προστασίας της βιοποικιλότητας και των προστατευόμενων περιοχών».

Σημειωτέον ότι το ελληνικό κράτος μόλις το 2006 κοινοποίησε στην Ε.Ε. τον επίσημο κατάλογο των προστατευόμενων περιοχών της χώρας μας και μάλιστα με οριοθέτησή τους που δεν είναι ακριβής, ο οποίος περιλαμβάνει 419 περιοχές.

Σήμερα, δύομισι χρόνια πριν εκπνεύσει η προθεσμία για ν' ανταποκριθεί

διαχείρισης και μόλις για 28 υπάρχει φορέας διαχείρισης της περιοχής.

263 δήμοι από τους 325 έχουν περιοχή Natura

Σύμφωνα με στοιχεία βάσης δεδομένων του προγράμματος ΧΩΡΟΣ, που υλοποιεί η ΚΕΔΚΕ, διαπιστώνεται ότι από τους 325 δήμους, που υφίσταται σήμερα με την εφαρμογή του «Καλλικράτη», σε 263 δήμους τμήμα της χωρικής τους ενότητας αποτελεί περιοχή Natura και μόλις 62 δήμοι δεν έχουν στα όριά τους περιοχή Natura.

Σε πολλές περιπτώσεις το μεγαλύτερο ποσοστό της έκτασης των δήμων «καταλαμβάνεται» από περιοχές Natura, ενώ σε κάποιες φτάνει το 100%.

Ενδεικτικά αναφέρουμε το Δήμο

Αλοννήσου, Αλμωπίας, Παξών, Μεγανησίου, Ζαγοράς- Μουρεσίου, Γαύδου, Μεγίστης, Οινουσών κ.λπ. Και για να μη σχηματιστεί η εντύπωση ότι το ζήτημα αφορά μόνο μικρά σε έκταση ή πληθυσμό νησιά να σημειωθεί ενδεικτικά ότι στα όρια του Δήμου Δράμας οι χαρακτηρισμένες περιοχές Natura καταλαμβάνουν το 60,14% του εδάφους τους, στο Δήμο Καισαριανής το 60,61%, στο Δήμο Ιωαννίνων το 70,26%, στο Δήμο Καλαμπάκας το 63,04% και στο Δήμο Λαμιέων το 40,26%. Συνολικά το 27% του χερσαίου τμήματος της χώρας καλύπτεται από περιοχές Natura 2000 και επιπλέον ένα 6% του υγροτοπικού χώρου.

Οι ενστάσεις και τα επείγοντα

«Αυτό, τόνισε ο κ. Κοτρωνιάς, καταδεικνύει την τεράστια σημασία που έχει για τις τοπικές κοινωνίες και την επιβίωσή τους η σωστή θεσμοθέτηση των ζωνών προστασίας και των όρων που θα διαμορφωθούν τελικά. Είναι ένα σύνθετο θέμα, το οποίο έχει διαστάσεις κοινωνικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές, αναπτυξιακές. Θέμα που μόνον η τοπική κοινωνία και η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορούν να δουν σε όλο του το εύρος και τη διάσταση, αφού σχετίζεται με τη καθημερινότητα, τη δραστηριότητα, την επιβίωση των κατοίκων και το μέλλον των παιδιών τους.

Δεν πρέπει σε καμία περίπτωση με γενικού χαρακτήρα διατάξεις και μέτρα να θέτουμε σε δοκιμασίες και πειραματισμούς τη δραστηριότητα μιας κοινότητας ανθρώπων που επέλεξε να ζήσει, να επιβιώσει στην ελληνική περιφέρεια, δίνοντας καθημερινά έναν αγώνα οικονομικής επιβίωσης και αντίστασης στις αστυφιλικές τάσεις της εποχής.

Μια κοινότητα ανθρώπων που ζει, πονά και αγωνιά για τον τόπο αυτό και τη διατήρηση της περιβαλλοντικής του ισορροπίας, γιατί είναι ο τόπος τους και γιατί ιστορικά και διαχρονικά αυτές οι "κοινότητες" ανθρώπων προστάτεψαν και διατήρησαν το βιώσιμο χαρακτήρα της κάθε περιοχής. Βιώσιμο είναι ό,τι δεν διαταράσσει την ισορροπία φύσης και ανθρώπου, όπως αυτή έχει καθοριστεί από μια αέναη σχέση γενιών και γενιών.

Σαφώς και λέμε "ναι" στους όρους προστασίας μέσα από διαχειριστικές μελέτες, με την έκδοση των απαιτούμενων Προεδρικών Διαταγμάτων και με φορείς διαχείρισης κατά ομάδες περιοχών ή όπου είναι αναγκαίο και κατά περιοχή, όπως γίνεται έως τώρα, αλλά φορείς που σέβονται, διαβουλεύονται και λειτουργούν μέσα στην κοινωνία, την κάνουν συμμετοχο και συνυπεύθυνη.

Φορείς στους οποίους θεσμικά εκπροσωπείται η Τοπική Αυτοδιοίκηση και η τοπική κοινωνία και που δεν λειτουργούν έξω από τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιοχής».

Αρα, υπογραμμίζει η ΚΕΔΚΕ, το επείγον είναι να απλοποιηθούν, να κωδικοποιηθούν και να επισπευστούν οι διαδικασίες των χωροταξικών και πολεοδομικών ρυθμίσεων με έμφαση στα ΓΠΣ, όπου αυτά δεν υφίστανται, ώστε όλοι οι «καλλικράτειοι» δήμοι, στην ολότητά του ο καθένας, να διαθέτουν Πολεοδομικό Σχεδιασμό. Να δοθεί, δε, προτεραιότητα στους δήμους που έχουν περιοχές Natura, ώστε να μην υπάρχει έλλειμμα και διαφορετικό καθεστώς αντιμετώπισης όμορων οικισμών ή περιοχών που ανήκουν στον ίδιο δήμο και αναφέρονται στην ίδια περιοχή Natura. Ως παράδειγμα αναφέρεται η περίπτωση της λίμνης Κερκίνης, γύρω από την οποία είχαν μέτωπο τέσσερις «καποδιστριακοί» δήμοι, όμως μόνον ένας είχε ΓΠΣ και άρα πολεοδομικούς κανόνες και μέτρα προστασίας για το τμήμα της περιοχής Natura, που του αναλογούσε.

Μεταβατικές διατάξεις μέχρι να γίνουν διαχειριστικές μελέτες

Ως προς το επίμαχο θέμα της αρτιό-

τητας η ΚΕΔΚΕ τονίζει ότι οι όποιες διατάξεις αφορούν σε αρτιότητες να έχουν οπωσδήποτε μεταβατικό χαρακτήρα μέχρι να γίνουν οι διαχειριστικές μελέτες. Αυτό αφορά και το επίμαχο θέμα των 10 στρεμμάτων.

«Δεν μπαίνουμε στη λογική των 4 ή 10 στρεμμάτων, αλλά στην ανάγκη να θεσπιστούν οι οριστικές διατάξεις (μέσω Π.Δ.) και να μη διαταραχθεί η κοινωνική ισορροπία. Γιατί μια γενική μεταβολή, ισοπεδωτική και άμεση, καμία φιλοπεριβαλλοντική πολιτική δεν εξυπηρετεί και τεράστια προβλήματα δημιουργεί ταυτόχρονα. Αλλωστε, η Αυτοδιοίκηση από μόνη της έχει δεχτεί αρτιότητα σε μεγαλύτερη έκταση, παρά τις πιέσεις και αντιδράσεις, όπως έγινε με τον καθορισμό αρτιότητας στα 20 στρέμματα σε περιοχή του ΓΠΣ της Λάρισας», επισημαίνει η ΚΕΔΚΕ.

«Θέση μας είναι ότι πρέπει να πάμε σε ρυθμίσεις που θα εξεταστούν κατά περίπτωση –μέσω Π.Δ.–, ανάλογα με το επίπεδο σημασίας και τις ιδιαιτερότητες κάθε προστατευόμενης περιοχής», σημειώνει η ΚΕΔΚΕ.

Ειδικό Παρατηρητήριο για την εφαρμογή του νόμου

Τέλος, η ΚΕΔΚΕ προτείνει να αξιοποιηθεί η χωροταξική και πολεοδομική πληροφορία που έχει συγκεντρώσει μέσω του προγράμματος ΧΩΡΟΣ και να δημιουργηθεί, σε συνεργασία με άλλους συναρμόδιους φορείς, Ειδικό Παρατηρητήριο, το οποίο θα εργάζεται για την πιστή εφαρμογή και σε συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα των χωροταξικών και πολεοδομικών ρυθμίσεων που θα προκύπτουν από τη σταδιακή εφαρμογή του νόμου.

Ανεβασμένες οι «στροφές» για Προσαρμογή στον «Καλλικράτη»

Ενα από τα δυσκολότερα εγχειρήματα στην ιστορία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αυτό της μετάβασης στη μετά «Καλλικράτη» εποχή, βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη το τελευταίο διάστημα.

Οι 325 νέοι αιρετοί, αλλά και όλες οι εμπλεκόμενες αρμόδιες υπηρεσίες βρίσκονται σε κατάσταση συναγερμού, προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις αυξημένες απαιτήσεις της νέας πραγματικότητας και να αντιμετωπίσουν τις όποιες υποχρεώσεις για την αναδιοργάνωση και τη λειτουργία των νέων δομών. Αρκεί κανείς να αναλογισθεί ότι οι νέοι δήμοι καλούνται να αναλάβουν... νέες αρμοδιότητες που αφορούν τους τομείς Περιβάλλοντος, Ποιότητας Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων, Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Αγροτικής Ανάπτυξης, Κτηνοτροφίας και Αλιείας.

Στοιχείμα πρώτο, η εξυπηρέτηση του πολίτη

Βασικός στόχος ευθύς εξαρχής του εγχειρήματος του «Καλλικράτη» άλλωστε, πέρα από την ενδυνάμωση της Αυτοδιοίκησης και την εξοικονόμηση πόρων, ήταν η εξυπηρέτηση να βρεθεί πολύ πιο κοντά στον πολίτη. Αυτό ακριβώς το στοιχείο ήταν και το πρώτο που κλήθηκαν να κερδίσουν με την έλευση του νέου έτους οι τοπικοί άρχοντες.

Ήδη από τις πρώτες ημέρες λειτουργίας των νέων δήμων δεν έλειψαν τα προβλήματα που σχετίζονται με το ξεκαθάρισμα στην άσκηση αρμοδιο-

τήτων, ασάφειες σε ζητήματα προσωπικού και υποδομών, αλλά και αρκετά γραφειοκρατικά «αγκάθια». Υπήρξαν, μάλιστα, περιπτώσεις που κυριολεκτικά στο παρά πέντε οι νέοι δήμοι «εφοδιάστηκαν» με νέο ΑΦΜ και νέες σφραγίδες! Χωρίς αυτά δεν θα μπορούσαν να προβούν στο άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού, προκειμένου να εισρεύσουν χρήματα από τους θεσμοθετημένους πόρους και να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν κατά τις πρώτες ημέρες λειτουργίας τους στις άμεσες οικονομικές απαιτήσεις που υπήρχαν, όπως τη μισθοδοσία των υπαλλήλων. Αντίστοιχα, και σε ό,τι αφορά τις σφραγίδες, η έγκαιρη παραλαβή τους ήταν αναγκαία προκειμένου να είναι σε θέση να εκδώσουν τα έγγραφα που ζητούσαν οι πολίτες. Και αν τα συγκεκριμένα προβλήματα, παρά τη σημασία τους, δείχνουν σχετικά εύκολα στην αντιμετώπισή τους, ωστόσο κάποια άλλα που αφορούν την εγκατάσταση στα νέα κτίρια, αλλά και τις αρμοδιότητες και την ανασυγκρότηση των υπηρεσιών είναι πολύ πιο σύνθετα και χρονοβόρα και όπως είναι φυσικό μένει να κριθούν στην πράξη.

Γνωρίζοντας τις δυσκολίες από την εφαρμογή του νέου νόμου, αλλά και τα... συνήθη αργά αντανάκλαστικά της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, το υπουργείο Εσωτερικών έλαβε μέριμνα ώστε να διατηρηθούν οι υπάρχουσες υποδομές στους δήμους που καταργούνται, παράλληλα, βεβαίως, με τη λειτουργία στην έδρα κάθε νέου δήμου των κεντρικών υπηρεσιών του ΟΤΑ. Έτσι δεν θα υπάρξει αιφνιδασμός του κοινού, καθώς θα συνε-

χίσει να εξυπηρετείται εκεί που ήδη γνωρίζει και βεβαίως ικανοποιείται μία ακόμη βασική αρχή, εκείνη της εξυπηρέτησης όσο το δυνατόν εγγύτερα στον τόπο κατοικίας του πολίτη. Συγκεκριμένα, οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες στις έδρες των πρώην ΟΤΑ που θα συσταθούν είναι η Υπηρεσία Καθαριότητας, Διοικητικών Θεμάτων (δημοτολόγιο, ληξιαρχείο, έκδοση πιστοποιητικών), Οικονομικών Θεμάτων (είσπραξη εξόδων, βεβαίωση προστίμων), Συντήρησης Υποδομών (ύδρευση, άρδευση, ηλεκτροφωτισμός) και Δημοτικής Αστυνομίας.

Παράλληλα, κοινωνικές υπηρεσίες, όπως π.χ. Βοήθεια στο Σπίτι, ΚΑΠΗ, δομές παιδικής φροντίδας, θα παρέχονται τοπικά μέσω των αποκεντρωμένων παραρτημάτων του Νομικού Προσώπου του δήμου. Μάλιστα, ανάλογα με τις ανάγκες κάποιων δήμων παρέχεται δυνατότητα λειτουργίας στους συγχωνευμένους ΟΤΑ και άλλων υπηρεσιών, όπως για την τουριστική πληροφόρηση σε παραλιακές περιοχές ή για την αγροτική πληροφόρηση σε αγροτικούς δήμους. Κάθε αποκεντρωμένη υπηρεσία υπάγεται και δέχεται τις οδηγίες της αντίστοιχης κεντρικής υπηρεσίας στην έδρα του δήμου. Αντίστοιχα θα γίνεται και η εξυπηρέτηση των πολιτών αναφορικά με αρμοδιότητες που ασκούσαν μέχρι σήμερα οι νομαρχίες και μεταφέρθηκαν στους δήμους, όπως –για παράδειγμα– ορισμένα ΚΕΠ που παραμένουν και λειτουργούν στους χώρους που ήδη γνωρίζουμε, ενώ σημαντικές υπηρεσίες, όπως η Πολεοδομία, σε πρώτη φάση δεν μετεγκαταστάθηκαν.

Οι υπηρεσίες που αλλάζουν χέρια

Ωστόσο, η παραμονή των υπηρεσιών που αλλάζουν χέρια με τον «Καλλικράτη» στα υφιστάμενα κτίρια προκαλεί ορισμένες δυσλειτουργίες, όπως, για παράδειγμα, αναφορικά με την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων για τις κτιριακές εγκαταστάσεις. Συγκεκριμένα, στα κτίρια που ανήκαν στις νομαρχίες ή τα νοίκιαζαν μέχρι σήμερα και περνούν στις αιρετές περιφέρειες, πλέον θα συστεγάζονται υπηρεσίες των περιφερειών, αλλά και των δήμων, όπως των υπηρεσιών πολεοδομίας. Το υπουργείο έχει προτείνει να γίνει κατανομή των εξόδων μεταξύ περιφέρειας και δήμου ανάλογα με τη χρήση του κτιρίου. Οι δήμαρχοι και οι περιφερειάρχες καλούνται, όμως, να βρουν τον τρόπο με τον οποίο θα γίνει αυτή η κατανομή, δηλαδή αν θα μοιράζονται ανάλογα με τα γραφεία που θα διατηρεί κάθε φορέας, με τους απασχολούμενους υπαλλήλους ή με άλλη διαδικασία.

Ασάφειες στη μεταφορά αρμοδιοτήτων

Ασάφειες εμφανίστηκαν και για μια σειρά αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στους δήμους και στις περιφέρειες.

Αυτές οφείλονται, παρά το γεγονός ότι στην πλειονότητά τους έχουν εκδοθεί οι σχετικές υπουργικές αποφάσεις και Προεδρικά Διατάγματα, στο γεγονός ότι σε πολλές περιπτώσεις η κεντρική διοίκηση δεν εμφανίζεται πρόθυμη να «εκχωρήσει» τις προβλεπόμενες αρμοδιότητες.

Χαρακτηριστικό περιστατικό η δήλω-

ση του υπουργού Υγείας ότι δεν συμφωνεί με τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων των υγειονομικών περιφερειών (ΔΥΠΕ) στις αιρετές περιφέρειες. Ανάλογο παράδειγμα η πρόσφατη τροπολογία του υπουργείου Εσωτερικών, με την οποία αφαιρείται από τις αιρετές περιφέρειες η αρμοδιότητα κύρωσης πράξεων εφαρμογής πολεοδομικών μελετών, καθώς είχε περιληφθεί και στις αρμοδιότητες των αποκεντρωμένων διοικήσεων.

Ανασύσταση δημοτικών επιχειρήσεων και νομικών προσώπων

Ένα μεγάλο πρόβλημα που έχουν κληθεί να αντιμετωπίσουν οι νέοι δήμαρχοι είναι και η εξυγίανση των δημοτικών επιχειρήσεων και των νομικών προσώπων των δήμων, δεδομένο ότι με βάση τις προβλέψεις του «Καλλικράτη» μέσα στο πρώτο δίμηνο του 2011 απαιτείται να έχουν κλείσει ή συγχωνευθεί περίπου 4.500 από τις συνολικά 6.000 επιχειρήσεις και ΝΠΔΔ.

Αν αναλογισθεί κανείς όμως ότι προκειμένου να συμβεί αυτό θα πρέπει περίπου 15.000 εργαζόμενοι είτε να μεταφερθούν στις νέες επιχειρήσεις είτε στις κεντρικές υπηρεσίες των δήμων, τότε εύκολα γίνεται αντιληπτό ότι οι αιρετοί ήδη επιδίδονται σ' έναν αγώνα δρόμου.

Είναι χαρακτηριστικό, άλλωστε, ότι το υπουργείο Εσωτερικών έδωσε μια μικρή «ανάσα» με σχετική τροπολογία που προέβλεπε παράταση έως τα μέσα του 2011 για τις δημοτικές επιχειρήσεις ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών.

Η καθαριότητα «αγκάθι» για πολλούς δήμους

Και βέβαια σε πρώτο πλάνο παραμένει πάντα το θέμα της καθαριότητας. Αρκετοί δήμοι δεν διαθέτουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες και ανέθεταν την αποκομιδή των σκουπιδιών σε ιδιωτικές εταιρείες. Την πρακτική αυτή, όμως, υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν με την έλευση του νέου έτους, αφού βάσει του «Καλλικράτη» απαγορεύεται η παροχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας από ιδιώτες. Το θέμα παραμένει «αγκάθι» για τους δήμους αυτούς και μένει να ρυθμιστεί.

Προβληματισμός για σχολεία και σχολικές επιτροπές

Ένα ακόμη θέμα που προκαλεί προβληματισμό είναι και η δυνατότητα των δήμων να αντεπεξέλθουν στις αρμοδιότητες που αφορούν τα σχολεία, καθώς στη δικαιοδοσία τους έχει πλέον περάσει, μεταξύ άλλων, η συντήρηση και η επισκευή σχολικών μονάδων, αλλά και η εποπτεία των σχολικών επιτροπών που θα περιοριστούν σημαντικά –δύο ανά δήμο και στους μεγάλους δήμους άνω των 300.000 κατοίκων μία επιτροπή ανά διαμέρισμα. Με δεδομένο, πάντως, πως πρέπει να διευκρινιστούν αρκετά σημεία ως προς την άσκηση των αρμοδιοτήτων, μεταξύ των οποίων και ποιος θα αναλάβει τη διαχείριση των κονδυλίων που προορίζονται για τα σχολεία, διατυπώνονται ορισμένες σκέψεις από τις αλλαγές του «Καλλικράτη» στο συγκεκριμένο τομέα να ισχύσουν μετά τη λήξη της σχολικής χρονιάς, προκειμένου να μη δημιουργηθούν προβλήματα.

Ο «Καλλικράτης» δοκιμάζεται πλέον στην πράξη. Οι δυσκολίες, οι ερμηνείες, οι απορίες και τα αναπάντητα ερωτήματα σε πολλούς και κρίσιμους τομείς «τρέχουν» και χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης.

Με πρωτοβουλία της ΚΕΔΚΕ διοργανώθηκαν συναντήσεις διαλόγου με τους αιρετούς στην Αθήνα, στην Πάτρα και τη Θεσσαλονίκη για θέματα που αφορούν την εφαρμογή του «Καλλικράτη» και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δήμαρχοι σε θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των δήμων, αλλά και τα οικονομικά και τα ζητήματα ανάπτυξης.

Η οργάνωση και η λειτουργία των δήμων με την αξιοποίηση των νέων θεσμών, η ενδοδημοτική αποκέντρωση, ο ρόλος δημάρχων και δημοτικών συμβούλων, καθώς και η καταστατική θέση των αιρετών, ήταν από τα θέματα που συγκέντρωσαν το ενδιαφέρον των αιρετών σ' αυτόν το διάλογο. Τις απαντήσεις στα ερωτήματα των αιρετών συγκέντρωσαν στα άρθρα που ακολουθούν η **Δήμητρα Κουτσούρη**, σύμβουλος της ΚΕΔΚΕ και πρώην γενική διευθύντρια του ΥΠΕΣΑΗΔ, και η **Ντορέτα Αλεξίου**, δικηγόρος στη νομική υπηρεσία της ΚΕΔΚΕ.

Οργάνωση & λειτουργία δήμων με την αξιοποίηση των ΝΕΩΝ θεσμών

Με το νόμο 3852/2010 («Καλλικράτης») το σύστημα διακυβέρνησης του πρώτου και δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης αλλάζει και εισάγονται νέοι θεσμοί, διατηρούνται όμως σε ισχύ και θεσμοί οι οποίοι έχουν κριθεί αποτελεσματικοί και αναγκαίοι για τη λειτουργία των δήμων. Οι νέες δημοτικές αρχές για να ανταποκριθούν στο νέο ρόλο που δίνει στον πρώτο βαθμό αυτοδιοίκησης ο «Καλλικράτης» πρέπει να αξιοποιήσουν τόσο τα νέα εργαλεία που προβλέπονται στο νέο θεσμικό πλαίσιο όσο και τους παλιούς δοκιμασμένους θεσμούς, που διατηρούνται από το προηγούμενο νομικό πλαίσιο.

Νέα όργανα, συγκρότηση, αρμοδιότητες

Ξεκινώντας από το δήμαρχο, ο οποίος παραμένει στο επίκεντρο του συστήματος διακυβέρνησης, ως ο πολιτικο-διοικητικός προϊστάμενος του διοικητικού μηχανισμού του δήμου και ο οποίος, με την παράταξη του, καθορίζει την πορεία του δήμου, θα δούμε τα νέα όργανα και το ρόλο τους. Ο ρόλος του είναι επιτελικός, δίνοντας κατευθύνσεις για τη δράση των δημοτικών υπηρεσιών και την υλοποίηση του προγράμματος της δημοτικής αρχής και είναι και προϊστάμενος των υπηρεσιών του δήμου, υποστηριζόμενος στο ρόλο αυτόν από το γενικό γραμματέα. Ο γενικός γραμματέας μαζί με την Εκτελεστική Επιτροπή, που θεσπίζεται για πρώτη φορά με τον «Καλλικράτη» και απαρτίζεται από το δήμαρχο και τους αντιδημάρχους, αποσκοπούν στην υποστήριξη του δημάρχου, ώστε αυτός να ασκεί το συντονιστικό επιτελικό του ρόλο ως επικεφαλής ενός συντονιστικού, συλλογικού οργάνου που συναποτελείται από αυτόν και τους αντιδημάρχους της Εκτελεστικής Επιτροπής. Οι αρμοδιότητες του δημάρχου, με τον «Καλλικράτη», δεν διαφέρουν ουσιαστικά από τις ισχύουσες έως σήμερα και αφορούν κυρίως: εκπροσώπηση του νομικού προσώπου του δήμου, εκτέλεση των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, η μη εκτέλεση των οποίων συνιστά σοβαρή πειθαρχική παρά-

βαση καθήκοντος, είναι προϊστάμενος των διοικητικών υπηρεσιών και συνυπεύθυνος στην τρέχουσα οικονομική διαχείριση του δήμου. Συνεχίζει να εκδίδει πιστοποιητικά και τις προβλεπόμενες άδειες που χορηγεί ο δήμος σε εκτέλεση αντίστοιχων αποφάσεων των αρμοδίων οργάνων του.

Ηδη οι δημοτικές αρχές έχουν προβεί στη συγκρότηση των οργάνων που εκ του νόμου υποχρεούνται να συστήσουν με την ανάληψη των καθηκόντων τους, δηλαδή της Οικονομικής Επιτροπής, της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής (στους δήμους άνω των 10.000 κατοίκων) και του προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου.

Επισημαίνεται εδώ μόνον η αξιοποίηση της δυνατότητας:

Το Δ.Σ., με απόφασή του που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του και είναι ειδικά αιτιολογημένη, δύναται για θέματα ιδιαίτερης σημασίας να αποφασίσει ότι θα ασκήσει το ίδιο αρμοδιότητες των ανωτέρω επιτροπών (Οικονομικών και Ποιότητας Ζωής). Επίσης, και οι επιτροπές, με αιτιολογημένη απόφασή τους που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών τους, μπορούν να παραπέμπουν θέματα ιδιαίτερης σημασίας στο Δ.Σ.

Οι νέες δημοτικές αρχές πρέπει να προβούν στη συγκρότηση των νέων οργάνων και να αξιοποιήσουν τα νέα εργαλεία που τους δίνει ο νόμος για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων τους:

Ο νόμος προβλέπει τη λειτουργία της Εκτελεστικής Επιτροπής, το νέο επιτελικό όργανο του δήμου, η οποία πρέπει άμεσα να αξιοποιηθεί από τη νέα δημοτική αρχή για το συντονισμό των ενεργειών του δημάρχου και των αντιδημάρχων, αλλά και όλων των λοιπών οργάνων του δήμου και των υπηρεσιών. Ο ρόλος της είναι συντονιστικός της εκτελεστικής λειτουργίας και ειδικότερα της υλοποίησης του προγράμματος της δημοτικής αρχής. Καλούνται στις συνεδριάσεις να συμμετέχουν –χωρίς δικαίωμα ψήφου– οι πρόεδροι τοπικών ή δημοτικών κοινοτήτων, όταν συζητιούνται θέματα που αναφέρονται ειδικά σ' αυτές, οι πρόεδροι των δημοτικών νομικών προσώπων και υπηρεσιακοί παράγοντες, όταν κρίνεται αναγκαίο ότι θα

διευκολυνθεί το έργο της, χωρίς να μεταβάλλεται, όμως, η σύνθεσή της, αφού δεν έχουν δικαίωμα ψήφου. Συνεπώς, η Εκτελεστική Επιτροπή συνεδριάζει σε στενή σύνθεση μόνο με το δήμαρχο και τους αντιδημάρχους ή σε ευρεία ανά περίπτωση. Οι αποφάσεις λαμβάνονται πάντοτε από τη στενή σύνθεση.

Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι αρμόδια:

- για την παρακολούθηση εκτέλεσης των αποφάσεων του Δ.Σ.,
- για το συντονισμό της κατάρτισης

κής με την ευθύνη της Οικονομικής Επιτροπής για την ψήφιση των πιστώσεων και τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης,

- εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο μία σειρά από κρίσιμες οργανωτικές κανονιστικές αποφάσεις (π.χ. Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας, Κανονισμός Μέτρησης και Αξιολόγησης της Απόδοσης των δημοτικών υπηρεσιών κατά την ισχύουσα νομοθεσία, Σχέδιο Χάρτας Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων των Δημοτών, Κανονισμό Πληροφόρησης των Πολιτών και Κανονισμό Διαβούλευσης).

μενο της αποστολής της.

Λεπτομερής περιγραφή της λειτουργίας της υπάρχει στον πρότυπο κανονισμό λειτουργίας της Εκτελεστικής Επιτροπής¹, στον οποίο –μεταξύ άλλων– προβλέπεται:

- την ημερήσια διάταξη κατάρτιζε ο δήμαρχος, λαμβάνοντας υπόψη και τις προτάσεις των αντιδημάρχων για θέματα που κρίνουν σκόπιμο να συζητηθούν στην Εκτελεστική Επιτροπή,
- οι προτάσεις των αντιδημάρχων για

του επιχειρησιακού προγράμματος και την παρακολούθηση της εφαρμογής του,

- για την κατάρτιση και εισήγηση του τεχνικού προγράμματος και την ευθύνη για την υλοποίησή του,
- για τη συγκέντρωση και αξιολόγηση των προτάσεων των υπηρεσιών και των τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων, για την κατάρτιση του προσχεδίου του προϋπολογισμού και του ετήσιου προγράμματος δράσης το οποίο εισηγείται στην Εκτελεστική Επιτροπή,
- έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο της εκτέλεσης του δημοτικού προγράμματος δράσης. Να μη συγχέεται η αρμοδιότητα αυτή της Εκτελεστι-

Στο πλαίσιο του συντονιστικού επιτελικού έργου της η Εκτελεστική Επιτροπή αξιολογεί και συντονίζει τη δράση των νομικών προσώπων και των υπηρεσιών του δήμου και ενημερώνει σχετικά το Δημοτικό Συμβούλιο. Η αρμοδιότητα αυτή είναι πολύ σημαντική, διότι συνθέτει το σύνολο του δημοτικού συστήματος και καθιστά την Εκτελεστική Επιτροπή γενικό και οριζόντιο όργανο συντονισμού, αλλά και παρακολούθησης των προγραμματικών στόχων.

Οι συνεδριάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής –αν και δεν αναφέρεται ρητά στο νόμο– είναι δημόσιες, σύμφωνα με τις γενικές αρχές οργάνωσης και λειτουργίας των συλλογικών διοικητικών οργάνων, αλλά και από το αντικεί-

συζήτηση και λήψη απόφασης απευθύνονται στο δήμαρχο και συνοδεύονται από σύντομο επεξηγηματικό σημείωμα, το οποίο διανέμεται στα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής πριν από την έναρξη της συνεδρίασης,

- η πρόσκληση αποστέλλεται υποχρεωτικά στο γενικό γραμματέα του δήμου, καθώς και στους προέδρους των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων και στους προέδρους των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων του δήμου, εφόσον συζητούνται θέματα που αναφέρονται στους τομείς αρμοδιοτήτων τους,
- προεδρεύει ο δήμαρχος, διευθύνει τη συζήτηση και εισηγείται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, εκτός αν

¹ Όπου το παρόν κείμενο αναφέρεται σε Πρότυπους Κανονισμούς εννοούνται προσχέδια-προτάσεις προς το ΥΠΕΣΑΗΔ από την ομάδα επεξεργασίας των κανονισμών.

αναθέσει την παρουσίαση εισήγησης στον αρμόδιο αντιδήμαρχο ή όταν το θέμα γράφτηκε στην ημερήσια διάταξη έπεται από πρόταση μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής, οπότε το εισηγείται ο προτείνων.

Ο νέος νόμος ενισχύει το ρόλο του δημάρχου με τη σαφή πρόβλεψη δυνατότητάς του να συγκροτεί Ομάδες Διοίκησης Έργου και Ομάδες Εργασίας. Οι ομάδες αυτές είναι όργανα συμβουλευτικά και υποστηρικτικά του έργου του δημάρχου και γενικότερα του δήμου και είναι σκόπιμο να αξιοποιηθούν με άμεση συγκρότησή τους. Στις ομάδες αυτές συμμετέχουν τόσο δημοτικοί σύμβουλοι όσο και προσωπικό του δήμου, δημόσιοι υπάλληλοι και ιδιώτες, με σκοπό τη μελέτη και επεξεργασία ζητημάτων που απασχολούν τη δημοτική αρχή, έτσι ώστε τα αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων όργανα να έχουν στη διάθεσή τους τεκμηριωμένες προτάσεις και εισηγήσεις. Οι ομάδες αποτελούν εργαλεία του δημάρχου για την καλύτερη δυνατή αντιμετώπιση εξειδικευμένων θεμάτων και κατοχυρώνεται νομοθετικά η δυνατότητα σύστασής τους.

Επίσης, θεσμοθετείται η δυνατότητα συγκρότησης με τον Ενιαίο Κανονισμό Λειτουργίας του Δημοτικού Συμβουλίου ειδικών επιτροπών για την επεξεργασία και εισήγηση θεμάτων. Αποτελούνται από συμβούλους, προσωπικό του δήμου και ιδιώτες με συγκεκριμένη κάθε φορά εμπειρία. Των επιτροπών αυτών προεδρεύει μέλος τους που είναι σύμβουλος του Δ.Σ. Μπορεί να παραπέμπονται σ' αυτές θέματα ημερήσιας διάταξης, ύστερα από πρόταση του δημάρχου και με απόφαση του Δ.Σ. για επεξεργασία, όχι όμως θέματα που εισαγάγουν οι Επιτροπές Οικονομικών και Ποιότητας Ζωής. Ειδικά σε τουριστικούς δήμους προβλέπεται η σύσταση Επιτροπής Τουριστικής Ανάπτυξης. Και για τις επιτροπές αυτές θα υπάρξει πρότυπος κανονισμός λειτουργίας τους.

Ο Συμπαραστάτης του Δήμου και της Επιχείρησης είναι ένας νέος θεσμός που εισάγεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα σε όλους τους δήμους άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων. Με το θεσμό του Συμπαραστάτη παρέχε-

ται η δυνατότητα εκτίμησης όχι μόνο του επιπέδου λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών, αλλά και συναγωγής συμπερασμάτων ως προς τις ανάγκες των πολιτών και των επιχειρήσεων. Πέραν λοιπόν του κρίσιμου ελεγκτικού και διαμεσολαβητικού ρόλου του εν λόγω θεσμού, μπορεί να αξιοποιηθεί και σαν πολύτιμη πηγή πληροφόρησης για κρίσιμα ζητήματα που σχετίζονται με την αναπτυξιακή αυτή λειτουργία. Αποτελεί μονοπρόσωπο όργανο, που επιλέγεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου με αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, κατόπιν προκηρύξεως που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του δήμου. Πρέπει να είναι πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας (βλ. άρθρο 77, Ν. 3852/2010). Η θητεία του Συμπαραστάτη ακολουθεί τη θητεία των δημοτικών αρχών. Ο Συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες του δήμου, δέχεται καταγγελίες άμεσα θιγόμενων πολιτών και επιχειρήσεων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών του δήμου, των νομικών του προσώπων και των επιχειρήσεών του και διαμεσολαβεί προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους. Συντάσσει ετήσια έκθεση, την οποία παρουσιάζει σε ειδική δημόσια συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, για τον απολογισμό της δημοτικής αρχής. Μπορεί, επίσης, να

προβαίνει στη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της δημοτικής διοίκησης και των σχέσεών της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσής του όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος εντοπίζει. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι ειδικές προτάσεις του Συμπαραστάτη υποβάλλονται στο δήμαρχο και κοινοποιούνται στο Δημοτικό Συμβούλιο και στο γενικό γραμματέα του δήμου.

Διοικητική βοήθεια:

Ειδικό αυτοτελές γραφείο σε κάθε δήμο υπαγόμενο απευθείας στο δήμαρχο, με αρμοδιότητα την παροχή υπηρεσιών σε άτομα που δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση σε ΚΕΠ και λοιπές υπηρεσίες του δήμου. Οι δημοτικοί υπάλληλοι που απασχολούνται στο γραφείο αυτό –και πρέπει να παρέχουν κατ' οίκον υπηρεσίες– λέγονται δημοτικοί ανταποκριτές. Δυνατότητα αξιοποίησης εθελοντικής προσφοράς δημοτών.

Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης αφορά δήμους με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων. Πρέπει μέχρι τέλος Φεβρουαρίου να συγκροτηθεί η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, με απόφαση του Δ.Σ., με την πλειοψηφία των 2/3 των μελών του. Έχει μόνο συμβουλευτικές αρμοδιότητες επί θεμάτων του δήμου. Τα μέλη της κυμαίνονται από 25 έως 50, συμπεριλαμβανομένου και του προέδρου της που είναι ο δήμαρχος ή ο οριζόμενος από αυτόν αντιδήμαρχος.

Αποτελείται από:

- α) εκπροσώπους της τοπικής κοινωνίας (επαγγελματικών και εμπορικών συλλόγων και οργανώσεων, επιστημονικών συλλόγων, τοπικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών, εργαζομένων στο δήμο, ενώσεων γονέων και κηδεμόνων, αθλητικών πολιτιστικών συλλόγων, τοπικών συμβουλίων νέων, εθελοντικών οργανώσεων και κινήσεων πολιτών) και
- β) δημότες κατά το 1/3 του αριθμού των μελών της οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους της οικείας εκλογικής περιφέρειας και τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους, οι οποίοι ορίζονται έπειτα από κλήρωση. Συνεπώς τα μέλη αυτά είναι από 8 έως 17 ανάλογα με τον αριθμό των εκπροσώπων των φορέων στη συγκεκριμένη επιτροπή.

Πρόεδρος είναι ο δήμαρχος ή ο οριζόμενος από αυτόν αντιδήμαρχος. Μπορεί να καλούνται να συμμετάσχουν εκπρόσωποι των πολιτικών κομμάτων κ.λπ. Συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά ετησίως πριν από τη σύνταξη των προσχεδίων προϋπολογισμού και ετήσιου προγράμματος δράσης και τουλάχιστον μία φορά κάθε τρίμηνο για άλλα θέματα.

Με τον προτεινόμενο πρότυπο Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Διαβούλευσης προβλέπεται ακριβώς το σύστημα επιλογής των μελών και συγκρότησης της επιτροπής και άλλες λεπτομέρειες που αφορούν τη λειτουργία της.

Η συμμετοχή στην επιτροπή είναι εθελοντική και άμισθη.

Η επιλογή των μελών γίνεται στη βάση της αναλογικής εκπροσώπησης θεματικού αντικειμένου, προκειμένου για φορείς, και γεωγραφικής περιοχής, προκειμένου για δημότες. Θα πρέπει από την επιτροπή να αποκλεισθούν ως μέλη της, πλην του προέδρου, αιρετοί του δήμου, της οικείας περιφέρειας ή μέλη των διοικήσεων νομικών προσώπων του δήμου ή της οικείας περιφέρειας, με τη λογική ότι θα πρέπει να αποτελεί πράγματι δυνατότητα διαβούλευσης και όχι επανάληψης των

θέσεων του Δημοτικού Συμβουλίου.

Το Συμβούλιο ένταξης μεταναστών αποτελεί και αυτό συμβουλευτικό όργανο του δήμου, συγκροτείται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και αποτελείται από 5 έως 11 μέλη, που ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο και είναι αιρετοί σύμβουλοι, εκπρόσωποι φορέων μεταναστών, κοινωνικών φορέων κ.λπ. Συμμετέχει οπωσδήποτε και αλλοδαπός σύμβουλος εφόσον έχει εκλεγεί στο δήμο. Προεδρεύει ένας από τους συμβούλους. Το αξίωμα των μελών του Συμβουλίου είναι τιμητικό και άμισθο. Το Συμβούλιο ασχολείται με θέματα που αφορούν τη μεταναστευτική πολιτική του δήμου. Θα εκδοθεί πρότυπος κανονισμός λειτουργίας και αυτού του νέου θεσμού για τη διευκόλυνση των δημοτικών αρχών ως προς τη συγκρότηση και λειτουργία του.

ΠΑΛΙΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ:**1. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΑΘΜΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Δήμοι της ίδιας περιφέρειας ή όμοροι δήμοι μπορούν να συνάπτουν μεταξύ τους συμβάσεις, με τις οποίες αναλαμβάνουν την άσκηση αρμοδιότητας για λογαριασμό τους ή την υποστήριξη της άσκησης της. Στις συμβάσεις αυτές μπορεί να συμμετέχει και νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου του δήμου, που αναλαμβάνει την αρμοδιότητα ή σύνδεσμος στον οποίον μετέχει ο δήμος που αναλαμβάνει την αρμοδιότητα. Οι συμβάσεις αυτές καλούνται «συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας».

Δήμοι της ίδιας περιφέρειας και η οικεία περιφέρεια μπορούν να συνάπτουν μεταξύ τους συμβάσεις συνεργασίας, με τις οποίες αναλαμβάνουν την άσκηση αρμοδιότητας ή την υποστήριξη της άσκησης της για λογαριασμό ενός ή περισσότερων των συμβαλλόμενων μερών. Στις συμβάσεις αυτές μπορεί να συμμετέχει και νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή σύνδεσμος στον οποίο μετέχει ο φορέας που αναλαμβάνει την αρμοδιότητα. Οι συμβάσεις αυτές καλούνται «συμβάσεις διαβαθμιδικής συνεργασίας».

Στις συμβάσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων ορίζεται, ιδίως, ο τρόπος άσκησης της ανατιθέμενης αρμοδιότητας ή υποστήριξης της άσκησης της και οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών. Οι προβλεπόμενες στη σύμβαση δαπάνες εγγράφονται ως υποχρεωτικές στους προϋπολογισμούς των συμβαλλόμενων φορέων και αποδίδονται στο φορέα που αναλαμβάνει την αρμοδιότητα.

Τα χρησιμοποιούμενα τεχνικά μέσα και εγκαταστάσεις μπορεί να φέρουν ως διακριτικό τον τίτλο «Διαδημοτική Συνεργασία» ή «Διαβαθμιδική Συνεργασία», αντίστοιχα, που συμπληρώνεται με τα ονόματα των συμβαλλόμενων φορέων ή με άλλο όνομα δηλωτικό της γεωγραφικής ενότητας των φορέων αυτών.

Οι αποφάσεις των οικείων συμβουλίων για την έγκριση συμβάσεων διαδημοτικής ή διαβαθμιδικής συνεργασίας λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών εκάστου.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Ο θεσμός συνεχίζει να ισχύει. Προσοχή! Απαιτείται προσυμβατικός έλεγχος από τον επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου που ασκεί τον προληπτικό έλεγχο, εφόσον το οικονομικό αντικείμενο της προγραμματικής είναι από 100.000 έως 500.000 ευρώ, ενώ για προγραμματικές συμβάσεις άνω των 500.000 ευρώ τον προσυμβατικό έλεγχο ασκεί το αρμόδιο κλιμάκιο του Ε.Σ. εντός 30 ημερών από την υποβολή τους. Σύμβαση που δεν έχει ελεγχθεί είναι άκυρη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΥΓΕΙΑ

N. 3861/10: Ισχύει για δήμους υποχρεωτικά από 15/3/2011. Για τις αποφάσεις, όμως, που προβλέπεται από τον «Καλλικράτη» ως προϋπόθεση ισχύος τους η ανάρτησή τους στο Διαδίκτυο ισχύει από 1/1/2011.

Αναλυτικότερα, τι σημαίνει για το δήμο και τις υπηρεσίες του το πρόγραμμα;

Ο νόμος αφορά τα αιρετά όργανα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) πρώτου και δεύτερου βαθμού

και τα νομικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις των ΟΤΑ.

Στο Διαδίκτυο αναρτώνται:

- πράξεις κανονιστικού,
- οι προϋπολογισμοί, οι απολογισμοί, οι ισολογισμοί και οι επιμέρους δαπάνες των δήμων και των νομικών προσώπων (δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου),
- πράξεις διορισμού μονομελών οργάνων και συγκρότησης συλλογικών οργάνων διοίκησης των φορέων του δήμου, καθώς και οι τροποποιήσεις αυτών,
- πράξεις διορισμού, αποδοχής παραίτησης, αντικατάστασης ή παύσης μελών συλλογικών οργάνων διοίκησης φορέων των οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού,
- πράξεις συγκρότησης αμειβόμενων ή μη επιτροπών, ομάδων εργασίας, ομάδων έργου και συναφών οργάνων γνωμοδοτικής ή άλλης αρμοδιότητας, ανεξαρτήτως αν τα μέλη τους αμείβονται ή όχι,
- πράξεις καθορισμού των αμοιβών και αποζημιώσεων των μελών μονομελών και συλλογικών οργάνων διοίκησης, μελών επιτροπών, ομάδων εργασίας, ομάδων έργου και συναφών οργάνων γνωμοδοτικής ή άλλης αρμοδιότητας,
- προκηρύξεις πλήρωσης θέσεων με διαγωνισμό ή με επιλογή, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι προκηρύξεις για επιλογή και πλήρωση θέσεων διευθυντικών στελεχών των φορέων των οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοί-

κησης,

- πίνακες επιτυχόντων, διοριστέων και επιλαχόντων των προκηρύξεων επιλογής προσωπικού, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η δημοσίευσή τους προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία,
- περιλήψεις πράξεων διορισμού, μετάταξης, διαθεσιμότητας, αποδοχής παραίτησης, λύσης της υπαλληλικής σχέσης ή υποβιβασμού υπαλλήλων, μόνιμων και μετακλητών, και διευθυντικών στελεχών φορέων των οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και περιλήψεις πράξεων διορισμού και συμβάσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή συμβάσεων έργου,
- περιλήψεις διακηρύξεων, αποφάσεις και πράξεις κατακύρωσης και ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και μελετών,
- πράξεις αποδοχής δωρεών,
- πράξεις δωρεών, επιχορηγήσεων, παραχώρησης χρήσης περιουσιακών στοιχείων από τους φορείς των ΟΤΑ σε φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Με εξαίρεση τις πράξεις οι οποίες εκ του νόμου είναι δημοσιευτέες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, οι λοιπές πράξεις που κατά το νόμο αυτό αναρτώνται στο Διαδίκτυο δεν εκτελούνται εάν δεν έχει προηγηθεί η ανάρτησή τους στο Διαδίκτυο.

Αν το κείμενο της κατά νόμο δημοσιευμένης πράξης δεν ταυτίζεται με το αντίστοιχο κείμενο που είναι αναρτημένο στον οικείο δικτυακό τόπο, ισχύ-

ει το κείμενο που έχει δημοσιευτεί. Ως προς τις πράξεις που δεν δημοσιεύονται καθ' οποιονδήποτε άλλον τρόπο, εάν υπάρχει διαφορά μεταξύ του κειμένου που αναρτήθηκε και του κειμένου της πράξης ισχύει το τελευταίο. Με ευθύνη του προσώπου ή οργάνου που έχει εκδώσει την πράξη γίνονται αμελλητί οι αναγκαίες διορθώσεις στο κείμενο που έχει αναρτηθεί στο δικτυακό τόπο.

Στους δήμους και στα νομικά πρόσωπα αυτών, που είναι υπόχρεοι πράξεων στο Διαδίκτυο, συγκροτείται ομάδα διοίκησης έργου με αντικείμενο την τεχνική, τη διαδικαστική και την οργανωτική υποστήριξη της ανάρτησης πράξεων στο Διαδίκτυο. Στα μέλη των ομάδων αυτών δεν καταβάλλεται αμοιβή ή αποζημίωση.

Ταυτόχρονα με την ανάρτηση στους οικείους δικτυακούς τόπους, ο κατά νόμο υπόχρεος προς ανάρτηση διαβιβάζει στο Εθνικό Τυπογραφείο όλα τα αναγκαία στοιχεία για την ανάρτηση στον κεντρικό δικτυακό τόπο του Εθνικού Τυπογραφείου.

Σε κάθε φορέα που έχει υποχρέωση ανάρτησης στο Διαδίκτυο δημιουργείται και τηρείται αρχείο πράξεων και αποφάσεων που αναρτώνται, το οποίο είναι προσιτό σε κάθε ενδιαφερόμενο και με ηλεκτρονικά μέσα.

Οι φορείς και τα όργανα που υποχρεούνται σε ανάρτηση πράξεων λαμβάνουν όλα τα αναγκαία και κατάλληλα τεχνικά, διαδικαστικά και οργανωτικά μέτρα για να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα, η ακεραιότητα και η διαθεσιμότητα των κειμένων που αναρτώνται.

ΕΝΔΟΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ: ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Τι πρέπει να προσέξουν οι νέες δημοτικές αρχές

τες περιλαμβάνονται και: προτείνουν τους χώρους λειτουργίας των λαϊκών αγορών, τις θέσεις όπου επιτρέπεται η άσκηση υπαίθριου στίσιμου εμπορίου, η λειτουργία εμποροπανηγύρεων, χριστουγεννιάτικων αγορών και γενικά οι υπαίθριες εμπορικές δραστηριότητες. Οι αποφάσεις αυτές της οικείας δημοτικής κοινότητας λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της και αποστέλλονται στην Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, προκειμένου να διαμορφώσει την εισήγησή της προς το Δημοτικό Συμβούλιο για την έκδοση των προβλεπόμενων σχετικών τοπικών κανονιστικών αποφάσεων.

Πέρα των περιοριστικά αναφερόμενων στο νόμο αρμοδιοτήτων των δημοτικών κοινοτήτων, ο δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο, μπορούν, με τη διαδικασία που προβλέπεται στις παρ. 8 και 9 αντίστοιχα, του άρθ.83, να μεταβιβάσουν αρμοδιότητές τους στα συμβούλια των δημοτικών κοινοτήτων, εκτός κάποιων που περιοριστικά αναφέρονται στο νόμο (επιβολή φόρων-ελών, έκδοση κανονιστικών αποφάσεων κ.λπ.).

Για τις τοπικές κοινότητες πρέπει να λάβουν υπόψη κυρίως:

Το συμβούλιο της τοπικής κοινότητας διατυπώνει γνώμη στο Δημοτικό Συμβούλιο για σειρά θεμάτων που προβλέπονται περιοριστικά στο νόμο και προτείνει στην επιτροπή ποιότητας ζωής: α) τους χώρους λειτουργίας των λαϊκών αγορών και τις θέσεις που επιτρέπεται η άσκηση υπαίθριου στίσιμου εμπορίου, η λειτουργία των εμποροπανηγύρεων, των χριστουγεννιάτικων αγορών και γενικά των υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων στην περιφέρειά του, β) τους χώρους στάθμευσης οχημάτων.

Η αποδοχή κληροδοτήματος, κληρο-

νομιάς ή δωρεάς, η οποία διατίθεται ρητά και αποκλειστικά για τοπική κοινότητα, γίνεται από την Οικονομική Επιτροπή ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου συμβουλίου.

Αν το συμβούλιο τοπικής κοινότητας δεν ασκεί τις αρμοδιότητές του για οποιονδήποτε λόγο, προβλέπεται δυνατότητα, με συγκεκριμένη διαδικασία (εισήγηση του αρμόδιου κατά τόπο αντιδημάρχου και διαπιστωτική πράξη του Δημοτικού Συμβουλίου), οι αρμοδιότητες αυτές να ασκούνται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Συνέλευση κατοίκων τοπικής κοινότητας: Στις τοπικές κοινότητες, με ευθύνη του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας ή του προέδρου του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας σε συνεργασία με τον αρμόδιο αντιδήμαρχο, καλούνται οι κάτοικοι και οι φορείς της τοπικής κοινότητας τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος σε συνέλευση και προτείνουν στα αρμόδια όργανα του δήμου, ανάλογα με το χαρακτήρα των αναγκών των κατοίκων της τοπικής κοινότητας και τις προτεραιότητες για την τοπική ανάπτυξη, τις δράσεις που πρέπει να αναλάβει ο δήμος, ιδίως ως προς:

- α) την παροχή κοινωνικών ή άλλων υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής τους,
- β) τη λήψη μέτρων για την προστασία των ηλικιωμένων και των παιδιών στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής του δήμου,
- γ) τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν στην τοπική κοινότητα,
- δ) την παροχή υπηρεσιών για την τουριστική αξιοποίηση και προβολή της τοπικής κοινότητας,
- ε) την εφαρμογή πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και αθλητικών προγραμμάτων και
- στ) κάθε άλλο θέμα που αφορά την τοπική κοινότητα.

Ο δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα όργανα της ενδοδημοτικής αποκέντρωσης, γνωρίζοντας τις αρμοδιότητες κάθε οργάνου, όπως περιοριστικά αναφέρονται στο νόμο.

Ειδικότερα, για τις δημοτικές κοινότητες πρέπει να έχουν υπόψη τους:

Υποχρεωτικά καλούνται οι πρόεδροι των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων και οι εκπρόσωποι τοπικών κοινοτήτων στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου με δικαίωμα ψήφου, εφόσον στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνεται θέμα που αφορά τη συγκεκριμένη κοινότητα.

Ο δήμαρχος και ο αρμόδιος αντιδήμαρχος συνεργάζονται με τους προέδρους/εκπροσώπους των κοινοτήτων για την προώθηση και επίλυση θεμάτων που αφορούν αυτές, μέσα στο πλαίσιο που βάζει ο νόμος.

Οι δημοτικές κοινότητες έχουν -μεταξύ άλλων γνωμοδοτικών αρμοδιοτήτων- αποφασιστική αρμοδιότητα για την προέγκριση ίδρυσης ή εγκατάστασης καταστημάτων, επιχειρήσεων και λοιπών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας μουσικής. Στις γνωμοδοτικές αρμοδιότη-

Για την ανωτέρω διαδικασία τηρούνται πρακτικά από υπάλληλο του δήμου, ενώ οι αποφάσεις για τα ανωτέρω θέματα λαμβάνονται από τους παρόντες με σχετική πλειοψηφία.

Πάγια προκαταβολή:

Εκδόθηκε ήδη Υπουργική Απόφαση (Υ.Α.) με την οποία προβλέπεται ότι στις τοπικές και δημοτικές κοινότητες συνιστάται με απόφαση της οικονομικής επιτροπής πάγια προκαταβολή εις βάρος του σχετικού κωδικού αριθμού του προϋπολογισμού εξόδων του δήμου. Το ύψος της πάγιας προκαταβολής για κάθε δημοτική ή τοπική κοινότητα είναι ανάλογο με τον πληθυσμό, από 1.000 έως 3.000 ευρώ.

Υπόλογος για τη διαχείριση της πάγιας προκαταβολής, στο όνομα του οποίου θα εκδοθεί το σχετικό χρηματικό ένταλμα και ο οποίος θα ενεργεί τις πληρωμές εις βάρος αυτής, είναι ο εκπρόσωπος της τοπικής κοινότητας, ο πρόεδρος του συμβουλίου της τοπικής και δημοτικής κοινότητας. Ο υπόλογος διενεργεί τις πληρωμές, χωρίς να απαιτούνται έγγραφες εντολές του δημάρχου.

Από την πάγια προκαταβολή μπορεί να πληρώνεται οποιαδήποτε δαπάνη σχετίζεται με τις αρμοδιότητες που απονέμει ο νόμος 3852/2010 στις δημοτικές ή τοπικές κοινότητες ή μεταβιβάζει σ' αυτές το Δημοτικό Συμβούλιο. Η απαρίθμηση των δαπανών είναι ενδεικτική στην Υ.Α.

Διαδικασία υλοποίησης αποφάσεων συμβουλίου δημοτικής/τοπικής κοινότητας

Οι αποφάσεις των συμβουλίων των κοινοτήτων, με τις οποίες αυτό διατυπώνουν γνώμη για ζητήματα της αρμοδιότητάς τους, διαβιβάζονται από τους προέδρους τους στο δήμαρχο μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) ημερών από τη συνεδρίαση. Ο δήμαρχος φροντίζει να τεθούν αμέσως υπόψη των αρμόδιων οργάνων του δήμου (δηλαδή του Δημοτικού Συμβουλίου, της οικονομικής επιτροπής ή της επιτροπής ποιότητας ζωής), τα οποία οφείλουν να τις μελετήσουν και να ενημερώσουν σχετικά για κάθε θέμα το συμβούλιο της δημοτικής/τοπικής κοινότητας μέσα σε ένα (1) μήνα.

Τα αρμόδια όργανα μπορούν:

- α) να επιστρέψουν την απόφαση του συμβουλίου της κοινότητας με παρατηρήσεις για τυχόν επανεξέταση του θέματος,
- β) να την παραπέμψουν στο Δημοτικό Συμβούλιο, εάν αυτό είναι αρμόδιο,
- γ) να τη διαβιβάσουν στις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες. Σε κάθε περίπτωση τα αρμόδια όργανα του δήμου οφείλουν να ενημερώνουν τον πρόεδρο της κοινότητας για τα μέτρα που παίρνονται για την προώθηση των θεμάτων που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις του συμβουλίου της κοινότητας.

Ο πρόεδρος του συμβουλίου της κοινότητας, στον οποίο κοινοποιούνται όλες οι ενέργειες, οι πράξεις και οι παρατηρήσεις των οργάνων και υπηρεσιών του δήμου, που αναφέρονται στις αποφάσεις γενικά του συμβουλίου της κοινότητας, υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως το συμβούλιο κοινότητας.

Στα συμβούλια των κοινοτήτων αποστέλλεται αντίγραφο της ημερήσιας διάταξης του Δημοτικού Συμβουλίου και των αποφάσεων αυτού και των άλλων συλλογικών οργάνων του δήμου. Προϋπολογισμός-συμμετοχή δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων στην κατάρτιση του επιχειρησιακού και τεχνικού προγράμματος του δήμου:

Κάθε έτος το Δημοτικό Συμβούλιο με απόφασή του, που διαβιβάζεται στο συμβούλιο της δημοτικής/τοπικής κοινότητας έως το τέλος Ιουνίου, καθορίζει το ανώτατο ύψος του προϋπολογισμού εξόδων του επόμενου έτους της κοινότητας. Το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας κατάρτιζει σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων της κοινότητας για το επόμενο οικονομικό έτος. Ο προϋπολογισμός δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που καθορίστηκε σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο. Το σχέδιο συνοδεύεται από αιτιολογική έκθεση, η οποία περιέχει αιτιολόγηση κάθε εγγραφής και αποστέλλεται έγκαιρα στην οικονομική επιτροπή έως το τέλος Αυγούστου. Η οικονομική επιτροπή εξετάζει αν οι συνολικές δαπάνες που αναγράφο-

νται στο σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων της κοινότητας υπερβαίνουν το ανώτατο ποσό που έχει καθοριστεί από το Δημοτικό Συμβούλιο για κάθε δημοτική ή τοπική κοινότητα, αν οι δαπάνες αφορούν τις αρμοδιότητες που έχουν μεταβιβαστεί από το Δημοτικό Συμβούλιο στο συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας και αν οι δαπάνες είναι νόμιμες. Η οικονομική επιτροπή διαγράφει κάθε δαπάνη που δεν συγκεντρώνει τα πιο πάνω στοιχεία και προϋποθέσεις και σε περίπτωση υπέρβασης του πιο πάνω ανώτατου ποσού περικόπτει τα επιμέρους κονδύλια.

Το σχέδιο προϋπολογισμού εξόδων των κοινοτήτων, όπως τελικά διαμορφώνεται από την οικονομική επιτροπή, εντάσσεται στο σχέδιο προϋπολογισμού του δήμου. Στον προϋπολογισμό του δήμου περιλαμβάνονται ιδιαίτερα κεφάλαια για κάθε τοπική και δημοτική κοινότητα. Το πιο πάνω σχέδιο προϋπολογισμού εξόδων τοπικής και δημοτικής κοινότητας αν δεν καταρτιστεί ή δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα στην οικονομική επιτροπή καταρτίζεται από αυτήν.

Το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας με απόφαση που λαμβάνεται ένα μήνα τουλάχιστον πριν από την κατάρτιση του επιχειρησιακού και τεχνικού προγράμματος του δήμου εισηγείται στην εκτελεστική επιτροπή με σειρά προτεραιότητας, ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα των αναγκών των κατοίκων της περιφέρειάς του και τις προτεραιότητες για την τοπική ανάπτυξη, τις δράσεις που πρέπει να περιλαμβάνει το επιχειρησιακό πρόγραμμα του δήμου και τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν.

Στη συνεδρίαση του συμβουλίου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας για τη λήψη των αποφάσεων της προηγούμενης παραγράφου καλούνται οι κοινωνικοί φορείς της περιφέρειας της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας, προκειμένου να υποβάλουν τις προτάσεις τους. Εάν το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας δεν υποβάλλει εισήγηση εμπρόθεσμα στην εκτελεστική επιτροπή, το σχέδιο του επιχειρησιακού και τεχνικού προγράμματος του δήμου καταρτίζεται χωρίς αυτήν.

Ο ρόλος των συμβούλων - Καταστατική θέση αιρετών

Οι κυριότερες αλλαγές που επέρχονται στα μέχρι σήμερα ισχύοντα με το Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» σχετικά με την καταστατική θέση των αιρετών των δήμων είναι:

- Αναστολή της άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας των δημάρχων.
- Χορήγηση αντιμισθίας στους δημάρχους, αντιδημάρχους και προέδρους δημοτικών συμβουλίων, αντί της καταβολής των εξόδων παράστασης.
- Υποχρεωτική χορήγηση άδειας άνευ αποδοχών, για όλο το διάστημα της θητείας τους, στους δημάρχους, αντιδημάρχους και προέδρους συνδέσμων με πληθυσμό άνω των 200.000

κατοίκων, που είναι υπάλληλοι του δημοσίου τομέα και των ΝΠΙΔ που δεν ανήκουν στο δημόσιο τομέα.

Συγκεκριμένα:

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΙΡΕΤΟΥΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

- Αναστολή επαγγελματικής δραστηριότητας
- Αναστολή της άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας των δημάρχων κατά τη διάρκεια της θητείας τους σε δήμους άνω των 25.000 κατοίκων (άρθρο 16, παρ. 1 και άρθρο 282 παρ. 18 του Ν. 3852/2010).
- Η ρύθμιση αυτή ισχύει για τη δημοτική περίοδο 2011-2014 και εισάγει αυτοτελές ασυμβίβαστο πέραν αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 14, του Ν.3852/2010.
- Με τον όρο «αναστολή της επαγγελματικής δραστηριότητας» εννοείται

η μη ενεργός συμμετοχή σε δραστηριότητες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος. Δεν περιλαμβάνονται, δηλαδή, τα οικονομικά οφέλη που αποκομίζει κάποιος π.χ. ως μέτοχος εταιρείας, τα οποία προκύπτουν χωρίς την παροχή ανάλογης απασχόλησης του αιρετού.

- Ο χρόνος αναστολής άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας θεωρείται πραγματικός χρόνος υπηρεσίας για τα ασφαλιστικά δικαιώματα.
- Κατά τη διάρκεια της αναστολής το σύνολο των εισφορών στον οικείο ασφαλιστικό φορέα καταβάλλεται από το δήμο και βαρύνει τον προϋπολογισμό του.
- Η διαδικασία καταβολής εισφορών καθορίζεται με ΚΥΑ των υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και

Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (άρθρο 16, παρ. 2 και άρθρο 93, παρ. 4 του Ν.3852/2010).

Υποβολή ετήσιας δήλωσης περιουσιακής κατάστασης

Ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος και τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής είναι υποχρεωμένοι να υποβάλλουν την ετήσια δήλωση για την περιουσιακή τους κατάσταση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, και να τη δημοσιοποιούν με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του δήμου (άρθρο 1 του Ν.3213/2003, όπως ισχύει και άρθρο 61, παρ. 4 του Ν.3852/2010).

Ο θεσμός αυτός ενισχύει τη διαφάνεια και αποτελεί ένα ακόμα εργαλείο ελέγχου των αιρετών εκείνων που κατά τεκμήριο αποφασίζουν για τα σπουδαιότερα θέματα του τόπου τους, της περιοχής τους, δεδομένου ότι κάθε δημότης θα μπορεί να έχει πρόσβαση στην προσωπική οικονομική διαδρομή των δημοτικών αρχόντων.

Στην υποχρέωση υποβολής ετήσιας δήλωσης της περιουσιακής τους κατάστασης εμπíπτον και οι πρόεδροι των διοικητικών συμβουλίων δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των δημοτικών επιχειρήσεων, καθώς και των συνδέσμων δήμων (άρθρο 1, παρ. 1 Ν.3213/2003, όπως ισχύει).

Αντιμισθία

Σημαντική μεταρρύθμιση που εισάγεται με το «Πρόγραμμα Καλλικράτης» είναι η χορήγηση αντιμισθίας, αντί καταβολής εξόδων παράστασης που ελάμβαναν έως την 31η Δεκεμβρίου 2010, για τους δημάρχους, τους αντιδημάρχους και τους προέδρους δημοτικών συμβουλίων όλων των δήμων ανεξαρτήτως πληθυσμού, η οποία καταβάλλεται από το δήμο.

Το ύψος της αντιμισθίας ορίζεται ως εξής:

- Για δήμους με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων, το σύνολο των πάσης φύσεως αποδοχών του γενικού γραμματέα υπουργείου.

- Για δήμους με πληθυσμό από είκοσι χιλιάδες (20.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) κατοίκους ισόποση του 80% των αποδοχών του γενικού γραμματέα υπουργείου.

- Για δήμους με πληθυσμό κάτω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων, ισόποση του 60% των αποδοχών του γενικού γραμματέα υπουργείου.

- Οι αντιδήμαρχοι λαμβάνουν το 50% της αντιμισθίας που αναλογεί στο δήμαρχο, ενώ οι πρόεδροι των δημοτικών συμβουλίων λαμβάνουν το 40% αυτής.

- Η αντιμισθία που δικαιούνται τα αιρετά όργανα των δήμων, τα οποία χαρακτηρίζονται άτομα με αναπηρίες, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, προσαυξάνεται κατά 20%. Για την εφαρμογή της διάταξης αρκεί από τους ενδιαφερομένους η προσκόμιση απόφασης της οικείας υγειονομικής επιτροπής.

- Σε περίπτωση που η αντιμισθία δημάρχων, αντιδημάρχων και προέδρων δημοτικών συμβουλίων που εμπíπτον στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 93, παρ. 1 του Ν.3852/2010, δηλαδή υπαλλήλων που παίρνουν ειδική άδεια κατά τη διάρκεια της θητείας τους, είναι μικρότερη των πάσης φύσεως αποδοχών της θέσης τους, η αντιμισθία προσαυξάνεται κατά το ποσό της διαφοράς και μέχρι το ύψος των αποδοχών του γενικού γραμματέα υπουργείου (άρθρο 92, παρ. 5 του Ν.3852/2010). Συνεπώς, δεν παρέχεται δυνατότητα επιλογής μεταξύ αντιμισθίας και αποδοχών της θέσης από την οποία προέρχονται, δεδομένου ότι η άδεια που χορηγείται στους αιρετούς αυτών είναι υποχρεωτική και άνευ αποδοχών, όπως ρητά ορίζεται στο άρθρο 93, παρ. 1 του Ν.3852/2010.

- Ως πάσης «φύσεως αποδοχές θέσης» νοούνται ο βασικός μισθός και οποιαδήποτε παροχή αποτελεί σταθερή προσαύξησή του.

- Το ανώτατο όριο αποδοχών του γενικού γραμματέα υπουργείου διαμορφώθηκε από 1ης Ιουνίου 2010 με την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1, του άρθρου 2 του Ν.3833/2010 στο ποσό των 5.856,08 ευρώ (εγκύκλιος 2/35981/0022/28.05.2010 του υπουργείου Οικονομικών), στο

οποίο περιλαμβάνεται ο βασικός μισθός (4.415 ευρώ), το επίδομα θέσης (283,36 ευρώ), τα έξοδα κίνησης (356,22 ευρώ), τα έξοδα παράστασης (356,22 ευρώ) και η πάγια αποζημίωση (445,28 ευρώ). Η τυχόν καταβαλλόμενη οικογενειακή παροχή δεν περιλαμβάνεται στο ανωτέρω ποσό.

- Οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι, καθώς και οι πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων και οι σύμβουλοι που έχουν περισσότερα από ένα αξιώματα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση λαμβάνουν τις απολαβές από ένα μόνον αξίωμα. Οι ανωτέρω επιλέγουν τις απολαβές του αξιώματος που επιθυμούν, με υπεύθυνη δήλωση που υποβάλλεται στους φορείς στους οποίους κατέχουν τα αντίστοιχα αξιώματα, π.χ. δήμο και νομικό πρόσωπο. Τα προαναφερόμενα ισχύουν και για τους προέδρους των συμβουλίων δημοτικής κοινότητας, των συμβουλίων τοπικής κοινότητας και τον εκπρόσωπο τοπικής κοινότητας, οι οποίοι λαμβάνουν από το δήμο, με απόφαση του υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, έξοδα κίνησης (άρθρο 80, παρ. 4 και άρθρο 81, παρ. 2 του Ν.3852/2010).

- Σχετικά με την αποζημίωση για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις των δημοτικών συμβουλίων και των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του άρθρου 140 του ΚΔΚ (Ν.3463/2006, ΦΕΚ 114 Α').

- Καταβάλλεται, δηλαδή, για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου για κάθε συνεδρίαση και μέχρι τρεις (3) το πολύ συνεδριάσεις το μήνα αποζημίωση ίση με ποσοστό 2% του ποσού της αντιμισθίας του δημάρχου και για τα μέλη των επιτροπών, εκτός από το δήμαρχο, ένα τοις εκατό (1%) του ίδιου ποσού.

Ειδικές άδειες

Στους αιρετούς δήμων που είναι υπάλληλοι του δημοσίου τομέα ή υπάλληλοι ΝΠΙΔ χορηγείται ειδική άδεια απουσίας από το φορέα στον οποίο ανήκουν για την απρόσκοπτη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Η άδεια αυτή χορηγείται στους:

- δημάρχους,
- αντιδημάρχους,
- προέδρους δημοτικών συμβουλίων,
- όλων των δήμων, καθώς και στους προέδρους συνδέσμων, των οποίων ο πληθυσμός των μελών του συνολικά είναι άνω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) κατοίκων.

Με τη νέα ρύθμιση αίρονται οι πληθυσμιακοί περιορισμοί που υφίσταντο με το άρθρο 139 του ΚΔΚ (Ν.3463/2006 ΦΕΚ 114 Α') για τη χρονική διάρκεια χορήγησης της άδειας.

Η άδεια χορηγείται για όλο το διάστημα της θητείας τους υποχρεωτικά, ανεξαρτήτως υποβολής σχετικής αίτησης.

Συγκεκριμένα, η άδεια χορηγείται στα ανωτέρω πρόσωπα που είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι ΝΠΔΔ ή υπάλληλοι κρατικών ΝΠΙΔ και δημοσίων επιχειρήσεων ή άλλων επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, καθώς και σε εκείνους που είναι υπάλληλοι λοιπών ΝΠΙΔ (Α.Ε., ΕΠΕ, Ε.Ε., Ο.Ε.).

Οι εισφορές επί των αποδοχών της θέσης των δημάρχων, αντιδημάρχων και προέδρων δημοτικών συμβουλίων που τους αντιστοιχούν βαρύνουν τον προϋπολογισμό του οικείου δήμου, ενώ οι τυχόν εισφορές που αντιστοιχούν στον εργοδότη βαρύνουν τον προϋπολογισμό του φορέα από τον οποίο προέρχεται ο υπάλληλος-αιρετός.

Για υπαλλήλους λοιπών ΝΠΙΔ το σύνολο των εισφορών βαρύνει τον προϋ-

πολογισμό του οικείου δήμου (άρθρο 93, παρ. 3 του Ν.3852/2010). Η διαδικασία καταβολής των εισφορών τους καθορίζεται με την ως άνω αναφερόμενη ΚΥΑ.

Επίσης, ειδική άδεια χορηγείται σε πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα της προηγούμενης παραγράφου, επιπλέον της κανονικής που λαμβάνουν από τη θέση από την οποία προέρχονται, ως εξής:

- Εξήντα (60) ημέρες κατ' έτος στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Κεντρικής Ένωσης Δήμων, εφόσον φυσικά δεν είναι δήμαρχοι, αντιδήμαρχοι ή πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων.
- Τριάντα (30) ημέρες κατ' έτος στους προέδρους των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων, καθώς και στους προέδρους συνδέσμων δήμων.
- Εξήντα (60) ημέρες κατ' έτος στους προέδρους των δημοτικών κοινοτήτων.
- Τριάντα (30) ημέρες κατ' έτος στους προέδρους των τοπικών κοινοτήτων.

Η ανωτέρω άδεια χορηγείται υποχρεωτικά, έπειτα από σχετική αίτηση του αιρετού και μπορεί να γίνεται χρήση της και τμηματικά σε εργάσιμες ημέρες και ώρες.

Όλες οι κατηγορίες αδειών που αναφέρθηκαν ανωτέρω χορηγούνται και σε όσους είναι ιατροί του ΕΣΥ, μέλη του ΔΕΠ Πανεπιστημίων και Ε.Π. ΤΕΙ, περιλαμβανομένων και του ειδικού και επιστημονικού προσωπικού, καθώς και στους αναπληρωτές καθηγητές μέσης εκπαίδευσης και δικηγόρους

με σχέση έμμισθης εντολής (άρθρο 93, παρ. 6 του Ν.3852/2010).

Τέλος, δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι των φορέων του δημοσίου τομέα με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και εάν υπηρετούν που εκλέγονται:

- δήμαρχοι,
- δημοτικοί σύμβουλοι,
- πρόεδροι δημοτικών κοινοτήτων,
- πρόεδροι τοπικών κοινοτήτων,
- εκπρόσωποι τοπικών κοινοτήτων
- δεν μετατίθενται ούτε αποσπώνται εκτός των διοικητικών ορίων του δήμου στον οποίο έχουν εκλεγεί. Εφόσον υπηρετούν στα διοικητικά όρια άλλου δήμου έπειτα από αίτησή τους μετατίθενται ή αποσπώνται εκεί όπου έχουν εκλεγεί. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει αντίστοιχη υπηρεσία ή θέση μετατίθενται ή αποσπώνται στην πλησιέστερη υπηρεσία προς το δήμο όπου εξελέγησαν.

Πέρα από τα ανωτέρω, τα αιρετά πρόσωπα των δήμων έχουν και τις εξής υποχρεώσεις:

Υποχρεώσεις δημάρχου, αντιδημάρχου και μελών επιτροπών

- Ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος και τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, κατά το χρόνο άσκησης των καθηκόντων τους, έχουν υποχρέωση:
- Να ασκούν τα καθήκοντά τους με γνώμονα την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.
- Να εκπληρώνουν ευσυνειδήτητα τις υποχρεώσεις τους.

- Να σέβονται τα δικαιώματα των πολιτών, να τα διασφαλίζουν και να φροντίζουν για την καθολική εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς το δήμο, χωρίς διακρίσεις εις βάρος οποιουδήποτε προσώπου.
- Να δηλώνουν κάθε προσωπικό συμφέρον (ιδιοκτησιακό ή οικογενειακό) που έχουν σε σχέση με θέματα και συμφέροντα του δήμου.
- Να ενθαρρύνουν και να προωθούν κάθε μέτρο που προάγει τη διαφάνεια και την καταπολέμηση της διαφθοράς στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους και της λειτουργίας του δήμου.
- Ο δήμαρχος και ο αντιδήμαρχος υποχρεούνται να απαντούν εγγράφως ή προφορικά στα ερωτήματα που τους υποβάλλουν τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου μέσα σ' ένα (1) μήνα.
- Ο δήμαρχος και ο αντιδήμαρχος δεν επιτρέπεται να απουσιάσουν περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες συνολικά κάθε χρόνο χωρίς άδεια του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Η απουσία αυτή μπορεί να παρατείνεται για εξαιρετικούς λόγους έως τρεις (3) μήνες, με άδεια του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Ο δήμαρχος και ο αντιδήμαρχος είναι υποχρεωμένοι να κατοικούν στο δήμο με εξαίρεση τους δημάρχους και αντιδημάρχους των δήμων των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης.

Με ευθύνη των δημοτικών συμβουλίων σε κάθε δήμο:

- καταρτίζεται κώδικας δεοντολογίας για τους αιρετούς εκπροσώπους (άρθρο 21 του Ν.3731/2008),
- διασφαλίζεται ότι ο κώδικας δεοντολογίας διανέμεται στους αιρετούς εκπροσώπους, στις κεντρικές αρχές, σε άλλους ενδιαφερόμενους φορείς και στο κοινό χρησιμοποιώντας κάθε πρόσφορο μέσον (άρθρο 61 του Ν.3852/2010).

Υποχρεώσεις δημοτικών συμβουλίων

- Οι δημοτικοί σύμβουλοι έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και των επιτροπών του στις οποίες έχουν εκλεγεί, καθώς και να

εκτελούν με επιμέλεια τα καθήκοντά τους και κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το Συμβούλιο.

- Ο δημοτικός σύμβουλος εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει κατά συνείδηση, αποβλέποντας πάντοτε στην εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των δημοτών.
- Σε σύμβουλο που απουσιάζει αδικαιολόγητα σε τρεις (3) συνεχείς συνεδριάσεις μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του Ν.3852/2010, η πειθαρχική ποινή της αργίας και σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης. Σύμβουλος που επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου.
- Σε σύμβουλο που δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) συνεχείς μήνες, χωρίς την άδεια του Συμβουλίου, μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του Ν.3852/2010, η πειθαρχική ποινή της αργίας ή η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης με απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας.
- Ο πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου υποχρεούται να ενημερώνει γραπτώς τον Ελεγκτή Νομιμότητας για κάθε περίπτωση αδικαιολόγητης απουσίας συμβούλου σε τρεις (3) συνεχείς συνεδριάσεις, καθώς και σε κάθε περίπτωση μη εκτέλεσης των υποχρεώσεων συμβούλου για διάστημα μεγαλύτερο από τρεις (3) συνεχείς μήνες. Η παράλειψη αυτής της υποχρέωσης από τον πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου αποτελεί σοβαρή παράβαση καθήκοντος (άρθρο 58 του Ν. 3852/2010).

Υποχρεώσεις συμβούλων τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων

Οι σύμβουλοι της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας έχουν την υποχρέωση:

- Να συμμετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του συμβουλίου και όλων των επιτροπών στις οποίες τους έχει εκλέξει το Συμβούλιο.
- Να εκτελούν τα καθήκοντά τους, όπως προβλέπει ο νόμος.
- Να εκτελούν με επιμέλεια κάθε ερ-

γασία που τους αναθέτει νόμιμα το Συμβούλιο.

Επίσης, οι σύμβουλοι της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας:

- Εκφράζουν τη γνώμη τους και ψηφίζουν κατά συνείδηση, αποβλέποντας πάντοτε στην εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των κατοίκων της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας.
- Έχουν τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των δημοτικών συμβούλων.
- Η παραβίαση των σχετικών διατάξεων επιφέρει τις αντίστοιχες συνέπειες (άρθρο 90 του Ν. 3852/2010).

Ανεξαρτητοποίηση - διαγραφή δημοτικού συμβούλου

- Τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου ανήκουν σε δημοτικές παρατάξεις ανάλογα με το συνδυασμό με τον οποίο έχουν εκλεγεί. Επικεφαλής της δημοτικής παράταξης είναι ο σύμβουλος που ήταν υποψήφιος δήμαρχος. Μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου μπορεί, με γραπτή δήλωσή του προς το προεδρείο, να ανεξαρτητοποιηθεί από τη δημοτική παράταξη με την οποία έχει εκλεγεί. Εάν η δημοτική παράταξη έχει τουλάχιστον τρία (3) μέλη, με αιτιολογημένη απόφαση και με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) αυτών, είναι δυνατόν να διαγραφεί σύμβουλος ο οποίος είναι μέλος της. Το μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε από την παράταξη του δεν μπορεί να ενταχθεί σε άλλη παράταξη και δεν μπορεί να εξακολουθήσει να είναι μέλος του προεδρείου ή της Οικονομικής Επιτροπής ή της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής όπου εκλέχτηκε ως μέλος της παράταξης από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, καθώς και να ορισθεί ή να παραμείνει αντιδήμαρχος κατά τη διάρκεια της θητείας του. Είναι δυνατή, όμως, η επανένταξή του στην παράταξη από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, εφόσον τούτο γίνει δεκτό από τα δύο τρίτα (2/3) των μελών, προκειμένου για παρατάξεις που έχουν τουλάχιστον τρία (3) μέλη και από όλα τα μέλη προκειμένου για παρατάξεις με λιγότερα από τρία (3) μέλη.

ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠ

Τριφασικό και κανείς να μην πάρει λιγότερα φέτος

Επαναπροσδιορισμό του τρόπου κατανομής της τακτικής επιχορήγησης στους δήμους, τόσο των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων της

Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΚΑΠ) όσο και της ΣΑΤΑ φέρνει ο «Καλλικράτης».

Αν και το πρόβλημα σήμερα για τους δήμους δεν είναι τόσο πώς θα μοιραστούν τα χρήματα, αλλά πώς θα διασφαλιστούν οι αναγκαίοι πόροι για να αντεπεξέλθουν στις καινούριες τους αρμοδιότητες και υποχρεώσεις, οι πρώτες συζητήσεις στους κόλπους της Αυτοδιοίκησης έχει ήδη ξεκινήσει.

Η βασική ιδέα που έχει μέχρι τώρα διατυπωθεί από την ΚΕΔΚΕ κάνει λόγο για εφαρμογή νέου συστήματος κατανομής σε τρεις φάσεις, με οριστικοποίησή του από το 2013. Σε κάθε περίπτωση για το 2011 τίθεται ως απαράβατη αρχή κανένας «καλλικρατικός» δήμος να μην πάρει λιγότερα από το άθροισμα των επιχορηγήσεων που πήραν το 2010 οι δήμοι και οι κοινότητες που τον απαρτίζουν. Πάντως, για την εφαρμογή του νέου συστήματος, πέραν της πρότασης της Αυτοδιοίκησης, απαιτείται η έκδοση σχετικής ΚΥΑ των υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, η οποία εκκρεμεί.

Το ισχύον μέχρι σήμερα σύστημα κατανομής της τακτικής επιχορήγησης των δήμων στηριζόταν σε κριτήρια που παραμένουν ίδια από το 2001. Η εφαρμογή του «Καλλικράτη», η υιοθέτηση του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος από όλους πλέον τους δήμους, η επικαιροποίηση του νέου τύπου προϋπολογισμού των ΟΤΑ, οι νέες υπηρεσίες των δήμων που συνδέονται άμεσα με τις αρμοδιότητες που μεταφέρονται, μαζί με το αντίστοιχο προσωπικό –από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση–, οι συγχωνεύσεις και ο περιορισμός των θυγατρικών

νομικών προσώπων αποτελούν τους κύριους παράγοντες που επιβάλλουν ένα νέο σύστημα κατανομής τω ΚΑΠ και της ΣΑΤΑ.

Το «καλάθι» της τακτικής επιχορήγησης των νέων ΟΤΑ

- Με τα νέα δεδομένα τρεις είναι οι πηγές χρηματοδότησης των ΚΑΠ, με βάση τις προβλέψεις του άρθρου 259 του Ν.3852/2010:
- Το 20% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (ΦΕΦΝΠ).
- Το 12% τω συνολικών ετήσιων εισπράξεων του ΦΠΑ.
- Το 50% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου ακίνητης περιουσίας.

Τα δύο τρίτα του εσόδων του ΦΕΦΝΠ μαζί με τα έσοδα από τις δύο άλλες φορολογίες εγγράφονται στον τακτικό προϋπολογισμό και αποτελούν την τακτική επιχορήγηση για την κάλυψη των λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών. Το υπόλοιπο ένα τρίτο εγγράφεται στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων και αποτελεί επιχορήγηση για κάλυψη επενδυτικών δαπανών.

Οι κατανομές των παραπάνω επιχορηγήσεων γίνονται με βάση τα δημογραφικά, γεωμορφολογικά, διοικητικά, οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά τους. Ειδικά στην τακτική επιχορήγηση, συνυπολογίζεται η διοικητική υποστήριξη που παρέχουν ορισμένοι δήμοι σε άλλους και σταθμίζονται ιδιαίτερα οι πάγιες ανάγκες εξυπηρέτησης των νησιωτικών και ορεινών δήμων.

Η πρόταση για τριφασικό σύστημα

Σύμφωνα, λοιπόν, με μια πρώτη προσέγγιση που έχει γίνει από την ΚΕΔΚΕ

το νέο σύστημα κατανομής ΚΑΠ και ΣΑΤΑ προτείνεται να εφαρμοστεί σε τρεις φάσεις:

- Η πρώτη θα αφορά το 2011 και θα έχει μεταβατική ισχύ.
- Η δεύτερη το 2012, με επίσης μεταβατική ισχύ.
- Η τρίτη από το 2013 και μετά.

Η πρόταση για τριφασική εφαρμογή προέκυψε από τα εξής δεδομένα: Το 2012 θα έχει υπολογιστεί με ακρίβεια το πραγματικό κόστος όλων των νέων μεταφερόμενων στους δήμους αρμοδιοτήτων. Το 2013 θα έχει ολοκληρωθεί η μεταφορά αρμοδιοτήτων, ιδίως στους νησιωτικούς και ορεινούς δήμους, και άρα θα μπορεί να υπολογιστεί με ακρίβεια το πραγματικό λειτουργικό κόστος των δήμων. Το 2012 θα είναι διαθέσιμα τα στοιχεία της απογραφής πληθυσμού που θα γίνει το 2011, παράγοντας σημαντικός, καθώς εκτός του γεγονότος ότι θα καταγραφεί η μεταβολή του πληθυσμού –βασικό κριτήριο για την κατανομή των πόρων– επιπλέον θα είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν επικαιροποιημένα δημογραφικά, κοινωνικά, οικονομικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού.

Πρόταση για κατανομή πόρων το 2011

Για το 2011 προτείνεται κανένας «καλλικρατικός» δήμος να μην πάρει λιγότερα από το άθροισμα των επιχορηγήσεων του 2010 των συνεννοούμενων δήμων.

Τα κοινωνικά-προνοιακά επιδόματα και η μεταφορά μαθητών να αποδίδονται με ειδική οριζόντια επιχορήγηση των ΚΑΠ και η κατανομή με βάση τους δικαιούχους και το πραγματικό κόστος.

Στο ελάχιστο κόστος λειτουργίας να προστεθεί το κόστος των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων, στο οποίο θα συνυπολογίζεται το κόστος μισθοδοσίας συν 30% για τα λειτουργικά έξοδα. Για τους δήμους που θα αναλάβουν τη λειτουργική εξυπηρέτηση άλλων δήμων να προστεθεί ένα επιπλέον 10% επί της μισθοδοσίας των μεταταχθέντων. Οι ορεινοί και νησιωτικοί δήμοι να λαμβάνουν 10% επιπλέον ΚΑΠ από αυτούς που δικαιούνται.

Πρόγραμμα εξυγίανσης για υπερχρεωμένους δήμους

Μπορεί οι αλλαγές του «Καλλικράτη» να επαγγέλλονται μια καλύτερη μέρα για την Αυτοδιοίκηση, όμως –όπως φαίνεται– οι «αμαρτίες του παρελθόντος» παραμένουν ζωντανές, βαραίνοντας τις νέες δημοτικές αρχές. Αντιμέτωπη με ταμεία που έχουν χτυπήσει «κόκκινο» θα βρεθεί η συντριπτική πλειονότητα των δημάρχων, οι οποίοι θα κληθούν, πέρα από το να εφαρμόσουν μια πλειάδα αλλαγών στη διοίκηση που φέρνει ο «Καλλικράτης», να αντιμετωπίσουν και τα βαριά χρέη που άφησαν πίσω τους οι προηγούμενες δημοτικές αρχές.

Άνω των 1,7 δισ. ευρώ οι δανειακές υποχρεώσεις και στο 1,2 δισ. τα χρέη προς τρίτους

Η διαδικασία καταγραφής των χρεών των δήμων της χώρας, μια προσπάθεια δύσκολη, χρονοβόρα που για πρώτη φορά στα χρονικά επιχειρήθηκε από το υπουργείο Εσωτερικών, έφθασε στο τέλος της, φέρνοντας στο φως μια αλήθεια καθόλου ευχάριστη για την Αυτοδιοίκηση. Δανειακές υποχρεώσεις που ξεπέρασαν τα 1,7 δισ. ευρώ –με τους μεγαλύτερους δήμους της χώρας να «φιγουράρουν» στις πρώτες θέσεις της «μαύρης» λίστας– περιγράφουν το πρόβλημα σε όλη του τη διάσταση και αποδεικνύουν τη δυσκολία του εγχειρήματος της εξυγίανσης που θα επιχειρηθεί με τις ρυθμίσεις του «Καλλικράτη». Μόνον ενδεικτικά αναφέρουμε ορισμένες από τις μεγαλύτερες δανειακές υποχρεώσεις δήμων ανά την επικράτεια, με τον Πει-

ραιά να είναι πρώτος με 131,1 εκατομμύρια ευρώ, να ακολουθεί η Αθήνα, με 129,4, ο Δήμος Αχαρνών με 55,2, Αμαρουσίου με 52,2, Θεσσαλονίκης με 42,6, Ασπρόπυργου με 41,7, Ρόδου με 41,2, Νίκαιας με 40,8, Περιστερίου με 37,9 και Ιωαννινών με 32,4.

Αν στο συνολικό πόσο των 1,7 δισ. από δάνεια προσθέσει κανείς και άλλο 1,2 δισ. ευρώ, που είναι το εκτιμώμενο ύψος των χρεών προς τρίτους, τότε εύκολα γίνεται αντιληπτό πως αν δεν υπάρξει άμεσο νοικοκύρεμα από τις νέες αρχές, τότε το συγκεκριμένο πρόβλημα μπορεί να λειτουργήσει ως ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλια των νέων δήμων. Και μπορεί στις περιπτώσεις συνενώσεων ενός υπερχρεωμένου δήμου με έναν υγιή ο «καλλικρατικός» δήμος να μην χρεωθεί με τα βάρη του προβληματικού, ωστόσο θα απαιτηθεί μακρύ χρονικό διάστημα μέχρι οι νέες διοικητικές ενότητες να μπορέσουν να λειτουργήσουν ως ενιαίοι δήμοι. Κάτι, εξάλλου, που επιδεινώνει ακόμη περισσότερο την κατάσταση είναι το γεγονός ότι το συνο-

λικό χρέος δεν επιμερίζεται αναλογικά στους δήμους της χώρας, αφού δεν είναι λίγοι εκείνοι που βρίσκονται υψηλά στη «μαύρη λίστα», χωρίς, ωστόσο, το μέγεθός τους να δικαιολογεί τα δάνεια που τους βαραίνουν.

Κακή διαχείριση και λειψή χρηματοδότηση οι «σύμμαχοι» της υπερχρέωσης

Αναζητώντας τους λόγους της υπερχρέωσης πολλών ΟΤΑ, η απάντηση είναι μάλλον απλή και την παραδέχονται σε κατ' ιδίαν συζητήσεις στην πλειοψηφία τους οι αιρετοί: Το κακό σύστημα διαχείρισης και η έλλειψη οικονομικού σχεδιασμού και ελέγχου. Παράλληλα, «αγκάθι» υπήρξε και το υπερπλεονάζον προσωπικό, αφού δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις όπου δύο δήμοι με παρόμοιο αριθμό κατοίκων και ανάλογες αρμοδιότητες εμφάνιζαν αποκλείσεις στον αριθμό υπαλλήλων που άγγιζαν ακόμη και το 100%. Ωστόσο, πέρα από την κακή διαχείριση σε κάποιους δήμους υπάρχει και μια άλλη «πραγματικότητα» για τα

χρέη αυτά, που εδώ και αρκετό καιρό έχει επισημάνει και η ΚΕΔΚΕ: Η μειωμένη, λόγω οικονομικής συγκυρίας, χρηματοδότηση από το κράτος. Αν, όπως παρατηρούν οι αιρετοί, αποδίδονταν τα οφειλόμενα από την κεντρική διοίκηση ποσά, θα καλύπτονταν οι υποχρεώσεις της.

Το μικρότερο δανειακό βάρος στην Ευρώπη

Ωστόσο, όπως έχει επισημανθεί, η Ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει το μικρότερο, μετά τη Μάλτα, δανειακό βάρος σε όλη την Ευρώπη σε σχέση με το ΑΕΠ, κάτι το οποίο μάλιστα είδαν με «θετικό μάτι» και οι ελεγκτές της τρόικα. Ο δείκτης της δανειακής επιβάρυνσης των ΟΤΑ μειώνεται δε, αν συγκριθεί με το συνολικό δημοσιονομικό χρέος της χώρας. Το 0,7% είναι ένα ιδιαίτερος μικρό ποσοστό συγκρινόμενο με τα διψήφια που εμφανίζουν χώρες, όπως η Γερμανία, που βρίσκονται στην κορυφή της λίστας. Σε κάθε περίπτωση ο επιτακτικός χαρακτήρας του προβλήματος φαίνεται ότι πλέον έχει γίνει αντιληπτός τόσο από την κυβέρνηση και την Αυτοδιοίκηση όσο και από τους πολίτες. Δεν είναι τυχαίο ότι στις περισσότερες περιπτώσεις υπερχρεωμένων δήμων οι προηγούμενες δημοτικές αρχές δεν επανεξελέγησαν.

Πρόγραμμα εξυγίανσης

Το υπουργείο Εσωτερικών εκτιμά πως με το πρόγραμμα εξυγίανσης του «Καλλικράτη» τα σφιχτά χρονοδιαγράμματα που τίθενται και τον αυστηρό έλεγχο της Ελεγκτικής Επιτροπής που θεσπίστηκε θα υπάρξει μείωση ή εξάλειψη των χρεών μέσα στα επόμενα πέντε με έξι χρόνια.

Η ένταξη στο πρόγραμμα εξυγίανσης θα γίνεται είτε υποχρεωτικά είτε προαιρετικά. Στην περίπτωση υποχρεωτικής ένταξης το υπουργείο Εσωτερικών θα αποφασίζει με βάση τα στοιχεία που έχει συγκεντρώσει ποιοι δήμοι δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις στοιχειώδεις δαπάνες (π.χ. μισθοδοσία).

Στην περίπτωση της προαιρετικής ένταξης, οι δήμοι θα μπορούν να υποβάλουν αίτηση εφόσον πληρούν τα εξής κριτήρια: Πρώτον, αν οι ετήσιες

τοκοχρεωλυτικές δόσεις του δήμου υπερβαίνουν το 20% των ΚΑΠ. Δεύτερον, αν το συνολικό χρέος υπερβαίνει το 80% των ετήσιων εσόδων του, συμπεριλαμβανομένων και των δημοτικών τελών. Ήδη αρκετοί δήμοι, με τις νέες τους διοικήσεις, όπως ο Δήμος Πειραιά, έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον προκειμένου να ενταχθούν στο πρόγραμμα εξυγίανσης.

Λογαριασμός Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης

Η ένταξη αυτή δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης του δήμου στο Λογαριασμό Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης, που θα συσταθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, και θα χρηματοδοτείται από πόρους της Αυτοδιοίκησης σε ποσοστό 2%-5%, ανάλογα με τον αριθμό και το μέγεθος των δήμων και ενότητων που θα κριθούν υπερχρεωμένοι. Τι θα χρηματοδοτήσουν οι πόροι του Λογαριασμού ακόμη είναι ανοικτό. Εξετάζονται, ωστόσο, τα εξής ενδεχόμενα. Να μπορεί να επιδοτείται το επιτόκιο του χρέους, ή κομμάτι του χρέους δανείων, ή ακόμη και του συνολικού χρέους. Σίγουρα πάντως αναμένεται να τεθεί θέμα επαναδιαπραγμάτευσης, τουτέστιν επιμήκυνσης, με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων – το οποίο κατέχει το μεγαλύτερο μέρος του χρέους των δήμων δηλαδή 1,3 έως 1,4 δις ευρώ. Επίσης ακόμη παραμένει ανοικτό πρώτον, ποιος θα διαχειριστεί αυτά τα χρήματα και δεύτερον, με ποια κριτήρια θα κατανεμηθούν στους ενταγμένους στο πρόγραμμα εξυγίανσης ΟΤΑ. Υπενθυμίζεται ότι ένας δήμος που είναι υπερχρεωμένος και θα λάβει την απόφαση να ενταχθεί στη συγκεκριμένη διαδικασία, θα πρέπει μετά και τη σχετική εκτίμηση ορκωτών λογιστών να εκπονήσει πρόγραμμα με μέτρα, δράσεις και χρονοδιαγράμματα τα οποία θα ακολουθήσει απαρégκλιτα. Και όλα αυτά, βέβαια, υπό το άγρυπνο βλέμμα της Ελεγκτικής Επιτροπής, της οποίας προεδρεύει σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Όλα τα ζητήματα αναμένεται να απαντηθούν με ΚΥΑ, η οποία ακόμη δεν έχει εκδοθεί.

Απογραφή περιουσιακών στοιχείων, απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Παράλληλα και προς την κατεύθυνση

της απόλυτης καταγραφής της κατάστασης, η οποία επικρατεί στους νεοσύστατους «καλλικρατικούς» δήμους, αλλά και με στόχο να μην επαναληφθούν φαινόμενα αδιαφάνειας και νέων χρεών στο μέλλον, το υπουργείο Εσωτερικών κάλεσε όλους τους δήμους της χώρας σε απογραφή και αποτίμηση των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων, απαιτήσεων και υποχρεώσεων τους. Η απογραφή αυτή θα αποτελέσει ουσιαστικά το πρώτο στάδιο που πρέπει οπωσδήποτε να υλοποιήσει κάθε υπόχρεος δήμος για να εφαρμόσει το διπλογραφικό σύστημα.

Οι δήμοι που εφαρμόζουν ήδη διπλογραφικό σύστημα οφείλουν να απογράψουν τους πάσης φύσεως τίτλους βεβαίωσης από τους οποίους προκύπτει ο οφειλόμενος, το είδος της οφειλής και το εισπρακτέο ποσό, τις προσφυγές, τις εκκρεμείς δίκες και τις ανεκτέλεστες δικαστικές αποφάσεις οικονομικού περιεχομένου, τις εκθέσεις αυτοψίας των ελεγκτικών οργάνων καθώς και τον πάγιο εξοπλισμό που μεταφέρεται στους δήμους.

Στους δήμους που δεν εφαρμόζουν το διπλογραφικό η απογραφή περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα χρηματικά διαθέσιμα σε τραπεζικούς λογαριασμούς, τα μπλοκ επιταγών, τις υποχρεώσεις σε φόρους τέλη, ασφαλιστικά ταμεία, χρηματικά εντάλματα πληρωμής, υποχρεώσεις καταβολής μισθοδοσίας, πρώτες ύλες, αναλώσιμα, χρεόγραφα, καταρτισθέντες δημόσιες συμβάσεις κ.λπ.

Η απογραφή αυτή θα είναι το πρώτο βήμα, ώστε σε συνδυασμό με την πλήρη εφαρμογή του «Καλλικράτη» –και ιδιαίτερα των αυστηρών ρυθμίσεων για τη δανειοδότηση και τον έλεγχο των εσόδων και των δαπανών δήμων και Νομικών Προσώπων– οι νέοι και ισχυροί δήμοι να κατορθώσουν να αφήσουν πίσω τους φαινόμενα αναποτελεσματικότητας, αδράνειας και αδιαφάνειας. Βέβαια, όπως επισημαίνουν με νόημα, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η πολιτεία να είναι συνεπής στις υποχρεώσεις της, ώστε να σταματήσει η τεραστίων διαστάσεων υστέρηση στην απόδοση των ΚΑΠ, ειδικά σε μια περίοδο έντονης οικονομικής κρίσης.

Το ΕΣΠΑ δεν έχει φτάσει στην Αυτοδιοίκηση

Ενα από τα βασικά και απαραίτητα αναπτυξιακά εργαλεία όχι μόνο για την ομαλή πορεία του «Καλλικράτη», αλλά και για την τόνωση των τοπικών οικονομιών, που βυθίζονται όλο και περισσότερο στην ύφεση, είναι το ΕΣΠΑ.

Η Αυτοδιοίκηση, πολύ πριν ακόμη αρχίσει να τρέχει το πρόγραμμα το 2007, από το 2005, είχε καταφέρει μια πάρα πολύ συστηματική και σημαντική προετοιμασία, προκειμένου να αποφευχθούν τα λάθη, οι καθυστερήσεις και οι παραλείψεις που άφηγε πίσω του το Γ' ΚΠΣ.

Σήμερα, εν μέσω της δεινής οικονομικής κρίσης και ύφεσης, τέσσερα χρόνια μετά και τρία πριν από τη λήξη του προγράμματος, η Τοπική Αυτοδιοίκηση

στην ουσία βρίσκεται στο σημείο εκκίνησης. Η συμμετοχή της στα προγράμματα, η απορρόφηση κονδυλίων και το εν γένει όφελος των δήμων είναι απογοητευτικά.

Ολοι προσμένουν την αναθεώρηση του προγράμματος μέσα στο έτος 2011, μήπως και «κυλήσει ο τροχός» και παρασύρει στην τροχιά του και τους δήμους. Μέχρι τώρα, όμως, δεν έχει φανεί φως στο τούνελ, μόνο λόγια και υποσχέσεις καταγράφονται από τους ιθύνοντες.

ΚΕΔΚΕ: Σανίδα σωτηρίας το ΕΣΠΑ για τον «Καλλικράτη», αλλά δεν προχωρεί

Προς επίρρωση των παραπάνω παραθέτουμε τις διαπιστώσεις που είχε κάνει για το θέμα η ΚΕΔΚΕ, τον περασμένο Δεκέμβριο, τις οποίες είχε θέσει

υπόψη όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων, κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου για επενδυτική και αναπτυξιακή απραξία της Αυτοδιοίκησης, από την αρχή ακόμη της εφαρμογής του «Καλλικράτη».

Η ΚΕΔΚΕ, λοιπόν, εκτιμά για το θέμα: «Δεν έχει διασφαλιστεί η ουσιαστική συμμετοχή της πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013, καθώς και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης, παρά τις συστηματικές προσπάθειες και τις προτάσεις που έχει υποβάλει προς τα αρμόδια υπουργεία, από το 2005 έως σήμερα».

Αλλά και στις αρχές του χρόνου ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ, Ν. Κακλαμάνης,

με επιστολή που απέστειλε (9 Ιανουαρίου) προς τον αρμόδιο υπουργό Περιφερειακής Ανάπτυξης, Μ. Χρυσόχοϊδη, και τον υφυπουργό Π. Ρήγα, σημείωνε ότι, με δεδομένη τη μείωση των πόρων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων για το 2011, «στο μόνο που μπορούν να ελπίζουν οι 325 δήμοι της χώρας είναι το ΕΣΠΑ. Στα χρόνια που προηγήθηκαν, παρά το γεγονός ότι οι δήμοι φρόντισαν να πιστοποιηθούν, ελάχιστη προσπάθεια είχαν στα προγράμματα του ΕΣΠΑ, αν και δεκάδες υποπρογράμματα και μέτρα φωτογραφίζουν δράσεις τοπικής ανάπτυξης και απασχόλησης». Ζητούσε, δε, συνάντηση, η οποία ακόμη εκκρεμεί, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πιεστικές ανάγκες των δήμων, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη βελτίωση των επιδόσεων του ΕΣΠΑ και στην ανάπτυξη της χώρας.

Τέσσερα βήματα για ταχεία απορρόφηση πόρων

Τέσσερα πράγματα προτείνει η ΚΕΔΚΕ, προκειμένου να ξεμπλοκάρει το σύστημα:

- **Πρώτον**, τα ώριμα και επιλέξιμα έργα του προγράμματος «Θησέας», ύψους 145 εκατ. ευρώ, που δεν πρόσλαβαν να υλοποιηθούν, λόγω του περιορισμού των πόρων τους, να ενταχθούν στα Επιχειρησιακά Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2007-2013.
- **Δεύτερον**, το υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, σε συνεργασία με τα άλλα αρμόδια υπουργεία, να διασφαλίσουν στο πλαίσιο της προετοιμαζόμενης αναθεώρησης του ΕΣΠΑ τη διεύρυνση των κατηγοριών, έργων και δράσεων (που καλούνται «θεματικές προτεραιότητες»), οι οποίες έχουν ως δικαιούχους τους δήμους. Σημειώνεται ότι στα 87 ανέρχονται τα μέτρα σε προγράμματα του ΕΣΠΑ όπου μπορούν, με την επικείμενη αναθεώρηση, να ενταχθούν σε δράσεις τοπικής ανάπτυξης.
- **Τρίτον**, να δημιουργηθούν αυτοτελή υποπρογράμματα στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, προκειμένου να μην υπάρχει ιεραρχική εμπλοκή μεταξύ α' και β' βαθμού Αυτοδιοίκησης. Προς τούτο,

οι δήμοι συντάσσουν τα δικά τους τοπικά προγράμματα ανάπτυξης, τα οποία προωθούν μέσω των περιφερειακών τους ενώσεων, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν απευθείας επιλέξιμα έργα και δράσεις τους. Αλτσοτε, εκτιμάται πως οι νέοι δήμοι μπορούν να πιστοποιηθούν ως προς τη διαχειριστική επάρκεια και να αξιοποιήσουν πόρους του Δ' ΚΠΣ.

- **Τέταρτον**, η ΚΕΔΚΕ σε συνεργασία με φορείς επιστημονικής υποστήριξης να αναλάβουν την υποστήριξη των νέων δήμων, ώστε να προγραμματίσουν και να ωριμάσουν έγκαιρα τα έργα και τις δράσεις που μπορούν να είναι επιλέξιμα στο πλαίσιο των ανωτέρω Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Μ. Χρυσόχοϊδης προς δημάρχους: Φέρτε νέα ώριμα προγράμματα και καινοτόμα επιχειρηματικά σχέδια

Ο υπουργός Ανάπτυξης Μ. Χρυσόχοϊδης με δημόσιες τοποθετήσεις του φαίνεται να υπολογίζει στη συνεισφορά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την εκπλήρωση του στόχου του, δηλαδή το διπλασιασμό του ποσοστού απορρόφησης το 2011.

Συγκεκριμένα, μιλώντας σε εκδήλωση που διοργάνωσε η ομάδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του ΠΑΣΟΚ παρουσία των νεοεκλεγέντων περιφερειαρχών και δημάρχων, για την ευρωπαϊκή διάσταση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ο υπουργός ανακοίνωσε την αναθεώρηση του ΕΣΠΑ, μεταφέροντας όλους τους προβλεπόμενους πόρους του 2012 στο 2011, με στόχο το διπλασιασμό του ποσοστού απορρόφησης, ώστε να επιτευχθεί η επανεκκίνηση και η αναθέρμανση της οικονομίας.

Ο κ. Χρυσόχοϊδης κάλεσε τους φορείς της Αυτοδιοίκησης να προχωρήσουν άμεσα στην «ένταξη νέων ώριμων προγραμμάτων, στην ένταξη νέων καινοτόμων επιχειρηματικών και άλλων ιδεών, έτσι ώστε ν' αλλάξουμε το μοντέλο ανάπτυξης, το οποίο οδήγησε την Ελλάδα σε αυτήν την απαξίωση της οικονομίας, στην εσωστρέφεια, στην έλλειψη ανταγωνιστικότητας και εν τέλει στο σκάσιμο της φούσκας».

Ενώ μιλώντας στα Γιάννινα για το ίδιο θέμα και απευθυνόμενος στους

δημάρχους τούς παρότρυνε να προχωρήσουν σε αναλυτική καταγραφή των δαπανών από έργα μικρά αλλά σημαντικά για τις τοπικές κοινωνίες και τους δήμους, τα οποία πληρούν τους όρους επιλεξιμότητας του ΕΣΠΑ και μέχρι τώρα υλοποιούνταν από το «Θησέα». Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι έργα των δήμων που έχουν ενταχθεί στο «Θησέα» μπορούν να πληρωθούν από το ΕΣΠΑ, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις.

Αναφερόμενος, δε, ο κ. Χρυσόχοϊδης στην αναθεώρηση του ΕΣΠΑ, η οποία θα γίνει εντός του 2011, τόνισε ότι θα έχει διπλό στόχο: Από τη μία την ενίσχυση των περιφερειών και από την άλλη την επιτυχία ενός δύσκολου επιχειρήματος να βρεθεί το πρόγραμμα ένα χρόνο μπροστά.

Στην κατεύθυνση αυτή απαιτείται η ετοιμότητα όλων των αυτοδιοικητικών, με την καταγραφή έργων που είναι ώριμα και απαραίτητα για ισόρροπη ανάπτυξη της περιφέρειας, αλλά και την κάλυψη αναγκών και προτεραιοτήτων. Η ενέργεια αυτή είναι απαραίτητη, προκειμένου, όπως τόνισε ο υπουργός, στο πλαίσιο της αναθεώρησης οι πόροι που θα εξοικονομηθούν να αξιοποιηθούν σε έργα και δράσεις, που –πέραν της κάλυψης των λογιστικών στόχων της απορρόφησης– να καλύπτουν και τις ανάγκες στους τομείς πολιτικής που οι ίδιοι οι αυτοδιοικητικοί επιλέγουν.

Στόχος της κυβέρνησης το 2011 η απορρόφηση να ξεπεράσει το 35%. Να σημειωθεί ότι για το νέος έτος έχει τεθεί ως στόχος από το υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ο διπλασιασμός της απορρόφησης του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2007-2013 (ΕΣΠΑ), σε ποσοστό πάνω από 35%, ενώ η απορρόφηση το 2010 ξεπέρασε το στόχο του Μηχανισμού Στήριξης, που προέβλεπε απορρόφηση πόρων αντίστοιχη με ποσοστό 17,5% εντός του 2010.

Κατά πόσο θα συμβάλει και η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην εκπλήρωση του παραπάνω στόχου, πώς και πότε θα δρομολογηθεί η ταχεία απορρόφηση πόρων του ΕΣΠΑ από την Τοπική Αυτοδιοίκηση προς το παρόν, πάντως, παραμένει ακόμη ζητούμενο.

Τα Ανταγωνιστικά Ευρωπαϊκά Προγράμματα ως εναλλακτική μορφή χρηματοδότησης των ΟΤΑ της χώρας: Τομείς και σχεδιασμός

Του δρος Αντωνίου Καρβούνη*

Η περίοδος 2007-2013 έχει χαρακτηριστεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως η περίοδος της «Ευρώπης των Πόλεων και των Περιφερειών». Σήμερα δεν υπάρχουν επιτυχημένες περιφέρειες στην Ευρώπη που να μην έχουν στον πυρήνα τους επιτυχημένες πόλεις και ούτε επιτυχημένες πόλεις υφίστανται μακριά από καινοτόμες περιφέρειες¹. Με το ν.3852/2010 («Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης»), το υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΥΠΕΣΑΗΔ) συμβάλει στην προσαρμογή των δομών διακυβέρνησης του κράτους, τόσο στην αντιμετώπιση των σύγχρονων προκλήσεων της πολυσχιδούς τρέχουσας ευρωπαϊκής και παγκόσμιας κρίσης (κλιματική αλλαγή, μετανάστευση, ανεργία, περιφερειακές ανισότητες, δημοσιονομική κρίση) όσο και στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων της Ε.Ε., που αποτυπώνονται στη Στρατηγική Ε.Ε. 2020², καθιστώντας μ' αυτόν τον τρόπο τους δήμους και τις περιφέρειες της χώρας ισότιμους εταίρους

με τις άλλες τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ε.Ε. στη διαδικασία λήψης αποφάσεων³, τόσο για το σχεδιασμό όσο και για την εφαρμογή των πολιτικών στις προσπάθειες πραγμάτωσης των στόχων της Κοινότητας⁴. Ωστόσο, η άσκηση των αυξημένων αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο «Πρόγραμμα Καλλικράτης» για τους δήμους⁵ και τις περιφέρειες⁶ της χώρας και η εν γένει ανάγκη διατήρησης σε υψηλά επίπεδα της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους κατοίκους τους προϋποθέτουν σημαντικούς οικονομικούς πόρους.

Λαμβάνοντας, λοιπόν, υπόψη τη δυσμενή οικονομική συγκυρία που έχει σοβαρό αντίκτυπο στους ιδίους πόρους, όχι μόνο των ελληνικών αλλά και των ευρωπαϊκών ΟΤΑ⁷, τα ευρωπαϊκά προγράμματα συνιστούν μια διττή πρόκληση και συνάμα μια ευκαιρία για τους δήμους και τις περιφέρειες της χώρας. Αφενός, διότι ενισχύουν τις επιχειρησιακές τους ικανότητες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και την αναβάθμιση ή, τουλάχιστον, τη διατήρηση σε αξιοπρεπές επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών τους

μέσα από τη συμμετοχή τους σ' ένα χρηματοδοτικό πλαίσιο. Και αφετέρου, διότι η συμμετοχή αυτή καθεαυτή σ' αυτά συνεπάγεται για τους ΟΤΑ ένα νέο μοντέλο τοπικής διακυβέρνησης, έναν καινούριο τρόπο αντιμετώπισης των τοπικών υποθέσεων μέσα από στοχευμένες εταιρικές σχέσεις και δίκτυα (π.χ. διμερείς ή πολυμερείς αδελφοποιήσεις, δίκτυα τοπικών και περιφερειακών αρχών).

Ως γνωστόν, οι τρόποι διοχέτευσης των κοινοτικών πόρων που προέρχονται κυρίως μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων⁸ σε περιφερειακές και τοπικές αρχές των κρατών-μελών της Ε.Ε. είναι οι εξής: (α) τα Κοινοτικά Πλάγια Στήριξης, (β) οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες⁹, των οποίων οι πόροι προέρχονται από τον κοινοτικό και τον κρατικό προϋπολογισμό και (γ) τα Ανταγωνιστικά Προγράμματα, των οποίων οι πόροι προέρχονται αποκλειστικά από τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

1. Τα Ανταγωνιστικά Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Ειδικότερα, καθώς το Δ' ΚΠΣ είναι ενδεχομένως η τελευταία χρηματοοικονο-

* Στέλεχος της Διεύθυνσης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και Διεθνών Οργανισμών του υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εθνικό σημείο επαφής και μέλος της διαχειριστικής επιτροπής των εθνικών επιχειρησιακών του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Ευρώπη για τους Πολίτες, 2007-2013», γραμματέας της Επιτροπής του άρθ. 4, παρ. 2β του ν.3345/2005 για τις διεθνείς συνεργασίες των ΟΤΑ, συντάκτης του Δελτίου Διεθνών και Ευρωπαϊκών Θεμάτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΥΠΕΣΑΗΔ, αριστούχος της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (Τμήμα Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης) και Δρος Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Newcastle Upon Tyne (Ηνωμένο Βασίλειο). E-mail: a.karvounis@ypes.gr.

1 Βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – «Πολιτική συνοχής και πόλεις: η συμβολή των πόλεων και των πολεοδομικών συγκροτημάτων στην ανάπτυξη και την απασχόληση στις περιφέρειες», ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, COM (2006) 385 τελικό, Βρυξέλλες, 13.7.2006.

2 Βλ. Παρουσίαση της Στρατηγικής Ε.Ε. 2020 από τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής J. M. Barroso (http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/news/statements/pdf/2010_02_01_02_el.pdf), 11 Φεβρουαρίου 2010.

3 Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι αρμόδιες για την υλοποίηση του 70% περίπου της κοινοτικής νομοθεσίας. Βλ. Επιτροπή των Περιφερειών, Λευκή Βίβλος για την Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση, Ε.τ.Π., Βρυξέλλες 2009, σ.4.

4 Βλ. Αιτιολογική Έκθεση του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης», σ.6.

5 Βλ. άρθρο 94 «Πρόσθετες αρμοδιότητες δήμων».

6 Βλ. άρθρο 186 «Αρμοδιότητες Περιφερειών».

7 Βλ. Council of Europe, The Impact of the Economic Downturn on Local Government in Europe, CoE, Strasbourg, 2010 (<https://wcd.coe.int/wcd/cm.instranet.InstraServlet?comm and=com. Instranet. Cmd Blob Get&InstranetImage=1656970&Sec Mode=1&DocId=1637216&Usage=2>).

8 Για την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 τα Διαρθρωτικά Ταμεία είναι τα εξής: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και Ταμείο Συνοχής.

μική κοινοτική αρωγή για την Ελλάδα, τα ανταγωνιστικά προγράμματα, μολονότι απορροφούν μικρότερο μερίδιο από το συνολικό κοινοτικό προϋπολογισμό (23%), προωθούν, ωστόσο, σύμφωνα και με την εμπειρία των ελληνικών ΟΤΑ, καινοτόμες δράσεις στους τομείς του περιβάλλοντος (Life+)¹⁰, της εκπαίδευσης (Lifelong Learning)¹¹, της νεολαίας (Youth in Action)¹², του πολιτισμού (Culture), της κοινωνικής πολιτικής (Daphne, Progress)¹³, των μεταφορών (TEN Transport), της ενέργειας (Intelligent Energy Europe)¹⁴, της καινοτομίας και της έρευνας (7th Research Framework Programme), της ενεργού ιδιότητας του πολίτη (Europe for Citizens)¹⁵ κ.ά., υπό τον τύπο των σχέσεων συνεργασιών μεταξύ περιφερειακών και τοπικών αρχών, καθώς και των κοινωνικών εταίρων τους, κάτι που αποτελεί το ζητούμενο για τους ελληνικούς ΟΤΑ σήμερα. Οι θεσμικά κατοχυρωμένες από τον «Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (ν.3463/2006) και από το «Πρόγραμμα Καλλικράτης» διεθνείς συνεργασίες των ΟΤΑ α' και β' βαθμού αντιστοίχως (αδελφοποιήσεις πόλεων, δίκτυα δήμων και περιφερειών, Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Εδαφικής Συνεργασίας)¹⁶ συνιστούν στρατηγικά εργαλεία προς αυτήν την κατεύθυνση. Άλλωστε, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι γι' αυτές τις καινοτόμες δράσεις οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης υποβάλλουν από κοινού με τους αλλοδαπούς ΟΤΑ-εταίρους απευθείας προτάσεις και αιτήσεις για τη συμμετοχή τους στα ανωτέρω προγράμματα προς τις αρμόδιες γενικές διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, χωρίς τη διαμεσολάβηση της κεντρικής διοίκησης, όπως συμβαίνει με τα προγράμματα του ΚΠΣ και τις κοινοτικές πρωτοβουλίες.

Εν προκειμένω, τα ανταγωνιστικά Ευρωπαϊκά Προγράμματα επιδοτούν συγχρηματοδοτούμενες δράσεις (συμμετέχουν σ' ένα ποσοστό της επιλέξιμης δαπάνης και οι ΟΤΑ, είτε μέσω των ιδίων πόρων, χορηγιών, είτε με τη συμμετοχή κοινωνικών και οικονομικών φορέων των τοπικών κοινωνιών τους) και ταξινομούνται στις ακόλουθες ενότητες, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση του κοινοτικού προϋπολογισμού:

1. Ανταγωνιστικότητα για ανάπτυξη και απασχόληση.
2. Προστασία και διαχείριση των φυσικών πόρων.
3. Πολίτες, Ελευθερία, Ασφάλεια και Δικαιοσύνη.
4. Η ΕΕ ως ένας παγκόσμιος δύναμη.

1.a. Competitiveness for Growth and Employment
 Seventh Framework Programme on Research and Technological Development, FP7
 Competitiveness and Innovation Framework Programme, CIP
 EIP (Entrepreneurship and Innovation)
 ICT (Information and Communication Technologies)
 Policy Support
 eContentplus
 eTen
 i2010 initiative
 IEE (Intelligent Energy - Europe)
 Integrated Action Programme in Lifelong Learning
 Safer Internet Plus
 IDABC
 Marco Polo II.
 Galileo
 TEN-T, TEN-E (Trans-European Networks)
 Customs 2013
 Fiscalis 2013

European Return Fund
 Security and protection of civil liberties
 Prevention, Preparedness and Consequence Management of Terrorism
 Prevention of and fight against crime
3.b. Citizens
 Youth in Action Culture 2007
 Media 2007

3. Citizens, Freedom, Security and Justice
3.a. Freedom, Security and Justice
 Fundamental Rights and Justice
 Daphne
 Drug Prevention and Information

Πηγή: www.2007-2013.eu

2. Σχεδιασμός μιας πρότασης

Ένα έργο (project) αποτελείται από μια σειρά δράσεων με χρονικό σημείο εκκίνησης και χρονικό σημείο ολοκλήρωσης που στοχεύει στην επίτευξη ενός προκαθορισμένου στόχου, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς του χρόνου, των χρημάτων και των πόρων. Ο τρόπος με τον οποίο τα έργα σχεδιάζονται και υλοποιούνται ακολουθεί μια διαδοχή βημάτων, ξεκινώντας από μια συμπεφωνημένη στρατηγική, η οποία οδηγεί σ' ένα σχέδιο δράσεων, προσανατολισμένο στην επίτευξη ειδικότερων στόχων που διατυπώνονται, υλοποιούνται και αξιολογούνται με σκοπό τη βελτίωση της στρατηγικής και την ανάληψη περαιτέρω δράσεων. Ο κύκλος ενός έργου μάς παρέχει τη δομή διαβούλευσης με τους δικαιούχους και επαρκούς πληροφόρησης, ώστε οι αποφάσεις να λαμβάνονται με τεκμηριωμένο τρόπο στα κρίσιμα στάδια της ζωής ενός έργου.

Τα βασικά στάδια, δε, της ζωής ενός έργου είναι τα εξής:

- Προγραμματισμός
- Προσδιορισμός δικαιούχων και δράσεων
- Διατύπωση της πρότασης
- Αξιολόγηση
- Υλοποίηση και Διαχείριση του έργου.

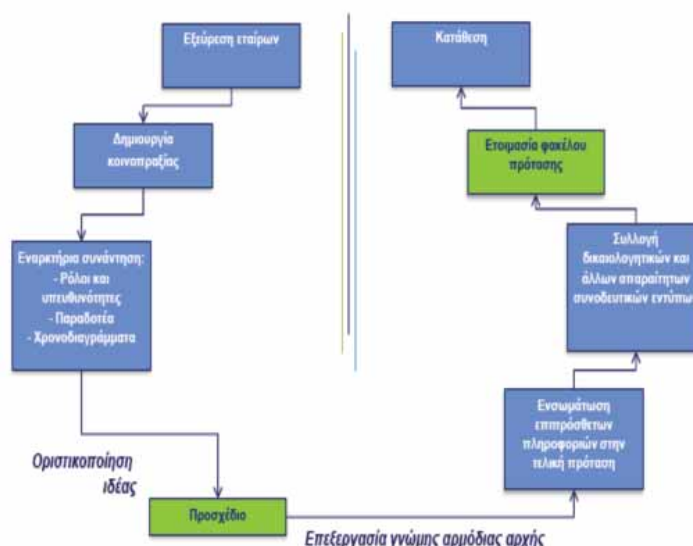
Μέσα από την ανάλυση των επιμέρους σταδίων για την προετοιμασία μιας πρότασης προκύπτουν μερικά πρακτικά συμπεράσματα, αναφορικά με τις απαιτήσεις ενός τέτοιου εγχειρήματος:

Καλή γνώση της λειτουργίας και των προτεραιοτήτων των ευρωπαϊκών οργάνων, καθώς και των σημαντικότερων χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

Υπαρξη ενός συστήματος παρακολούθησης στην αρμόδια διεύθυνση προγραμματισμού του ΟΤΑ με τη συμμετοχή και του διοικητικού προσωπικού για την αναζήτηση των κατάλληλων εταίρων, την επιλογή του ανάλογου προγράμματος που καλύπτει τις ανάγκες της τοπικής ή περιφε-

ριακής αρχής κ.ά.

Δικτύωση, συμμετοχή και συνεργασία με πανευρωπαϊκά δίκτυα και κοινοτικά όργανα για την προώθηση ενός έργου ή μιας πρότασης. Η επαφή με γνωστά ευρωπαϊκά δίκτυα τοπικών και περιφερειακών αρχών, στα οποία προσφεύγει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν την υλοποίηση ενός Προγράμματος, μπορεί να λειτουργήσει ενισχυτικά σε προτεινόμενο σχέδιο. Καθώς τα περισσότερα δίκτυα είναι θεματικά, γίνεται κατανοητό ότι η συμμετοχή σε κάποιο από αυτά αυξάνει τις πιθανότητες εξασφάλισης κοινοτικής χρηματοδότησης σ' ένα Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα με τομεακό προσανατολισμό παρόμοιο με εκείνον του δικτύου.

Επίμετρο

Όπως γίνεται αντιληπτό, για την ανταπόκριση των ελληνικών ΟΤΑ, εν μέσω δημοσιονομικής κρίσης, στις αυξημένες απαιτήσεις του σύγχρονου θεσμικού πλαισίου του «Προγράμματος Καλλικράτη» και τις ανάγκες των σύγχρονων κοινωνιών, η συμμετοχή τους σε ανταγωνιστικά κοινοτικά προγράμματα συνιστά μεν ευκαιρία, αλλά προϋποθέτει και τη δημιουργία κατάλληλων υποστηρικτικών δομών και δικτύων συνεργασίας, στο πλαίσιο ενός στρατηγικού πλαισίου δράσεων (action plan) που θα καλύπτει τις λειτουργικές και αναπτυξιακές ανάγκες, θα ενδυναμώνει τις υποδομές και θα αναβαθμίζει το ανθρώπινο δυναμικό τους.

9 Για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2007-2013 προβλέπονται οι εξής Κοινότητες Πρωτοβουλιών: JASPERS (Κοινή βοήθεια για τη στήριξη σχεδίων στις ευρωπαϊκές περιφέρειες), JEREMIE (Κοινός ευρωπαϊκός πόρος για τις πολύ μικρές έως μεσαίες επιχειρήσεις), JESSICA (Κοινή ευρωπαϊκή στήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές), REGIONS FOR ECONOMIC CHANGE (Περιφέρειες για Οικονομική Αλλαγή).

10 Στο πλαίσιο του προγράμματος «Life+», ο Δήμος Τήνου υλοποιεί το έργο Sol-brine για την ασφαλίωση του θαλασσινού νερού.

11 Στο πλαίσιο του προγράμματος «Διά Βίου Μάθηση», ο Δήμος Χαλανδρίου κατέθεσε πρόσφατα σχέδιο (Fallstop) για την κατάρτιση νοσηλευτών προκειμένου να ενημερώσουν τα άτομα τρίτης ηλικίας για τον τρόπο αποφυγής ατυχημάτων.

12 Στο πλαίσιο του προγράμματος «Νεολαία εν Δράσει», ο Δήμος Άνω Λιοσίων συμμετέχει στο σχέδιο Yo(E)u Say για τη βέλτιστη κοινωνική ενσωμάτωση των νέων μέσω της παραγωγής τηλεοπτικών προγραμμάτων.

13 Στο πλαίσιο του προγράμματος «Daphne III», ο Δήμος Χερσονήσου συμμετέχει στο σχέδιο Spire για την ευαισθητοποίηση των πολιτών στο φαινόμενο της ενδοοικογενειακής κακοποίησης.

14 Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους Πολίτες», ο Δήμος Αγ. Παρασκευής διοργάνωσε το περασμένο καλοκαίρι ημερίδα για ενεργειακά πράσινες προμήθειες για την ευαισθητοποίηση των πολιτών και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων.

15 Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους Πολίτες», ο Δήμος Αγ. Παρασκευής σύστησε το ευρωπαϊκό δίκτυο πόλεων ANΔΡΟΜΕΔΑ για την ανάπτυξη του διαπολιτισμικού διαλόγου μέσω των νέων τεχνολογιών.

16 Βλ. άρθρα 219-221 του ν.3463/2006 και τα άρθρα 101, 202-203 του ν.3852/2010.

Αναγκαία η ανάπτυξη για την αντιμετώπιση της κρίσης Οι **δήμαρχοι** ως ρεαλιστές κυνηγούν το **ακατόρθωτο**

Το σύνθημα του Τσε Γκεβάρα «ας είμαστε ρεαλιστές, ας αγωνιστούμε για το ακατόρθωτο» φαίνεται ότι ταιριάζει στην περίπτωση των αιρετών πρώτου βαθμού, οι οποίοι υπό την πίεση της οικονομικής κρίσης αναζητούν τρόπους όχι απλώς να τα βγάλουν πέρα, αλλά να πετύχουν και κάτι παραπάνω για τον τόπο τους και τους συμπολίτες τους. Με δεδομένο ότι φέτος οι οικονομικές επιχορηγήσεις θα «ενδυσθούν» και αυτές «το κουστούμι της κρίσης», οι δήμαρχοι αναζητούν διέξοδο σε νέες πηγές χρηματοδότησης, όπως είναι, για παράδειγμα, το ΕΣΠΑ, οι συμπράξεις με τον ιδιωτικό τομέα, αλλά και ο εξορθολογισμός των δαπανών ή η αλλαγή στόχων και προτεραιοτήτων. Ενδεικτικό είναι το παράδειγμα που αναφέρεται από δήμαρχο, ο οποίος

παραχώρησε τη διαχείριση εγκαταστάσεων του πρώην ξενοδοχείου «Ξεφάνια» σε μεγάλη αλυσίδα ξενοδοχείων, με άμεσο οικονομικό αποτέλεσμα για το δήμο –σταθερό μηνιαίο εισόδημα–, αλλά και για την περιοχή, με την ένταξή της στο χάρτη του συνεδριακού τουρισμού. Σε άλλη περίπτωση ο δήμαρχος επιχειρεί μέσα από την τοπική φυσιογνωμία, την τουριστική ανάπτυξη και την επιχειρηματική δράση να εφαρμόσει ειδικές δράσεις που έχουν στόχο τους τη βελτίωση υποδομών που σχετίζονται με το περιβάλλον, το πολιτισμό, την ιστορία, τον πρωτογενή τομέα και τον τουρισμό. Στο πλαίσιο της οικονομικής κρίσης οι δήμαρχοι υποστηρίζουν ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν κρίνεται μόνον από τα έργα, αλλά:

Πρώτον, από την προνοητικότητα τους και την προσπάθειά τους να διατηρήσουν την κοινωνική συνοχή με την υλοποίηση κοινωνικών προγραμμάτων. Δεύτερον, από την προσπάθεια που θα καταβάλουν ώστε να υπάρξει συνεργασία όλων των τοπικών παραγωγικών δυνάμεων για να παραχθεί πραγματικό οικονομικό προϊόν για τις τοπικές κοινωνίες. Στις επόμενες σελίδες, λοιπόν, πέντε δήμαρχοι καταθέτουν τις δικές τους αγωνίες και τους στόχους για τη νέα τετραετία και να μας κάνουν κοινωνούς των πολιτικών που θα αξιοποιήσουν για να υλοποιήσουν περισσότερα έργα με λιγότερα χρήματα. Είναι εφικτό αυτό. Οι ίδιοι, πάντως, λένε πως αγωνίζονται για το ανέφικτο για να πετύχουν το εφικτό.

Η Αυτοδιοίκηση μοχλός παραγωγής εθνικού προϊόντος

Του Αποστόλη Κοιμήση, δημάρχου Αμφιλοχίας

Ο νόμος 3852/10, που καθορίζει τα οικονομικά των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, και η συνταγματική πρόβλεψη για εκχώρηση αρμοδιοτήτων και πόρων στους φορείς τοπικής και περιφερειακής δημόσιας εξουσίας πρέπει να αποτελούν αξιωματικές διατάξεις για ένα οργανωμένο και σοβαρό κράτος.

Τούτο, όμως, δεν σημαίνει ότι η Τ.Α. στη χώρα μας θα πρέπει να αναμένει μόνον επιχορηγήσεις, ούτε, επίσης, ότι θα πρέπει να υποστείλει τη βασική της στρατηγική για αύξηση της αναδιανεμόμενης οικονομικής πίτας που διαχειρίζεται, σε σχέση πάντα με το κεντρικό κράτος, γιατί η αποκέντρωση της εξουσίας απαιτεί για να γίνει υποστατική και πραγματική οικονομική εξουσία, που θα προσθέτει στο εθνικό προϊόν και δεν θα κάνει μόνον αναδιανομή μέσω έργων, προμηθειών κ.λπ.

Οι δήμοι και οι περιφέρειες της χώρας μπορούν να προσαρμοστούν σ' αυτήν την κατεύθυνση και μάλιστα τώρα που η οικονομία είναι σε δραματική ύφεση; Η απάντηση είναι σαφώς ναι, και, επειδή χειρότερα απ' ό,τι είμαστε δύσκολα θα γίνουμε, υπάρχει πραγματικός λόγος να πάσουμε να μεμψιμοιρούμε και να ασχοληθούμε με την ουσία του προβλήματος, που είναι η απόλυτη χειραφέτηση από την κρατική αγκαλιά, με αξιοποίηση και πολλών άλλων μορφών οικονομικών προϊόντων. Μερικά παραδείγματα είναι ενδεικτικά για το τι θα μπορούσε να γίνει:

Αντί να δανείζεται το κεντρικό κράτος με τα σημερινά επιτόκια 5%-7% για να καλύπτει τις ανάγκες τις κεντρικής κυβέρνησης, στις οποίες συγκαταλέγονται και τα χρήματα για επενδύσεις της Τ.Α., θα μπορούσε η ίδια η Τ.Α. να λαμβάνει δάνειο από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με επιτόκιο Euribor συν πλην κλάσμα της μονάδας, σαφώς πολύ φθινότερο από τον κρατικό δανεισμό και να συγχρηματοδοτεί τα έργα της κατά 50% με 5ετή περίοδο χάριτος και 25ετή περίοδο αποπλη-

ρωμής. Το πρόγραμμα θα μπορούσε να έχει κεντρική διαχείριση, τελικούς δικαιούχους όλους τους δήμους της χώρας και λιγότερο γραφειοκρατικές διαδικασίες απ' ό,τι τα έργα και τα προγράμματα συνοχής της Ε.Ε.

Αντί να περιμένουμε με τους συνήθεις ρυθμούς και τα τεράστια προβλήματα την εφαρμογή του Κτηματολογίου στο σύνολο της χώρας μετά το 2020, δεδομένου ότι είναι ανταποδοτικής χρηματοδότησης, θα μπορούσε αυτό να υλοποιηθεί πολύ πιο γρήγορα, με την ενεργό συμμετοχή των δήμων, που διαθέτουν πλεονέκτημα, και οι οποίοι θα μόρεψουν αξιοποιώντας το να αναπτύξουν όλα τα γεωχωρικά δεδομένα, καθώς και την κάθε μορφής τοπική δημόσια πληροφορία. Ποιο το όφελος; Δραματική αποσυμφόρηση των δικαστικών αντιδικιών για τα όρια των ακινήτων, ουσιαστική κατοχύρωση και προστασία της δημόσιας περιουσίας και των προστατευμένων περιοχών, εξασφάλιση πόρων και όχι μόνον ανταποδοτικού χαρακτήρα από την αξιοποίηση της πληροφορίας, πραγματικά και επικαιροποιημένα στοιχεία για προεκτίμηση επιπτώσεων και συνεπειών από αποφασιζόμενες πολιτικές και ρυθμίσεις και κυρίως τεράστιες εσωτερικές οικονομίες κλίμακας, που θα προκύψουν από την εξασφάλιση των αμέτρητων ανθρωποωρών που σήμερα χάνονται.

Ο δήμος, εφόσον οι διαδικασίες επέκτασης των σχεδίων πόλης γίνονται και εδώ όπως σε όλον τον αναπτυγμένο κόσμο με κανόνες, σεβασμό στο περιβάλλον και ταχύτητα, θα μπορούσε να αξιοποιεί δημόσια ή ιδιωτική γη, να προκατασκευάζει όλες τις απαραίτητες υποδομές και δίκτυα κοινής ωφέλειας (δρόμοι, νερό, ενέργεια κοινόχρηστοι χώροι, αναψυχή κ.λπ.) και ακολούθως, αφού την πολεοδομεί, να πουλάει σε χαμηλό κόστος, κερδίζοντας τις υπεραξίες και σημαντικό τμήμα από το κόστος των δημοτικών επενδύσεων που υλοποιεί. Έτσι θα έχουμε οργανωμένη οικιστική ανάπτυξη, εκμηδενισμό στα αυθαίρετα, σεβασμό στην αισθητική του τοπίου, κέρδη για το δήμο και χαμηλού κόστους γη για τους νέους ιδιοκτήτες και τους επιχειρηματίες.

Με τα δημοτικά ομόλογα και με προσυμφωνημένες αποδόσεις θα μπορούσαν να αντληθούν πολύ γρήγορα, ιδίως τοπικά κεφάλαια, ώστε να γίνουν απαλλοτριώσεις, είτε έργα απαραίτητα για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη μιας περιοχής ή για επιτάχυνση στοιχείων της ντόπιας παραγωγής κ.λπ. Η κοινωνική διαβούλευση και η συμφωνία με το δήμο για τη σχετική πρωτοβουλία όχι μόνο θα κατοχύρωνε την ιδιωτική οικονομική συμμετοχή, αλλά θα μπορούσε και ως ένα βαθμό να ενισχυθεί από αυτήν, αφού ο τοπικός πληθυσμός θα ήταν ο άμεσος χρήστης των σχετικών ωφελημάτων.

Το θέμα, όμως, είναι μόνο πού θα βρούμε τα

χρήματα; Ασφαλώς όχι. Και, δυστυχώς, για την οικονομία συνδέεται κυρίως με τον τρόπο που τα αξιοποιούμε.

Κατά τη γνώμη μου, τέσσερις βασικές προϋποθέσεις απαραίτητως θα πρέπει να ισχύουν στο εξής που εξορθολογίζουν την αξιοποίηση των δημοσίων πόρων, ώστε αυτά να «πιάσουν τόπο».

1ον. Οι δήμοι δεν ασκούν απλώς πολιτική, αλλά την ασκούν πάντα στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας με στόχο το μέγιστο δυνατό κοινωνικό αποτέλεσμα, με το ελάχιστο κόστος.

2ον. Οι τοπικές δημόσιες επενδύσεις και τα μέτρα πολιτικής δεν μπορούν να προκύπτουν από τον πολιτικό βολонταρισμό των αιρετών προσώπων ή τις επιθυμίες των πολιτών ή ως ιδιοτελείς απαιτήσεις κάποιων οργανωμένων συμφερόντων, αλλά να είναι σύμφωνες με το γενικότερο τοπικό ή και ευρύτερο αναπτυξιακό σχεδιασμό, να αναδεικνύουν και να αξιοποιούν το ιδιαίτερο συγκριτικό παραγωγικό πλεονέκτημα της κάθε περιοχής και να ενισχύουν τις τοπικές ιδιωτικές πρωτοβουλίες και επενδύσεις, που διευρύνουν την αυτοαπασχόληση, στηρίζουν την καινοτομία και προωθούν ποιοτικά προϊόντα τα οποία στέκονται με αξιώσεις στην αγορά και στον ανταγωνισμό.

3ον. Οι επενδύσεις, αν δεν μπορούν άμεσα και πάντα να οδηγούν σε λειτουργικές αποσβέσεις με ανταποδοτική χρήση, οπωσδήποτε θα πρέπει να συνεκτιμούν το αναμενόμενο λειτουργικό βάρος με το αντίστοιχο κοινωνικό όφελος και οπωσδήποτε θα πρέπει να οδηγούν σε τοπικές και αθροιστικά σε ευρύτερες οικονομίες κλίμακας, εξισορροπώντας και μειώνοντας παράλληλα το κόστος της τοπικής παραγωγής ή των τοπικά παρεχομένων υπηρεσιών.

4ον. Το σύγχρονο επενδυτικό περιβάλλον της κοινωνικής, αλλά και της ιδιωτικής οικονομίας πρέπει να κάνει απότομη στροφή στην παραγωγή και να μεταβάλει άρδην τη στρεβλή σημερινή σχέση, που θέλει το ιδιωτικό κεφάλαιο να αιματοδοτείται αποκλειστικά από το κράτος, «νοσηρά» προσκολλημένο σ' αυτό, χωρίς κανένα ρίσκο, ευρηματικότητα και στοιχεία σύγχρονης επιχειρηματικότητας.

Γι' αυτό και το δημόσιο χρήμα πρέπει να χρηματοδοτεί κατά κανόνα την παραγωγή και όχι την ανάπτυξη όπως την εννοεί η σύγχρονη νεοελληνική «αγορά», που μονίμως θρώσκει προς το απάγκιο του Δημοσίου και όχι στην πραγματική οικονομία των κανόνων, του ρυθμισμένου κράτους και του υγιούς ανταγωνισμού.

Επειδή απ' ό,τι φαίνεται υπάρχει πεδίο δόξης λαμπρό για όλους μας, η τρέχουσα δημοτικο-περιφερειακή περίοδος αποτελεί σημαντική πρόκληση που δεν πρέπει να την αφήσουμε ανεκμετάλλευτη.

«Πηγή επιβίωσης» το ΕΣΠΑ και οι αναπτυξιακές υποδομές

Του Γιώργου Χ. Μαρινάκη, δημάρχου Ρεθύμνου

Ο «Καλλικράτης» αναμφισβήτητα συνιστά μια σημαντική διοικητική και αναπτυξιακή τομή που θα έπρεπε να έχει εφαρμοστεί πολύ νωρίτερα. Τότε που οι οικονομικές συνθήκες ήταν σαφώς ευνοϊκότερες και ο «Καλλικράτης» θα είχε περισσότερα περιθώρια ευελιξίας και άμεσης, αποτελεσματικής εφαρμογής. Εστω όμως και μ' αυτά τα οικονομικά δεδομένα το «καλλικρατικό» σύστημα μπορεί να απελευθερώσει τις πολυδιάστατες δυνατότητές του και να λειτουργήσει ως ουσιαστικός αρωγός και συμπαραστάτης της κοινωνίας και των αναγκών της.

Στο Δήμο Ρεθύμνης αντιλαμβανόμαστε την ανάπτυξη συνολικά, σε επίπεδο Κρήτης ως μια ενιαία ιστορική, πολιτισμική και οικονομική δύναμη. Υποστηρίζουμε πως όλοι μαζί θα πρέπει να επενδύσουμε στην Κρήτη ως μία αυτοδύναμη, περιφερειακή ενότητα με τεράστιες δυνατότητες σε όλους τους τομείς ανάπτυξης, διεκδικώντας κατ' αρχάς την επίλυση τριών βασικών προβλημάτων της: την αποκατάσταση του οδικού της δικτύου, ιδιαίτερα του βόρειου οδικού άξονα που θεωρείται ένας από τους επικίνδυνους της χώρας, το ενεργειακό, για το οποίο ήδη γίνεται μια προσπάθεια με την πράσινη ενέργεια να αντιστρέψουμε το κλίμα και, τέλος, τη διαχείριση των απορριμμάτων μας.

Με βασικό προσανατολισμό μας, λοιπόν, την περιφερειακή ανάπτυξη του νησιού, ο επιμέρους σχεδιασμός μας

για το Ρέθυμνο καταρτίστηκε ώστε να συνάδει:

- α. Με την ταυτότητα του τόπου μας να αναδεικνύει τη φυσιογνωμία του και να προασπίζει τη μοναδικότητά του,
- β. την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πολίτες και
- γ. τη στοχευμένη επιχειρηματικότητα μ' ένα αξιόπιστο επιχειρησιακό σχέδιο που θα παρεμβαίνει στη διαμόρφωση των συνθηκών της αγοράς προς όφελος της κοινωνίας.

Οι τομείς στους οποίους επενδύουμε μιας και είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με την ανάπτυξη είναι το Περιβάλλον, ο Πολιτισμός, η Ιστορία, ο Πρωτογενής Τομέας και ο Τουρισμός.

Επιγραμματικά αναφέρουμε για τον κάθε τομέα την επιμονή μας στην υλοποίηση υποδομών μέσα από μεγάλα έργα, τα περισσότερα των οποίων είναι ενταγμένα σε χρηματοδοτικά προγράμματα (ανάπλαση παραλιακού μετώπου, αναβάθμιση βιολογικού καθαρισμού, αποκατάσταση δικτύων ύδρευσης-αποχέτευσης σε οικισμούς, υλοποίηση έργου ύφαλων μόλων στην παραλία, ανέγερση νέων σχολικών εγκαταστάσεων, παιδικών σταθμών, Σπίτι Κοινωνικής Μέριμνας κ.ά.), τη συνέχιση του επιτυχημένου έργου της ανακύκλωσης, την ενίσχυση πολιτιστικών θεσμών όπως το Αναγεννησιακό Φεστιβάλ Ρεθύμνης, το ρεθεμνιώτικο καρναβάλι και τη Γιορτή Κρητικού Κρασιού και παραδοσιακών προϊόντων, την ενίσχυση του τουρισμού με προσανατολισμό το θεματικό τουρισμό και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ψηφιακού εκσυγχρονισμού δήμου μας για την εξυπηρέτηση των πολιτών κ.ά.

Είναι αλήθεια πως η οικονομική κρίση μάς προσγείωσε σε μια πραγματικό-

τητα την οποία θα πρέπει να διαχειριστούμε με συνέπεια, ψυχραιμία και οργανωτικότητα.

Είναι ξεκάθαρο σε όλους μας πως με τα μειωμένα έσοδα των δήμων από τις περικοπές των τελών παρεπιδημούντων, τη φειδωλή ΣΑΤΑ και ΚΑΠ η μόνη σημαντική χρηματοδοτική πηγή για μεγάλα αναπτυξιακά έργα είναι το ΕΣΠΑ.

Διανύουμε έναν αγώνα δρόμου για να ολοκληρώσουμε μελέτες και να ωριμάσουμε έργα ώστε να ενταχθούν στο ΕΣΠΑ. Είμαστε ικανοποιημένοι από την ετοιμότητα που έχουμε επιδείξει ως δήμος στον τομέα αυτό.

Παράλληλα θα επενδύσουμε στο ανθρώπινο δυναμικό της πόλης μας, στους εθελοντές μας, που έχουν οργανωθεί σ' ένα δραστήριο δίκτυο και είναι παρόντες σε κάθε μεγάλη στιγμή του Ρεθύμνου, στους εργαζομένους στο νέο διευρυμένο Δήμο Ρεθύμνου, που με την προβλεπόμενη από τον «Καλλικράτη» αναδιανομή θα γίνουν πιο αποτελεσματικοί, στο σύνολο των πολιτών που καλούνται να συμμετάσχουν σε επιτροπές διαβούλευσης, ποιότητας ζωής, τοπικά συμβούλια και άλλες επιτροπές δημόσιου διαλόγου, ώστε με κοινή συναίνεση να λαμβάνονται οι αποφάσεις που αφορούν το παρόν και το μέλλον του Ρεθύμνου.

Επιπλέον, η ενίσχυση του πρωτογενή τομέα και των απασχολούμενων σ' αυτόν με εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό για τη βελτίωση της παραγωγής και η εν γένει κινητοποίησή μας στην ευαισθητοποίηση του αγοραστικού κοινού, ώστε εάν επιλέγουν τοπικά προϊόντα θεωρούμε ότι αποτελούν ασφαλή αναπτυξιακά μονοπάτια που θα συμβάλουν στο γενικότερο αναπτυξιακό στρατηγικό σχεδιασμό και την υλοποίησή του στις υφιστάμενες αποθαρρυντικές και δύσκολες οικονομικές συνθήκες.

Η προοπτική ανάπτυξης στην εποχή της κρίσης

Του Μάκη Παρασκευόπουλου, δημάρχου Πύργου

Η θητεία που ξεκίνησε την 1η Ιανουαρίου 2011 αποτελεί για όλους μας μια σκληρή, αλλά ταυτόχρονα γοητευτική πρόκληση. Βρίσκεται κυριολεκτικά μέσα στη δίνη της εθνικής προσπάθειας για επιβίωση. Η χώρα είναι σε κατάσταση κινδύνου. Η οικονομική κρίση ανέδειξε την επί δεκαετίες χαίνουσα πολιτιστική κρίση και τελικά την κρίση των θεσμών και της πολιτικής. Σ' αυτήν την κρίσιμη περίοδο, που η χώρα αγωνίζεται να ξεπεράσει τις παθογένειες που την καθόρισαν στη νεότερη ιστορία της και να βρει σταθερό βηματισμό προς τα μπρος, στη νέα εποχή, η Αυτοδιοίκηση καλείται να δημιουργήσει τις νέες μορφές της δημοκρατικής εξουσίας, ν' αποτελέσει τη νέα προωθητική δύναμη της κοινωνίας για δημοκρατία, δικαιοσύνη, αλληλεγγύη και ανάπτυξη.

Σε ό,τι αφορά το Δήμο Πύργου γνωρίζουμε τις ανάγκες και τα προβλήματα του τόπου μας. Εχουμε, επίσης, πλήρη συνείδηση των δυσκολιών που προκύπτουν από την οικονομική κρίση. Συνειδητοποιούμε ότι θα κινηθούμε σε εξαιρετικά δυσμενείς οικονομικές συνθήκες. Θέλω όμως να τονίσω ότι η κρίση δεν μπορεί να αποτελεί άλλοθι για κανέναν μας. Απεναντίας, η οικονομική κρίση επιβάλλει σε όλους μας ένα επιπλέον χρέος: Να ενδυναμώσουμε την κοινωνική συνοχή και να αναπτύξουμε ακόμη περισσότερο την κοινωνική αλληλεγγύη. Να λειτουργήσουμε με περίσκεψη και φειδώ, αξιοποιώντας με υπευθυνότητα και πλήρη διαφάνεια και το τελευταίο

ευρώ του φορολογούμενου πολίτη, εφαρμόζοντας μια πολιτική τοπικής ανάπτυξης με σαφώς οριοθετημένους στόχους ως προς την οικονομική, την κοινωνική και την πολιτιστική της διάσταση. Μεταξύ των σκοπών της πρώτης (οικονομικής) περιλαμβάνονται κυρίως η εξεύρεση πόρων χρηματοδότησης, η παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών, η δημιουργία υποδομών κ.ά., ενώ μεταξύ των σκοπών της δεύτερης (κοινωνικής) εντάσσεται σειρά διαδικασιών και ενεργειών, όπως η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, των όρων παροχής υπηρεσιών υγείας και εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο της πολιτιστικής ανάπτυξης περιλαμβάνονται πολιτικές διάσωσης και αξιοποίησης της πολιτιστικής και τουριστικής μας κληρονομιάς, με παραγωγή νέων πολιτιστικών προϊόντων. Τέλος, μεταξύ των σκοπών της ενιαίας ανάπτυξης του διευρυμένου Δήμου Πύργου με τις ορεινές και ημιορεινές περιοχές περιλαμβάνονται η ανάπτυξη της γεωργίας, η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός τοπικών βιοτεχνιών, η ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων (υδάτων κ.λπ.).

Βασικό εργαλείο για όλα τα παραπάνω αποτελεί η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει το νέο εθνικό πλαίσιο περιφερειακής ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας με έμφαση στην αξιοποίηση των κονδυλίων του ΕΣΠΑ, που αποτελεί σήμερα το μεγαλύτερο αιμοδότη της αναπτυξιακής προσπάθειας ολόκληρης της χώρας.

Με έργα ήδη ώριμα προς χρηματοδότηση ο Δήμος Πύργου εμφανίζεται έτοιμος να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της νέας εποχής με προτάσεις που θα έχουν πρώτα απ' όλα πολλαπλασιαστικά οφέλη για την ίδια την κοινωνία για την ανάπτυξη του τόπου. Έργα που θα βοηθήσουν τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και θα αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής των πολιτών.

Τα έργα αυτά είναι: το εργοστάσιο διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Χωρίς αυτό ο τόπος δεν μπορεί να ζήσει και έτσι αυτό το έργο πρέπει να προχωρήσει εδώ και τώρα και είμαστε έτοιμοι για να κάνουμε το μεγάλο βήμα.

Από 'κεί και πέρα η Ολύμπια Οδός, το έργο αυτό δεν μπορεί να καθυστερήσει ούτε μία ημέρα, όπως και ο εκσυγχρονισμένος σιδηρόδρομος μέχρι την Αρχαία Ολυμπία. Το λιμάνι Κατακόλου είναι η πύλη εισόδου των τουριστών. Περίπου το 8% της χώρας μπαίνει από το λιμάνι αυτό, επομένως τα μεγάλα έργα ανάπτυξης πρέπει να προχωρήσουν. Δεν νομίζω ότι μπορούμε να μιλάμε για ανάπτυξη αν κυβέρνηση, περιφέρεια και Αυτοδιοίκηση δεν αποφασίσουν και δεν προχωρήσουν τώρα για τα έργα αυτά. Ανάπτυξη του ΤΕΙ Πύργου, που αποτελεί πυλώνα της κοινωνικής και οικονομικής εξέλιξης και συνοχής της τοπικής κοινωνίας με την επίλυση του κτιριακού και τη δημιουργία αυτόνομου ΤΕΙ Ηλείας. Τέλος, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ολόκληρος ο Νομός Ηλείας ακόμα βιώνει τις συνέπειες της καταστροφής από τις πυρκαγιές του 2007.

Εκτιμούμε ότι πλέον υπάρχουν το σχέδιο και η πολιτική βούληση για την ανασυγκρότηση του τόπου μας, όπως τουλάχιστον φάνηκε στο πρόσφατο Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας που έγινε στον Πύργο πριν από λίγες ημέρες.

Οι δήμαρχοι του Νομού Ηλείας, καθετόντας κοινό υπόμνημα, δηλώσαμε ότι θα αγωνιστούμε ενωμένοι σαν μια γροθιά μέχρις ότου ο πολύπαθος και εγκαταλειμμένος τόπος μας δικαιωθεί. Επαναλαμβάνουμε για μια ακόμη φορά: Η ανασυγκρότηση και η ανάπτυξη της Ηλείας, η τήρηση των υποσχέσεων δεν αφορά μόνον την Ηλεία. Αφορά την αξιοπιστία του πολιτικού συστήματος.

Μέτρα κοινωνικής προστασίας και έργα μέσω ΣΔΙΤ

Του Κωνσταντίνου Τζανακούλη, δημάρχου Λαρισαίων

Από το ξεκίνημα της κρίσης πήραμε μέτρα ανακούφισης των πολιτών, αντιλαμβανόμενοι πως όλοι πρέπει να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των δυσχερειών που αντιμετωπίζουν οι συμπολίτες μας. Έτσι προχωρήσαμε στα πρώτα βήματα:

α) Μειώσαμε την τιμή του νερού κατά 20% για το σύνολο των πολιτών που καταναλώνουν μέχρι 50 m³ το δίμηνο. Δηλαδή, οι τιμές επανέρχονται στα επίπεδα του 1998. Στην κατηγορία αυτή, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΔΕΥΑΛ, συμπεριλαμβάνεται το 96% των καταναλωτών, αφού αναφέρεται στα 72.000 από τα 75.000 υδρόμετρα της Λάρισας.

β) Επιχορηγήσαμε με το ποσό των 150.000 ευρώ τον Οργανισμό Κοινωνικής Πολιτικής. Ένα μέρος του ποσού αυτού θα καλύψει ανάγκες ευπαθών ομάδων του πληθυσμού που είναι δημότες Λάρισας (όπως, για παράδειγμα, η κάλυψη ενός μέρους του λογαριασμού του νερού), ενώ το υπόλοιπο θα υποστηρίξει μια νέα δομή, το «Κοινωνικό Παντοπωλείο», για το οποίο θα αναφερθούμε στη συνέχεια.

Μειώσαμε την τιμή των ανταποδοτικών τελών (καθαριότητα, δημοτικός φωτισμός) σε ποσοστό 40% για τους δημότες μας που έχουν αναπηρία οποιασδήποτε μορφής πάνω από 67% και το ετήσιο οικογενειακό τους εισόδημα δεν ξεπερνά τις 15.000 ευρώ για

τριμελείς οικογένειες και 20.000 για μεγαλύτερες των τριών μελών. Στο μέτρο εντάσσονται, επίσης, νεφροπαθείς, λήπτες οργάνων σώματος και καρκινοπαθείς με αναπηρία 67% και άνω.

Ο Οργανισμός Κοινωνικής Πολιτικής είναι γνωστό ότι βοηθά εκατοντάδες οικογένειες με καθημερινή σίτιση (περίπου 150 μοναχικά άτομα, ασθενείς, άποροι κ.λπ.), είτε με τη διανομή καρτών για αγορά τροφίμων από σουπερμάρκετ της πόλης είτε με επιδοτήσεις ενοικίου άπορων οικογενειών που στερούνται ιδιόκτητης στέγης και πολλά ακόμα. Πλέον προστέθηκε μια νέα δομή που λειτουργεί σε μεγάλο κεντρικό χώρο της πόλης (σε κατάσταση που παραχωρεί δωρεάν συμπολίτες μας), το Κοινωνικό Παντοπωλείο, καθώς και Τράπεζα Ρούχων, Υποδημάτων και άλλων βασικών αγαθών. Από το χώρο αυτό οι συμπολίτες μας προμηθεύονται σε εβδομαδιαία βάση τα αναγκαία τρόφιμα ή ρουχισμό, που συγκεντρώνεται από τις προσφορές συμπολιτών και επιχειρήσεων.

Προτείνουμε στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος της πόλης μας να μειώσουν, στο μέτρο του δυνατού, τις τιμές των προσφερόμενων υπηρεσιών με την εξέταση από την πλευρά του δήμου των δυνατοτήτων μείωσης των δημοτικών τελών και φόρων.

Με τη νέα θητεία ο Δήμος Λαρισαίων ξεκινά μια μεγάλη εκστρατεία ακόμα μεγαλύτερης orthολογικοποίησης των δαπανών του δήμου, οι οποίες προσανατολίζονται (στο μέτρο του δυνατού) σε δράσεις που προκαλούν πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στην τοπική οικονομία. Αν και οι πόροι έχουν περιοριστεί δραματικά, στόχος της δημοτικής αρχής είναι να τους διαχειριστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνουν

το μεγαλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Κλασικότερο παράδειγμα αυτής της αντίληψης είναι η συνεργασία του δήμου με ιδιωτικές επιχειρήσεις (με μια μορφή ΣΔΙΤ), οι οποίες πρόσφεραν πολλαπλά οφέλη: Η παραχώρηση διαχείρισης των εγκαταστάσεων του πρώην ξενοδοχείου «Ξενία» σε μεγάλη αλυσίδα ξενοδοχείων, εκτός του γεγονότος ότι προσφέρει ένα τεράστιο μηνιαίο εισόδημα στο δήμο, ταυτόχρονα ενέταξε τη Λάρισα στο χάρτη του συνεδριακού τουρισμού με τεράστια οφέλη τόσο για το δήμο όσο και για τις επιχειρήσεις της περιοχής. Την ίδια λογική ακολουθήσαμε στην κατασκευή υπόγειων πάρκινγκ, τα οποία κατασκευάστηκαν κάτω από πλατείες, προσφέροντας μεγάλα έσοδα στο δήμο, αλλά και δίνοντας λύση στο πρόβλημα της στάθμευσης και κατ'επέκταση του κυκλοφοριακού.

Ακόμα δημιουργήσαμε το συνεδριακό χώρο «Σκεπαστή Αγορά» στη Νεάπολη, όπου γίνονται εκθέσεις, προχωρούμε με το οικείο επιμελητήριο στη δημιουργία εκθεσιακού κέντρου και φυσικά επαναφέραμε την εμποροπανήγυρη (παζάρι Λάρισας). Σ' αυτά θα πρέπει να προστεθούν οι εφαρμογές των προγραμμάτων «Εξοικονομώ», που εδώ και χρόνια προσφέρει σημαντική μείωση στην κατανάλωση ρεύματος από το δημοτικό φωτισμό.

Χρησιμοποιώντας τα χρήματα που προκύπτουν από τις μειώσεις στους δύο αυτούς άξονες, στήριξης όσων χρειάζονται βοήθεια και ενίσχυσης παραγωγικών δραστηριοτήτων με πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στην τοπική οικονομία, πιστεύουμε ότι η παρέμβαση του Δήμου Λαρισαίων μπορεί να αντιστρέψει τους όρους της κρίσης, τηρουμένων των αναλογιών και σε τοπική κλίμακα.

Αγωνιζόμενοι για το ανέφικτο επιτυγχάνουμε το εφικτό

Του Φίλιππα Φίλιου, δημάρχου Ιωαννινών

Η ανθρωπίνη κοινωνία δεν θα είχε πετύχει το εφικτό, αν δεν είχε αγωνιστεί πολλές φορές για το ανέφικτο.

Σήμερα έχουμε εισέλθει σε μια νέα εποχή. Γεμάτη προβλήματα, αλλά και προκλήσεις. Μεγάλων αντιθέσεων, αλλά και αμφισβήτησης. Η κοινωνία μας βρίσκεται αντιμέτωπη με τη μεγαλύτερη, μεταπολεμική οικονομική κρίση, η έξοδος από την οποία δείχνει και είναι επώδυνη.

Η κρίση αυτή δεν θα μπορούσε να αφήσει ανεπηρέαστη την Τοπική Αυτοδιοίκηση, η οποία στην παρούσα φάση, πέραν των καθημερινών ζητημάτων και των αναγκών του πολίτη, καλείται να υλοποιήσει το μεγάλο όραμα της διοικητικής μεταρρύθμισης και να κάνει πράξη τη νέα αρχιτεκτονική της χώρας.

Πέραν αυτού όμως η Τοπική Αυτοδιοίκηση καλείται να κάνει πράξη το συλλογικό όραμα μιας κοινωνίας, να δώσει ελπίδα, αλλά και δυνατότητες δημιουργίας σε όλους τους πολίτες.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, εξάλλου, δεν είναι μόνο διαχειριστής ή εργολάβος. Είναι οδηγός και οραματιστής.

Είναι αυτή που θα ενώσει την κοινωνία. Θα δημιουργήσει τα περιθώρια να αγωνίζονται οι πολίτες και όλοι μαζί να φτάνουν σ' έναν κοινό στόχο.

Για να το πετύχει αυτό δεν χρειάζεται χρήματα. Χρειάζεται όραμα. Χρειάζεται ν' αποδείξει στην πράξη ότι είναι η δύναμη που μπορεί να αναλάβει να σχεδιάσει, να προγραμματίσει και να υλοποιήσει.

Να οργανώσει ένα σύγχρονο μοντέλο ανάπτυξης και να βελτιώσει την ποιότητα ζωής.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν κρίνεται από τα έργα ή μόνον από τα έργα. Κρίνεται κυρίως από τη δυνατότητα συνεννόησης και συνεργασίας όλων των παραγωγικών και αναπτυξιακών δυνάμεων μιας κοινωνίας. Αυτή η προσπάθεια προϋποθέτει τη συμπαράσταση και τις ιδέες μεγάλης μερίδας πολιτών, στους οποίους επιβάλλεται να δώσει τη δυνατότητα να λειτουργούν σε όλους τους υποστηρικτικούς μηχανισμούς:

Στον πολιτισμό, στην παιδεία, στον αθλητισμό.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, η οποία συχνά ελέγχεται για τα φαινόμενα διαφθοράς, οφείλει να είναι η πρώτη που θα αποδείξει πως ο ρόλος της εξουσίας είναι η εξυπηρέτηση του πολίτη. Να δείξει και να αποδείξει πως μπορεί να πορευτεί με τις αξίες της εντιμότητας, της ανιδιοτέλειας, της διαφάνειας, της ισότητας και της αξιοκρατίας. Κι αυτό για να το πετύχει, επίσης, δεν χρειάζεται χρήματα.

Είναι δε κάτι παραπάνω από βέβαιο ότι έχει μεγαλύτερη σημασία για τον πολίτη αυτό από ό,τι ένα έργο στη γειτονιά του ή μια μείωση τελών κατά πέντε ή δέκα ευρώ.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, σήμερα, δεν καλείται απλώς να διαχειριστεί μια δύσκολη οικονομική κατάσταση. Καλείται να ανακτήσει τη χαμένη της αξιοπιστία!

Να κάνει τον πολίτη ενεργό. Συμμέτοχο.

Να κερδίσει την εμπιστοσύνη του. Στο Δήμο Ιωαννινών παραλάβαμε μια τραγική οικονομική κατάσταση. Υπέρογκα δάνεια, τεράστιες οφειλές, χρέη παντού.

Το χειρότερο, όμως, είναι ότι παραλάβαμε ένα σύστημα διαλυμένο, όπου οι υπηρεσίες είχαν αντικατασταθεί από το πολιτικό προσωπικό.

Για να το αναδιοργανώσουμε, που αποτελεί για μας την πρώτη και βασική προτεραιότητα, δεν χρειάζονται χρήματα.

Απαιτείται βούληση. Αυτή την έχουμε και ήδη το αποδεικνύουμε στην πράξη.

Η δύσκολη οικονομική κατάσταση της χώρας αναμφίβολα επηρεάζει την Αυτοδιοίκηση. Δεν αφήνει περιθώρια για μεγάλα λόγια και για υποσχέσεις. Αλλά είναι αυτά ακριβώς που έχουν κουράσει τους πολίτες και δεν τα έχουν πλέον καμία ανάγκη.

Απαιτούν όμως από τις θυσίες αυτές να υπάρξει αποτέλεσμα. Εμείς αυτό που υποσχεθήκαμε και έχουμε ξεκινήσει να υλοποιούμε είναι να νοικοκυρέψουμε το δήμο.

Ο πολίτης θα ξέρει πού πηγαίνει το κάθε ευρώ που δίνει. Και κυρίως θα ξέρει ότι αυτό πιάνει τόπο.

Σε συνθήκες οικονομικής κρίσης, είναι περισσότερο επιβεβλημένο η Τοπική Αυτοδιοίκηση να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κοινωνικής πολιτικής που θα απαντά στις πραγματικές ανάγκες των πολιτών. Να δημιουργήσει ένα κοινωνικό δίκτυο προστασίας που θα ανακουφίζει τους ασθενέστερους και θα μειώνει το κόστος ζωής.

Πιστεύουμε πως μπορούμε.

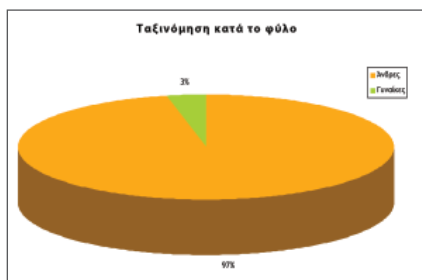
Δήμαρχος γένους αρσενικού

Ανδρας,
ηλικίας 46-60
χρόνων, παντρεμένος
με δύο παιδιά, με πα-
νεπιστημιακή μόρφωση,
γλωσσομαθής (συνήθως
αγγλομαθής), λάτρης
των υπολογιστών και των
ταξιδιών στο εξωτερικό και με
προηγούμενη θητεία στα αυ-
τοδιοικητικά πράγματα είναι ο
σημερινός δήμαρχος, σύμφωνα
με μια πρώτη καταγραφή που
έγινε από την ΕΕΤΑΑ.

Το προφίλ του νέου δημάρχου

**Οπως προκύπτει, λοιπόν, από τα στοιχεία της έρευ-
νας, το 97% των δημάρχων είναι άνδρες και μόλις
το 3% γυναίκες.**

Εξ αυτών, το 11,1% είναι ηλικίας 41-45 ετών, το 20,1%
μεταξύ 46-50 ετών, το 23,6% μεταξύ 51-55 ετών, το
ίδιο ποσοστό αντιστοιχεί και για τις ηλικίες 56-60
ετών. Λιγότερο από 6% είναι οι δήμαρχοι ηλικίας 26-
40 ετών, ενώ άνω των 65 ετών είναι το 5,6% των
νέων δημάρχων. Ενδιαφέρον είναι το στοιχείο
ότι σε μεγάλους δήμους, με πληθυσμό από
100 έως 150 χιλιάδες κατοίκους, στη συ-
ντριπτική τους πλειοψηφία οι δήμαρχοι
είναι μεταξύ 56 και 60 χρόνων. Αντιθέτως
στους πολύ μικρούς δήμους με πληθυσμό μέχρι
5 χιλιάδες κατοίκους, η ηλικία αυτή συγκεντρώνει
το μικρότερο σε πανελλαδική κλίμακα ποσοστό.
Οι ηλικίες μεταξύ 46-50 έχουν πιο έντονη παρου-
σία σε δήμους με πληθυσμό από 5 έως 10 χιλιάδες
κατοίκους και από 30 έως 60 χιλιάδες κατοίκους.

Με πτυχίο, μάστερ και διδακτορικό

Η συντριπτική πλειοψηφία των δημάρχων –73%– έχουν ανώτατη μόρφωση. Εξ αυτών, το 57% έχουν πτυχίο ΑΕΙ, το 13% έχουν Μsc και το 3% Phd. Το 9% έχουν αποφοιτήσει από ΤΕΙ, το 14% από λύκειο, 1% από γυμνάσιο και 1% από δημοτικό.

Πιο μορφωμένες είναι οι γυναίκες αναλογικά με τους άνδρες συναδέλφους τους. Συγκεκριμένα, όλες οι γυναίκες δήμαρχοι έχουν ανώτατη εκπαίδευση (ΑΕΙ και ΤΕΙ), ενώ οι μισές περίπου έχουν και μάστερ (Msc).

Ολοι οι δήμαρχοι που έχουν εκλεγεί σε πόλεις με πληθυσμό άνω των 150 χιλιάδων κατοίκων έχουν ανώτατη μόρφωση. Το ίδιο και οι δήμαρχοι που είναι μεταξύ 26 και 30 ετών. Ψηλό ποσοστό ανώτατης μόρφωσης έχουν και οι εκλεγμένοι σε πόλεις με πληθυσμό από 30 έως 60 χιλιάδες κατοίκους. Οι πόλεις με πληθυσμό από 100 έως 150 χιλιάδες κατοίκους συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των δημάρχων που έχουν μάστερ ή διδακτορικό.

Επάγγελμα εκπαιδευτικός, μηχανικός, δικηγόρος, γιατρός

Όσον αφορά το επάγγελμα του δη-

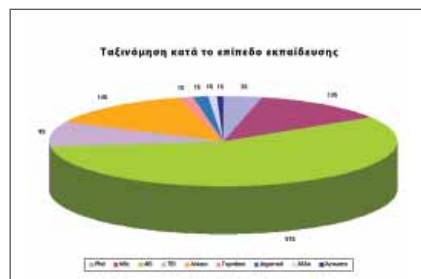

μάρχου, σε ποσοστό 19% είναι εκπαιδευτικοί, 11% μηχανικοί, 11% νομικοί, 10% γιατροί, 7% επιχειρηματίες, 5% τραπεζοϋπάλληλοι, 5% δημόσιοι υπάλληλοι, 5% υπάλληλοι ΔΕΚΟ, 5% φαρμακοποιοί, 5% ελεύθεροι επαγγελματίες, 4% έμποροι, 4% οικονομολόγοι, 3% δημοτικοί υπάλληλοι, 3% οδοντίατροι και 3% στρατιωτικοί.

Από τα παραπάνω φαίνεται πως και οι δήμαρχοι, εν πολλοίς, ταυτίζονται ως προς το επάγγελμα με το προφίλ του βουλευτή.

Μεσαία και άνω τα εισοδήματα των δημάρχων

Σε ό,τι αφορά την οικονομική κατάσταση, από τα στοιχεία φαίνεται πως η συντριπτική πλειοψηφία των δη-

μάρχων ανήκει στα μεσαία και άνω εισοδήματα. Όμως ένα ποσοστό της τάξης του 1,4% καταγράφεται στα όρια της φτώχειας, αφού δηλώνουν εισόδημα από 0 έως 7.000 ευρώ, ενώ ένα ποσοστό 2,8% δηλώνει εισόδημα από 7 έως 15.000 ευρώ.

Σύμφωνα, λοιπόν, με την έρευνα, τα εισοδήματα του 30,6% των δημάρχων κυμαίνονται από 15.000 έως 30.000 ευρώ, του 25,7% μεταξύ 30.000 και 45.000 ευρώ, του 17,4% μεταξύ 45.000 και 60.000 ευρώ. Άνω των 60.000 ευρώ εισόδημα δηλώνει το 13,2%.

Γλωσσομαθείς και χρήστες νέων εχνολογικών οι δήμαρχοι

Τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα μιλά-

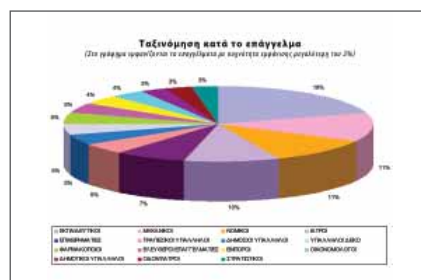
νε οκτώ στους δέκα δημάρχους, στη συντριπτική τους πλειοψηφία –65%– αγγλικά.

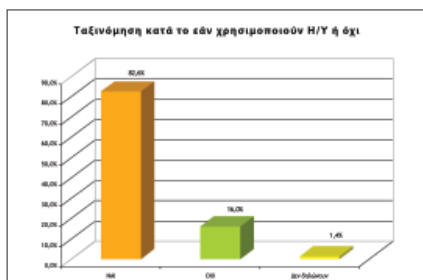
Ωστόσο, ποσοστό όχι ευκαταφρόνητο –26%– γνωρίζει δύο ξένες γλώσσες, 7% τρεις και 1% πέντε και έξι γλώσσες. Οι γλώσσες, δε, που μιλούν πέραν των αγγλικών είναι βουλγάρικα (1%), γαλλικά (10%), γερμανικά (9%), ισπανικά (1%), ιταλικά (10%), ρουμάνικα (1%), ρώσικα (1%), σερβοκροάτικα (1%), σουηδικά (1%), τουρκικά (1%) και τη γλωσσά της FYROM (1%). Στις μεγάλες πόλεις η συντριπτική πλειοψηφία των δημάρχων είναι γλωσσομαθείς.

Οκτώ στους δέκα δημάρχους χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή. Στις ηλικίες 26-40 ετών η χρήση γίνεται από το 100% των δημάρχων. Αλλά και στις μεγαλύτερες ηλικίες τα ποσοστά παραμένουν πολύ ψηλά, για παράδειγμα οι μισοί δήμαρχοι ηλικίας άνω των 65 ετών χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή, 46-50 ετών και 61-65 ετών οι χρήστες είναι στο 90%, λίγο πιο χαμηλά, περίπου 80%, είναι οι δήμαρχοι ηλικίας μεταξύ 51-55 ετών.

Με οικογένεια και παιδιά

Περίπου εννιά στους δέκα δημάρχους

είναι παντρεμένοι, ενώ οκτώ στους δέκα έχουν και παιδιά. Συγκεκριμένα, το 87% των δημάρχων είναι έγγαμοι, το 6% άγαμοι και το 5% διαζευγμένοι. Επίσης, το 63% των εγγάμων έχουν δύο παιδιά και το 13,4% ένα παιδί.

Παλιές... καραβάνες

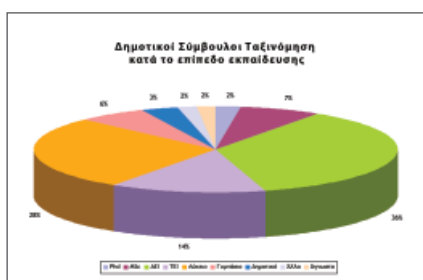
Η συντριπτική πλειοψηφία των δημάρχων -94,4%- έχει προηγούμενη θητεία στους ΟΤΑ α' ή β' βαθμού και μόλις το 5,6% εκλέγεται για πρώτη φορά, ενώ το 44% είναι επανεκλεγέντες.

Ταξίδεψαν στο εξωτερικό

Εως δύο φορές ταξίδεψε το 2010 στο εξωτερικό το 63,4% των νεοεκλεγέντων δημάρχων, το 15,9% μέχρι τέσσερις και 1,2% πάνω από δέκα φορές.

Το προφίλ των δημοτικών συμβούλων

Οι δημοτικοί σύμβουλοι που αναδείχθηκαν στις εκλογές του Νοέμβρη είναι στη συντριπτική τους πλειοψηφία άνδρες (81%), κυρίως μέσης ηλικίας. Ο κύριος όγκος των εκλεγέντων είναι σε ηλικίες μεταξύ 41-60 ετών. Μόλις το 1,9% είναι στην κατηγορία των 20-25 ετών, το 5,8% μεταξύ 26-30 ετών, το 6,2% μεταξύ 30-35 ετών.

Σε ό,τι αφορά το επίπεδο μόρφωσης, το 36% των δημοτικών συμβούλων είναι απόφοιτοι ΑΕΙ, το 2% είναι κάτοχοι διδακτορικών τίτλων σπουδών, το 7% μάστερ, το 14% είναι απόφοιτοι ΤΕΙ, το 28% είναι απόφοιτοι λυκείου, το 6% γυμνασίου, το 3% δημοτικού.

Κατά επάγγελμα οι δημοτικοί σύμβουλοι κατανέμονται ως εξής: το 18% είναι εκπαιδευτικοί, το 10% δημόσιοι υπάλληλοι, το 9% μηχανικοί, το 8% ελεύθεροι επαγγελματίες, το 8% ιδιωτικοί υπάλληλοι, το 7% αγρότες, το 7% γιατροί, το 7% επιχειρηματίες, το 6% στρατιωτικοί, το 5% έμποροι, το 4% νομικοί, το 4% οικονομολόγοι, το 4% υπάλληλοι ΔΕΚΟ και το 3% λογιστές-φοροτεχνικοί.

Ως προς το εισόδημα, το 41,5% κυ-

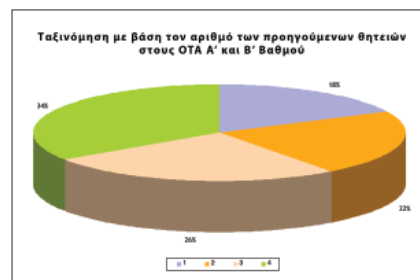

μαίνεται από 15.000 έως 30.000 ευρώ ετησίως, το 6,3% μέχρι 7.000, το 16,2% μέχρι 15.000, το 13,8% από 30.000 έως 45.000, το 5,2% από 45.000 έως 60.000 και 3,9% άνω των 60.000 ευρώ.

Και εδώ η γλωσσομάθεια είναι σε υψηλό επίπεδο, αφού το 76,2% των δημοτικών συμβούλων μιλάει τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα.

Επίσης, σε υψηλό επίπεδο είναι το ποσοστό των δημοτικών συμβούλων που κάνουν χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή (77,9%).

Σε αντίθεση με τους δημάρχους, το σώμα των δημοτικών συμβούλων είναι ανανεωμένο, αφού το 45,6% έχει προηγούμενη θητεία, ενώ το 46,7% είναι νέοι.

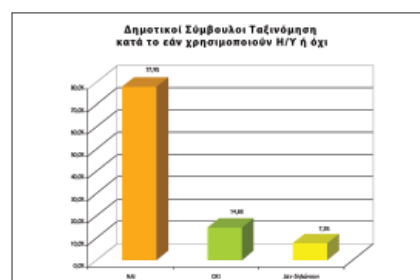
Επίσης, σε αντίθεση με τους δημάρχους μόνο το 34,9% δηλώνει ότι ταξίδεψε στο εξωτερικό το 2010.

Το προφίλ του περιφερειάρχη

Ανδροκρατούμενος και ο νέος θεσμός του αιρετού περιφερειάρχη, αφού όλοι οι περιφερειάρχες είναι άνδρες, εκ των οποίων οι τέσσερις στους δέκα, περίπου, είναι μεταξύ 51 και 55 ετών. Επίσης, το 60% είναι κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ και το 16% ΤΕΙ, το 16% είναι κάτοχοι μάστερ, το 4% κάτοχοι διδακτορικού.

Το 30% αυτών είναι κατ' επάγγελμα μηχανικοί, το 20% εκπαιδευτικοί, το 15% δημόσιοι υπάλληλοι και από 5% νομικοί, οδοντίατροι, καθηγητές ΑΕΙ, έμποροι, γεωπόνους, αγρότες, οικονομολόγοι.

Σε ό,τι αφορά στην οικονομική τους κατάσταση, το 30% δηλώνει εισόδημα από 15.000 έως 30.000 ευρώ, το 16% μέχρι 45.000 ευρώ, το 24% μέχρι 60.000 ευρώ, το 16% άνω των 60.000 ευρώ. Και οι περιφερειάρχες δηλώνουν γλωσσομαθείς, αφού το 84% αυτών μιλάει τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα, ενώ το 33% αυτών είναι γνώστης και δεύτερης.

Μάχη για το «βρόμικο χρυσό»

Σε κεντρικό κυβερνητικό επίπεδο η λύση του προβλήματος

Στην πλέον κρίση φάση της έχει εισέλθει η μάχη για τη διαχείριση των απορριμμάτων, καθώς η κυβέρνηση φαίνεται αποφασισμένη να ξεμπλοκάρει τις διαδικασίες. Η μάχη για το «βρόμικο χρυσό» έχει ήδη ξεκινήσει, ενώ η κυβέρνηση επιχειρεί να θέσει σε εφαρμογή ένα νέο «δόγμα» για τη διαχείριση των σκουπιδιών, τόσο σε επίπεδο Λεκανοπεδίου όσο και σε περιφερειακό.

Το θέμα αναμένεται να τεθεί το επόμενο διάστημα προς συζήτηση στο Υπουργικό Συμβούλιο, προκειμένου να δοθεί το «πράσινο φως» για την υλοποίηση των απαιτούμενων έργων, καθώς και για νέες εναλλακτικές μεθόδους διαχείρισης. Την ίδια ώρα οι δύο συναρμόδιοι υπουργοί, Γιάννης Ραγκούσης και Τίνα Μπιρμπίλη, έχουν ξεκινήσει αγώνα δρόμου, προκειμένου να προλάβουν να κλείσουν τις ανεξέλεγκτες χωματερές πριν αρχίσουν να πέφτουν βροχή τα πρόστιμα από τα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα. Από την άλλη πλευρά, εργαζόμενοι στην Αυτοδιοίκηση και κάτοικοι των περιοχών που πλήττονται από το νέο σχεδιασμό βρίσκονται σε αγωνιστική ετοιμότητα, εξαπολύοντας βολές εναντίον των κυβερνητικών σχεδίων. Μεταξύ άλλων, κατηγορούν τα αρμόδια

κυβερνητικά όργανα ότι μεθοδεύουν την είσοδο συγκεκριμένων επιχειρηματιών στη χρυσοφόρα αγορά των απορριμμάτων, ενώ σε επίπεδο Αττικής υποστηρίζουν ότι ακολουθούνται «πραξικοπηματικές» διαδικασίες για την ανάθεση και την υλοποίηση των έργων. Η κυβέρνηση καλείται να λάβει συγκεκριμένες αποφάσεις σε τρία βασικά προβλήματα: Τον τρόπο διαχείρισης των απορριμμάτων, το ρόλο του ιδιωτικού τομέα και το κλείσιμο των ανεξέλεγκτων χωματερών.

Καθοριστικός ο ρόλος των ιδιωτών στη διαχείριση και αποκομιδή

Για να ξεμπλοκάρει η διαδικασία υλοποίησης του περιφερειακού σχεδιασμού στην Αττική και να προχωρήσουν τα έργα ο Γιάννης Ραγκούσης και η Τίνα Μπιρμπίλη καταρτίζουν ένα ολοκληρωμένο σχέδιο, το οποίο για να υλοποιηθεί θα πρέπει να λάβει το «πράσινο φως» από το Υπουργικό Συμβούλιο. Με την κίνηση αυτή το πρόβλημα της διαχείρισης γίνεται κυβερνητικό ζήτημα και παρέχεται στους δύο αρμόδιους υπουργούς η πολιτική κάλυψη προκειμένου να προχωρήσουν σε συγκεκριμένα βήματα.

Στο Υπουργικό Συμβούλιο θα τεθεί ένα δίλημμα το οποίο θα αφορά τη συμμετοχή ή μη του ιδιωτικού τομέα

στη δημιουργία και εκμετάλλευση των αναγκαίων υποδομών για τη διαχείριση των απορριμμάτων.

Σύμφωνα με τις μέχρι τώρα πληροφορίες, η κυβερνητική πρόθεση είναι το επιπλέον κόστος, πέραν του ποσού που χρηματοδοτείται από ευρωπαϊκά κονδύλια, να καλυφθεί από ιδιώτες. Ωστόσο, όπως διαβεβαιώνουν αρμόδια κυβερνητικά στελέχη, θα υπάρξει μια ειδική φόρμουλα, προκειμένου να συμμετέχει κατά έναν τρόπο και το Δημόσιο, έτσι ώστε να καμφθούν οι αντιδράσεις και οι φωνές που κάνουν λόγο για «ξεπούλημα».

Η νέα φόρμουλα θα προσδιοριστεί μέσω συμφωνίας και υπογραφής Σύμπραξης Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ). Όπως ξεκαθάρισε πρόσφατα και ο υπουργός Εσωτερικών, Γιάννης Ραγκούσης, η όλη διαδικασία ανάθεσης των έργων θα είναι ανοιχτή, ενώ θα προηγηθεί δημόσια διαβούλευση. Τα τεύχη δημοπράτησης θα αναρτηθούν στο Διαδίκτυο προκειμένου να διατυπωθούν παρατηρήσεις από κάθε ενδιαφερόμενο. Ο διαγωνισμός θα είναι διεθνής, καθώς πρόκειται για το μεγαλύτερο αναπτυξιακό έργο το οποίο δημοπρατείται από την κυβέρνηση του Γιώργου Παπανδρέου. Το κόστος του υπολογίζεται στα 220 με 300 εκατομμύρια ευρώ. Το επιχει-

ρηματικό ενδιαφέρον θα εξαρτηθεί και από τα έτη εκμετάλλευσης του έργου, από τη σύμπραξη που θα γίνει μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Στο πλαίσιο αυτό κυβέρνηση και ιδιώτης θα διαπραγματευτούν δύο βασικά ζητήματα:

Το κόστος διαχείρισης, σε συνάρτηση με τη διάρκεια εκμετάλλευσης του έργου. Όπως υποστηρίζουν κυβερνητικοί κύκλοι, όσο μεγαλύτερο είναι το διάστημα που θα εκμεταλλεύεται ο ιδιώτης το έργο τόσο μικρότερο θα είναι το κόστος αποκομιδής και διαχείρισης ανά τόνο απορριμμάτων.

Οι αντιδράσεις

Οι πρόσφατοι κυβερνητικοί χειρισμοί, μέσω των οποίων ο ΕΣΔΚΝΑ υπέγραψε προγραμματική σύμβαση με την Αποκεντρωμένη Γενική Διοίκηση Αττικής, προκάλεσαν την έντονη αντίδραση των συνδικαλιστικών οργάνων των δημοτικών υπαλλήλων.

Συγκεκριμένα, η ΠΟΕ-ΟΤΑ κατήγγειλε ότι η διαδικασία υπογραφής της σύμβασης μεταξύ ΕΣΔΚΝΑ και Αποκεντρωμένης Διοίκησης δεν είναι νομότυπη. Όπως υποστηρίζει με ανακοίνωσή της η ΠΟΕ-ΟΤΑ, στην όλη διαδικασία εντοπίζονται νομοτεχνικά κενά. Μεταξύ άλλων δεν ορίζονται στο σχέδιο της Προγραμματικής Σύμβασης στοιχεία όπως το φυσικό αντικείμενο, το κόστος των μελετών και των έργων.

Επίσης, δεν αναγράφεται το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, ενώ δεν προσδιορίζονται οι πόροι από τους οποίους θα καλυφθούν οι αναλαμβανόμενες οικονομικές υποχρεώσεις. Την ίδια ώρα πολεμικό εξακολουθεί να είναι το κλίμα και στην Κερατέα, όπου οι συγκρούσεις κατοίκων και ΜΑΤ είναι συχνές.

Οι κάτοικοι της περιοχής αντιμετωπίζουν με δυσπιστία το κυβερνητικό σχεδιασμό. Η πλειοψηφία πιστεύει ότι θα κατασκευαστεί στην περιοχή τους άλλος ένας Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ). Το βασικό επιχείρημα που προτάσσουν είναι ότι για να γίνει Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ) θα έπρεπε τα εργοστάσια επεξεργασίας να έχουν ήδη προκηρυχτεί, κάτι το οποίο, όμως, δεν συμβαίνει.

Μπορούν να υπάρξουν

εναλλακτικές μορφές διαχείρισης;

«Μπορούν να υπάρξουν εναλλακτικές μορφές διαχείρισης;». Η απάντηση της κυβέρνησης είναι για πρώτη φορά θετική. Σε πρόσφατη κοινή ανακοίνωσή τους ο Γιάννης Ραγκούσης και η Τίνα Μπριμπίλη υπογραμμίζουν, μεταξύ άλλων: «Η διαγωνιστική διαδικασία για τις μονάδες επεξεργασίας στην Αττική... θα είναι ανοιχτή σε εφαρμοστέες και δόκιμες τεχνολογικές επιλογές». Μία από τις μεθόδους που φαίνεται να προτάσσεται είναι και αυτή της βιοξήρανσης. Η συγκεκριμένη μέθοδος αντιμετωπίζεται με επιφύλαξη από μια μερίδα επιστημόνων σε σχέση με την αποτελεσματικότητά της, το κόστος και την επίδρασή της στο περιβάλλον.

Οι πολέμιοι αυτής της λύσης υποστηρίζουν ότι πρόκειται για μια πολύ ακριβή επιλογή, καθώς το κόστος για τους δήμους θα ξεπεράσει τα 120 ευρώ ανά τόνο, ποσό το οποίο είναι τριπλάσιο του σημερινού. Αυτό θα έχει αποτέλεσμα την αύξηση και των δημοτικών τελών.

Πάντως, μια σειρά από εναλλακτικές μορφές διαχείρισης προτάθηκαν και σε σχετική ημερίδα που οργανώθηκε με πρωτοβουλία των Οικολόγων Πράσινων. Μεταξύ άλλων προτάθηκε η δημιουργία μονάδων κομποστοποίησης και οργανικών απορριμμάτων σε Κερατέα, Γραμματικό και Φυλή, καθώς και η σύσταση συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης και Ανακύκλωσης Εντυπου Χαρτιού.

Οι δεσμεύσεις Ραγκούση-Μπριμπίλη στους Ευρωπαίους

Εξάμηνη παράταση έλαβε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το κυβερνητικό κλιμάκιο προκειμένου να προχωρήσει στο κλείσιμο των ανεξέλεγκτων χωματερών.

Από τις επαφές που είχαν στις Βρυξέλλες ο υπουργός Εσωτερικών Γιάννης Ραγκούσης και η υπουργός Περιβάλλοντος Τίνα Μπριμπίλη με τον επίτροπο Janez Potočnik προέκυψε ότι η Ελλάδα θα πρέπει μέχρι τις αρχές Ιουλίου να έχει κλείσει το σύνολο των ανεξέλεγκτων χωματερών που λειτουργούν στην επικράτειά της.

Οποιος ρυπαίνει θα πληρώνει

Η κυβέρνηση για να υποχρεώσει τους δημάρχους και τις τοπικές αρχές να συνεργαστούν για το οριστικό κλείσιμο των χωματερών προσανατολίζεται στην υιοθέτηση του ευρωπαϊκού όρου «όποιος ρυπαίνει πληρώνει». Αυτό στην πράξη σημαίνει ότι στην περίπτωση που θα προχωρήσει η διαδικασία και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβάλλει πρόστιμα, αυτά να καταβληθούν από τους ίδιους τους δήμους στα όρια των οποίων λειτουργούν οι ΧΑΔΑ. Μάλιστα, η εισήγηση του νομοθέτη είναι να προβλέπεται παρακράτηση των ΚΑΠ, όσων δεν συνεργάζονται.

Περιφερειακός σχεδιασμός

Στο πλαίσιο του περιφερειακού σχεδιασμού για τα αστικά απόβλητα περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η κατασκευή τεσσάρων εργοστασίων σε Ανω Λιόσια, Φυλή, Κερατέα και Γραμματικό, τα οποία θα λειτουργούν με τη μέθοδο της βιοξήρανσης. Ειδικότερα, προβλέπεται η δημιουργία μονάδας στη Φυλή για τη βιολογικής ξήρανση 700 χιλιάδων τόνων. Επίσης, προγραμματίζεται ένα δεύτερο εργοστάσιο μηχανικής ανακύκλωσης στη Φυλή, το οποίο θα διαχειρίζεται 400 χιλιάδες τόνους. Στην ίδια περιοχή προβλέπεται η ανέγερση μιας μονάδας αναερόβιας χώνευσης 67 χιλιάδων τόνων, η οποία θα επεξεργάζεται τα οργανικά απόβλητα που βγαίνουν από το καινούριο εργοστάσιο μηχανικής ανακύκλωσης. Στο γενικότερο σχεδιασμό στο ΧΥΤΑ της Φυλής εντάσσεται και μια μικρή μονάδα προδιαλεγμένων οργανικών απορριμμάτων 80 χιλιάδων τόνων. Στη θέση Μαύρο Βουνό στο Γραμματικό, καθώς και στο Ομβριόκαστρο στην Κερατέα προγραμματίζεται η δημιουργία ΧΥΤΑ με μια μονάδα βιολογικής ξήρανσης 127 χιλιάδων τόνων. Επίσης, προβλέπονται πέντε κεντρικοί σταθμοί μεταφόρτωσης (ΣΜΑ) για την υπόλοιπη Αττική, οι οποίοι θα είναι μέσης δυναμικότητας 400 έως 1.000 τόνων ανά ημέρα. Τέλος, σχεδιάζεται η ανάπτυξη και δεκαοκτώ τοπικών σταθμών μεταφόρτωσης, οι οποίοι θα είναι συνολικής ετήσιας δυναμικότητας 640 χιλιάδων τόνων.

Βρέθηκε φόρμουλα για τη συνέχιση των κοινωνικών προγραμμάτων

Η «εναρμόνιση οικογενειακής & επαγγελματικής ζωής» σώζει τα κοινωνικά προγράμματα των δήμων

Σώθηκαν στο παρά πέντε τα κοινωνικά προγράμματα των δήμων. Υστερα από μαραθώνιες διαβουλεύσεις και διαπραγματεύσεις δημάρχων και κυβέρνησης τα προγράμματα, από τα οποία επωφελούνται πάνω από 80.000 συμπολίτες μας, θα συνεχιστούν μέχρι τέλος του έτους. Η λύση στο γόρδιο δεσμό της χρηματοδότησης ήρθε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το υπουργείο Εργασίας. Η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Εργασίας κατάφερε έπειτα από συγκεκριμένη πρόταση που κατέθεσε στη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να λάβει το «πράσινο φως» από τον αρμόδιο επίτροπο Laslo Andor και την επιχορήγηση, σε πρώτη φάση, 60 εκατομμυρίων ευρώ. Συνολικά το κόστος της δράσης θα πλησιάσει τα 100 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με το σχέδιο, οι 1.050 δομές του προγράμματος θα συνεχίσουν να λειτουργούν και θα στελεχωθούν με 4.500 εργαζομένους.

Το υπόλοιπο ποσό που απαιτείται για τη συνέχιση των προγραμμάτων, όπως είναι το «Βοήθεια στο Σπίτι», θα εξασφαλιστεί από πόρους της Αυτοδιοίκησης. Συγκεκριμένα, αναμένεται να αξιοποιηθούν για το σκοπό αυτό πόροι που θα προέρχονται από το 12% του ΦΠΑ και το 20% του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας (ΦΑΠ). Σε πρώτη φάση τα χρήματα θα δοθούν από τους ίδιους τους δήμους, οι οποίοι

στη συνέχεια θα λάβουν τα ποσά από τις κατανομές του ΦΠΑ και του ΦΑΠ.

Το πρόγραμμα θα λειτουργήσει μέσω ενός ειδικού συστήματος επιδότησης επωφελούμενων ατόμων με «κουπόνια» (vouchers). Οι ωφελούμενοι της δράσης θα είναι άτομα του συγγενικού περιβάλλοντος των ηλικιωμένων γενικά, τα οποία εργάζονται ή είναι άνεργα και αναζητούν εργασία. Στην ουσία, δηλαδή, θα επιδοτούνται κυρίως εργαζόμενοι ή επαπειλούμενοι με ανεργία με τη λογική ότι η συμμετοχή των ηλικιωμένων στο πρόγραμμα τους αποδεσμεύει από τη φροντίδα τους.

Ηδη έχει καταρτιστεί η Κοινή Υπουργική Απόφαση, στην οποία προβλέπονται οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας του προγράμματος. Μεταξύ άλλων, διευκρινίζεται ότι τα δικαιολογητικά, οι διαδικασίες και τα κριτήρια επιλογής των ωφελούμενων θα εξειδικεύονται σε προκήρυξη η οποία θα εκδοθεί από την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ). Ανάδοχοι θα είναι οι δήμοι, τα νομικά τους πρόσωπα, τα νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

Σύμφωνα με το κυβερνητικό σχεδιασμό και τις προϋποθέσεις που ετέθησαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από το επιδοτούμενο πρόγραμμα εξαιρούνται ηλικιωμένα άτομα τα οποία διαβιώνουν μόνα τους και δεν έχουν συγγενι-

κά πρόσωπα που θα μπορούσαν να επωφεληθούν. Σε πρόσφατη συνεδρίαση της ΚΕΔΚΕ, έπειτα από εισήγηση του προέδρου της Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής, Σίμου Δανιηλίδη, ετέθη το θέμα όπου και συμφωνήθηκε να κατατεθεί αίτημα στο υπουργείο Εργασίας και στη Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων να μην αποκλεισθεί αυτή η ευπαθής κατηγορία ηλικιωμένων. Μάλιστα, οι δήμαρχοι συμφώνησαν σε περίπτωση που δεν καταστεί κάτι τέτοιο δυνατό να διεκδικήσουν αυξημένη επιχορήγηση προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των δομών και να μπορέσουν να εξυπηρετηθούν όλοι οι ηλικιωμένοι που έχουν πραγματικά ανάγκη.

Τι πρέπει να γνωρίζουν οι εμπλεκόμενοι φορείς

Το επόμενο διάστημα αναμένεται να εκδοθεί η προκήρυξη σύμφωνα με την οποία θα ξεκινήσει η διαδικασία για τη λειτουργία των κοινωνικών προγραμμάτων. Τόσο οι φορείς όσο και οι ενδιαφερόμενοι πολίτες θα πρέπει να απευθυνθούν στην Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ανάπτυξης (ΕΕΤΑΑ) προκειμένου να ενταχθούν στο πρόγραμμα. Σύμφωνα με πληροφορίες μας και σ' αυτήν την περίπτωση θα ακολουθηθεί το επιτυχημένο μοντέλο που αξιοποιήθηκε για την επιδότηση των εργαζομένων γυναικών οι οποίες έχουν παιδιά που

πάνε σε βρεφονηπιακούς σταθμούς. Σε πρώτη φάση το υπουργείο Εσωτερικών έχει εκδώσει σχετική εγκύκλιο, μέσω της οποίας κάνει γνωστό ότι τα προγράμματα «Βοήθεια στο Σπίτι» και «Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας» εντάχθηκαν στο ΕΣΠΑ μέσω της πράξης «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής». Όπως διευκρινίζεται στην εγκύκλιο όσοι ενταχθούν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα θα έχουν τη δυνατότητα παροχής κατ'οίκον υπηρεσιών φροντίδας εξαρτώμενων μελών των οικογενειών τους. Για να συμβεί όμως αυτό, θα πρέπει οι ίδιοι να χαρακτηρίζονται «άνεργοι» ή «αναγνωρισμένα επαπειλούμενοι άνεργοι». Με τον τρόπο αυτό η σχετική παροχή θα παρουσιαστεί ως ωφέλεια από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης του επιχειρησιακού προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρωπίνου Δυναμικού». Αξίζει να επισημανθεί ότι η περίοδος εφαρμογής του προγράμματος καλύπτει το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τις αρχές του έτους έως και το Δεκέμβριο.

Τι γίνεται με το προσωπικό

Συμπληρωματικά, στην εγκύκλιο επισημαίνεται ότι προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση της υλοποίησης των προγραμμάτων «Βοήθεια στο Σπίτι» και «Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας», οι εμπλεκόμε-

νοι θα πρέπει να γνωρίζουν τα εξής:

1. Στην περίπτωση που ο φορέας υλοποίησης του προγράμματος παραμένει ο ίδιος, ισχύει ότι το προσωπικό, που ήδη απασχολείται στα ανωτέρω προγράμματα με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, συνεχίζει να παρέχει τις υπηρεσίες του, με την ίδια σχέση εργασίας, μέχρι την ενεργοποίηση των νέων προγραμμάτων και για την υλοποίηση αυτών μέχρι τη λήξη τους, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 21, παρ. 3, του ν.2190/94, σε συνδυασμό με τις όμοιες της παρ. 10, του άρθρου 21, του ν.3731/2008. Αυτό σημαίνει ότι οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου του προσωπικού που απασχολείται στις δομές «Βοήθεια στο Σπίτι» και «Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας» ανανεώνονται ή παρατείνονται πέραν της 31ης-12-2010 και μέχρι την ολοκλήρωση της ένταξης των φορέων των ΟΤΑ στο πρόγραμμα, με τη διαδικασία που καθορίζεται με την ΚΥΑ 1.605/οικ.3.85 (ΦΕΚ 17/Β/14.1.2011). Από τη στιγμή που θα ολοκληρωθεί η διαδικασία ένταξης, οι συμβάσεις του προσωπικού θα ανανεωθούν ή θα παραταθούν, εκ νέου και χωρίς διακοπή, μέχρι τη λήξη των προγραμμάτων, δηλαδή μέχρι 31-12-2011, προκειμένου να συνεχιστούν

απρόσκοπτα οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους ωφελούμενους.

Επισημαίνεται ότι για την ανανέωση ή παράταση των συμβάσεων δεν απαιτείται η έγκριση της ΠΥΣ 33/2006.

2. Στην περίπτωση που ο φορέας υλοποίησης δεν είναι δυνατόν να παραμείνει ο ίδιος, το πρόγραμμα υλοποιείται από τον κάθε ένα εξυπηρετούμενο δήμο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου αυτού ή κοινωφελή επιχείρηση που ο δήμος αυτός επιλέγει.

Στην περίπτωση αυτή ο δημοτικός φορέας που θα διαχειρίζεται το πρόγραμμα αναλαμβάνει και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί για την κάλυψη των αναγκών του προγράμματος. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι ο διάδοχος φορέας ανανεώνει ή παρατείνει τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου του προσωπικού με την προαναφερόμενη διαδικασία και αναλαμβάνει τις υφιστάμενες συμβάσεις έργου μέχρι τη λήξη της διάρκειάς τους. Εφόσον υπάρξει θέμα αποχώρησης προσωπικού και κενών, ο διάδοχος φορέας θα έχει την ευθύνη πρόσληψης προσωπικού με τη διαδικασία του άρθρου 21, του ν.2190/94, όπως ισχύει, ή για τη σύναψη σύμβασης έργου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6, του ν.2527/97, όπως ισχύει, μετά την έγκριση της ΠΥΣ 33/06.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΡΟΝΟΥ

Η πιλοτική εφαρμογή

στο

Δήμο Αγίας

Βαρβάρας

των Στέλλας Κατσαβού, Σταυρούλας Κοφινά και
Βαλεντίνας Μπέλλου¹

Επιστροφή στις ρίζες ή επιστροφή στο μέλλον; Όταν κάποιος μελετά την τράπεζα χρόνου δεν μπορεί να μη θυμηθεί πρακτικές που εφαρμόζονταν και εφαρμόζονται στην ελληνική επαρχία. Ποιος δεν βοήθησε ή δεν βοηθήθηκε στο μάζεμα της σοδειάς από το γείτονα; Στα παλιότερα χρόνια, στο κτίσιμο του σπιτιού έπαιρνε μέρος αν όχι όλο το χωριό τουλάχιστον η γειτονιά. Μήπως, τελικά, η τράπεζα χρόνου δεν είναι κάτι νέο που μας ήρθε από τη Δυτική Ευρώπη και τη Β. Αμερική, αλλά μια πρακτική που αναδύεται σταδιακά από το πρόσφατο παρελθόν μας; Παράλληλα, όμως, η διεθνής εμπειρία στις λεγόμενες αναπτυγμένες χώρες

είναι, τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα πλούσια. Εντοπίζεται κυρίως σε μεγάλα πολεοδομικά συγκροτήματα, που οι κοινωνικές σχέσεις και οι κοινωνικοί δεσμοί έχουν διαρρηχτεί. Είναι προφανές ότι στο πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας οι κοινωνικές σχέσεις δεν είναι οι ίδιες με της επαρχίας, ούτε φυσικά αυτές που υπήρχαν πριν από μερικές δεκαετίες.

Ωστόσο, ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας Αττικής παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα για την εφαρμογή ανάλογων πολιτικών. Η μεγάλη πλειοψηφία των δημοτών του διατηρεί σχέσεις με τους γενέθλιους χώρους της. Είναι δήμος που οι δημότες του δεν ανήκουν –κατά τεκμήριο– στα υψηλά εισοδηματικά κριτήρια. Τα τελευταία χρόνια

η δημοτική αρχή έχει επιδείξει σημαντικό έργο στον τομέα της κοινωνικής αλληλεγγύης και στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με ευαίσθητες κοινωνικά ομάδες και κατηγορίες. Από αυτή την άποψη ήταν ένας από τους «ιδανικούς» δήμους για την εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος σχετικά με την τράπεζα χρόνου.

Ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) «Αμφικτιονία» με τη δικτύωσή του σε δήμους της Ελλάδας και του εξωτερικού εγγυήθηκε τη μεταφορά της διεθνούς εμπειρίας, αλλά κυρίως τη διάχυση, σε όλα τα μέλη του, της «καλής πρακτικής».

Τέλος, η ΕΕΤΑΑ με τα στελέχη της και την τεχνογνωσία που κατέχει υποστήριξε το εγχείρημα.

¹ Η Σ. Κοφινά είναι στέλεχος του Δήμου Αγίας Βαρβάρας και οι Σ. Κατσαβού και Β. Μπέλλου στελέχη της ΕΕΤΑΑ

Οι τρεις παραπάνω φορείς συναντήθηκαν στο πρόγραμμα «Κοινωνική Ευθύνη» που εντάχθηκε στο Εθνικό Πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Έτους κατά της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού και χρηματοδοτήθηκε με πόρους της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τι είναι η τράπεζα χρόνου;

Η τράπεζα αποτελεί ένα δίκτυο ανταλλαγής υπηρεσιών σε βάση αμοιβαίας εμπιστοσύνης, ως εργαλείο για την ανάπτυξη της κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής. Λειτουργεί χωρίς χρήματα. Το μοναδικό «νόμισμα» που χρεώνει και πιστώνει το λογαριασμό κάθε μέλους είναι ο χρόνος-εργασία. Ο «τραπεζίτης» που είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση αυτών των συναλλαγών είναι η Τράπεζα Χρόνου.

Σε ποιούς απευθύνεται;

Σε όλους τους κατοίκους που επιθυμούν να αλληλοδιευκολύνονται στην καθημερινότητά τους χωρίς κόστος.

Πως λειτουργεί;

Όπως κάθε τράπεζα διατηρεί λογαριασμό των «αναλήψεων» και των «καταθέσεων» κάθε μέλους, έτσι και στην Τράπεζα Χρόνου γίνεται το αντίστοιχο, μόνο που αντί για χρήματα οι λο-

γαριασμοί αναφέρονται σε εργασία. Για παράδειγμα, ένας μογατζής μπορεί να βάψει σε δύο ώρες το δωμάτιο ενός μαθηματικού, οπότε πιστώνεται δύο ώρες στην τράπεζα. Ο μαθηματικός μπορεί να «εξοφλήσει» κάνοντας δύο ώρες φροντιστηρίου στην κόρη μιας νοικοκυράς κ.ο.κ.

Οι ώρες που κερδίζει κάθε μέλος βοηθώντας τους συμπολίτες του πιστώνονται στην τράπεζα για να τις χρησιμοποιήσει όταν τις χρειαστεί. Κάθε άτομο που γίνεται μέλος δεν υποχρεώνεται να κάνει τίποτα που δεν έχει

προσφερθεί το ίδιο να κάνει, αφού περιγράφει στην Τράπεζα τι υπηρεσία θα μπορούσε να προσφέρει, αλλά και τι υπηρεσίες είναι πιθανό να χρειαστεί.

Υπηρεσίες που μπορούν να ανταλλάσσονται

Η Τράπεζα Χρόνου είναι ανοικτή σε οποιαδήποτε προσφορά και ζήτηση υπηρεσιών από τους πολίτες, όπως: Φροντίδα σπιτιού (μαγείρεμα, σιδέρωμα κ.ά.)

Μαθήματα κάθε είδους: χορός, ζωγρα-

φική, ξένες γλώσσες, ελληνική γλώσσα, πληροφορική, κατασκευές κ.ά.

Σχολική μελέτη

Ραπτική και μικροδιορθώσεις

Μικροϋπηρεσίες συντήρησης σπιτιού και επισκευών (υδραυλικά, βάψιμο σπιτιού, επισκευές οικιακών συσκευών κ.ά.)

Επαγγελματικές συμβουλές (νομικές, λογιστικές κ.ά.)

Μεταφράσεις-δακτυλογραφήσεις

Βοήθεια σε συναλλαγές με υπηρεσίες

Βοήθεια σε μετακινήσεις

Επίσης, και σε οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία θα ήταν χρήσιμη στην καθημερινότητά του κάθε δημότη.

Προϋποθέσεις

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι το άτομο που ζητεί μια υπηρεσία ταυτόχρονα και να προσφέρει, καθώς πρόκειται για ανταλλαγή υπηρεσιών χωρίς τη μεσολάβηση του χρήματος.

Επιπλέον, τα υλικά που μπορεί να απαιτούνται για την εκτέλεση μιας υπηρεσίας (π.χ. μπογιές, σωλήνες, βρύσες, βιβλία κ.ά.) καλύπτονται από το άτομο που δέχεται την υπηρεσία. Αυτός που την προσφέρει έχει την ευθύνη της παροχής της και μόνον.

Οι συμμετέχοντες σε αριθμούς

Από τα τέλη Νοεμβρίου, οπότε και ανακοινώθηκε στην πόλη η λειτουργία της Τράπεζας Χρόνου, 28 άτομα συμπλήρωσαν Δελτίο Συμμετοχής Μέλους. Από αυτούς 16 άτομα ήταν γυναίκες και 12 άνδρες.

Η πιλοτική εφαρμογή

Βασικές προϋποθέσεις

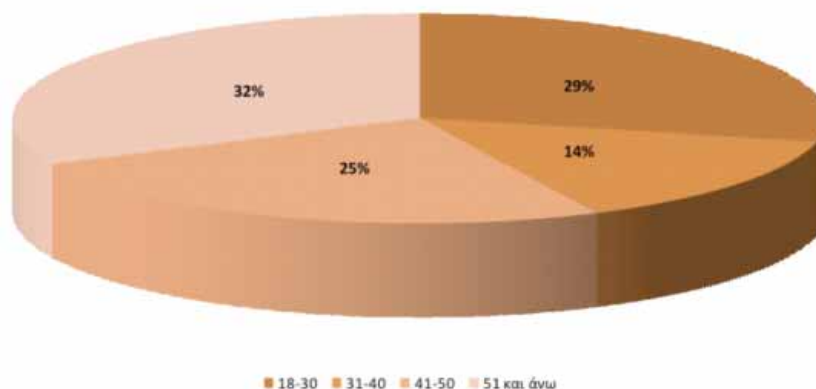
Με βάση τα παραπάνω καθορίστηκαν οι εξής προϋποθέσεις και διαδικασίες λειτουργίας της Τράπεζας Χρόνου:

Περιοχή εμβέλειας η πόλη της Αγίας Βαρβάρας

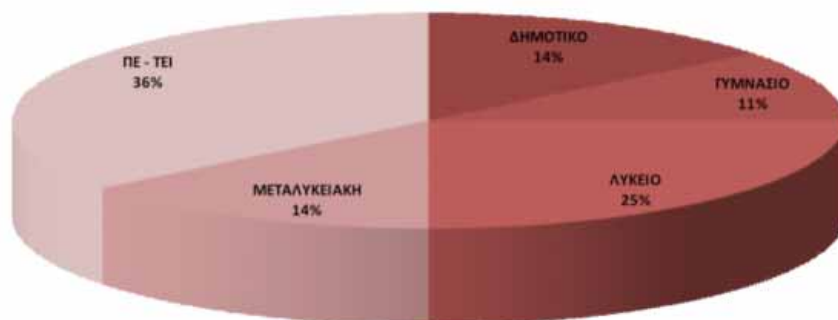
Μέλη μπορούσαν να είναι όλοι οι κάτοικοι της Αγίας Βαρβάρας, καθώς και άτομα που έχουν επαγγελματική δραστηριότητα στην πόλη

Η διαχείριση της προσφοράς και της ζήτησης πραγματοποιήθηκε μέσω των δελτίων συμμετοχής των μελών
Σύστημα καταγραφής προσφοράς-ζήτησης. Από τα δελτία συμμετοχής μέλους καταγράφεται η προσφορά και η ζήτηση υπηρεσιών, καθώς και τυχόν

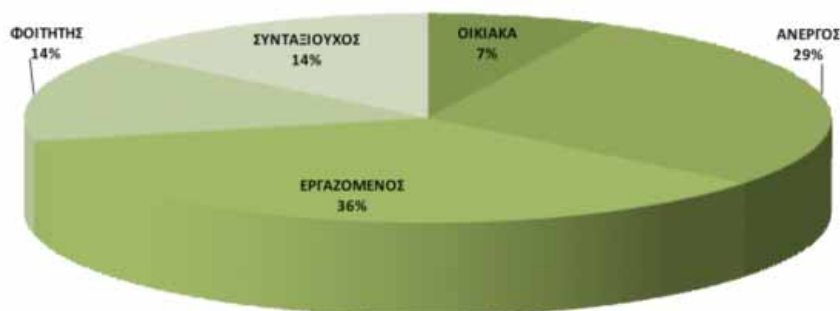
Διάρθρωση των μελών κατά ηλικιακή κατηγορία

Διάρθρωση των μελών κατά εκπαιδευτικό επίπεδο

Διάρθρωση μελών κατά επαγγελματική απασχόληση

άτυπες δεξιότητες και ταλέντα του Σύστημα διαχείρισης της ανταλλαγής χρόνου (κάρτα μέλους Τράπεζας Χρόνου, Δελτίο Πίστωσης Χρόνου Μέλους, καθορισμός διαδικασίας ανταλλαγής, feedback Τράπεζας με επιστροφή του Δελτίου Πίστωσης Χρόνου Μέλους κάθε μήνα). Προσδιορίστηκε ότι η ανταλλαγή υπηρεσιών πρέπει να υλοποιείται μέσα σε έξι μήνες από την ημερομηνία εγγραφής του μέλους. Καθορισμός κανόνων λειτουργίας και ασφάλειας, οι οποίοι περιλαμβάνονται στο Δελτίο Συμμετοχής Μέλους και υπογράφονται ως αποδεκτοί από το μέλος σχεδιασμός βάσης δεδομένων που χρησιμοποιείται για τη διαχείριση της Τράπεζας.

Προβλήματα που ανέκυψαν κατά την υλοποίηση του προγράμματος

- Το ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του προγράμματος
- Η έλλειψη τεχνογνωσίας στον ελληνικό χώρο
- Η οικονομική κρίση, η οποία έχει επηρεάσει τη στάση των πολιτών. «Γιατί τώρα η Τράπεζα Χρόνου και όχι πριν;»
- Η φιλοσοφία θεωρήθηκε ως «ξενόφερτη»
- Δυσκολία από πολίτες να «δουν» τον εαυτό τους σε διπλό ρόλο «χρήστη-παρόχου»
- Τεχνικές δυσκολίες της Τράπεζας
- Η έλλειψη ενεργής και δυνατής κοινωνίας των πολιτών.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ και Η ΖΗΤΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΧΡΟΝΟΥ

Π Ρ Ο Σ Φ Ο Ρ Α

- ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ (δημοτικού-γυμνασίου),
- ΜΑΘΗΜΑΤΑ (Ιταλικών, Αγιογραφίας, Φωνητικής, Οικονομικών, Κολύμβησης, Ελληνικών, προφορική εξάσκηση στα Αγγλικά, logistics, Βασικά Μαθήματα Η/Υ, Ρώσικα),
- Παροχή σημειώσεων για σπουδαστές-φοιτητές, τεχνογνωσία για ενεργειακά κτίρια,
- Συμβουλές διακόσμησης, δόμησης, λογιστικής,
- Νοσηλευτική φροντίδα (πίεση, ενεσθεραπεία από συνταξιούχο νοσοκόμα),
- Υπηρεσίες κομωτικής, αισθητικής,
- Δακτυλογράφηση κειμένων σε Η/Υ, συλλογή πληροφοριών μέσω Η/Υ,
- Μικροεπισκευές σπιτιού (ηλεκτρολογικά, κεραίες TV, επισκευές Η/Υ),
- Φροντίδα σπιτιού (μαγείρεμα, κηπουρική, ψώνια, πληρωμή λογαριασμών)-Ραπτική,
- Συναλλαγή με δημόσιες υπηρεσίες,
- Babysitting, συντροφιά σε ηλικιωμένους – ΑΜΕΑ - Συνοδεία – μετακινήσεις ΑΜΕΑ

Συμπεράσματα

Σήμερα, που η κρίση βρίσκεται στο ζενίθ της, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι αυτή δεν είναι μόνον οικονομική. Είναι κοινωνική, όπως επίσης και κρίση αξιών. Σ' ένα τέτοιο περιβάλλον όλοι –πολιτικοί και πολίτες, πολιτικές και αυθόρμητες δράσεις– επαναπροσδιορίζονται. Το ερώτημα δεν είναι νέο

ή παλιό. Κανέναν δεν ενδιαφέρει, αρκεί να προσφέρει μία λύση. Υπάρχει μία λύση; Ο καιρός του μεσσιανισμού και των αυτόκλητων Μεσσιών μάλλον έχει παρέλθει ανεπιστρεπτί. Για το λόγο αυτό εναλλακτικές προτάσεις, όπως αυτές της Τράπεζας Χρόνου, που δεν επιδιώκουν γενικές εφαρμογές και δεν φιλοδοξούν να προσφέρουν μια καθολική «διέξοδο στα αδιέξοδα», δεν είναι υποχρεωτικές, αλλά στηρίζονται στην εθελοντική συμμετοχή, οδηγούν σε ενδιαφέρουσες ελάχιστονες δράσεις, που, όμως, αν αθροιστούν μπορούν να δώσουν σημαντικά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα, όχι μόνο σε οικονομικό, αλλά κυρίως σε κοινωνικό επίπεδο.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η Τράπεζα Χρόνου του Δήμου Αγ. Βαρβάρας στεγάζεται στο Κέντρο Φιλίας και Αλληλεγγύης (Ηρακλείου 20, Πλατεία Μακρυγιάννη)
Τηλ.: 210 56 91 161

2010 Έτος ενάντια στη φτώχεια & τον κοινωνικό αποκλεισμό Επιδιώκοντας το αυτονόητο

Της Κατερίνας Μήτσου¹

Μέσα στο 2008 πάνω από 80 εκατ. άνθρωποι στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) ζούσαν κάτω από το όριο της φτώχειας, αριθμός που ξεπερνά τον πληθυσμό του μεγαλύτερου κράτους-μέλους της. Σχεδόν 8% των Ευρωπαίων δεν έχουν πλέον την οικονομική δυνατότητα να εξασφαλίσουν τα στοιχειώδη για μια αξιοπρεπή διαβίωση, όπως είναι η θέρμανση. Ανάμεσα σ' αυτούς ένα σημαντικό ποσοστό αντιστοιχεί σε γυναίκες, ενώ σχεδόν 20 εκατ. εξ αυτών είναι παιδιά.

Οι παραπάνω αριθμοί, δυστυχώς, αποτελούν μερικά μόνον από τα στοιχεία που παρουσιάζονται στην αναφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό και περιγράφουν, με τα μελανότερα χρώματα, μια κατάσταση που σε πολλές περιπτώσεις κινδυνεύει να μετατραπεί στην καθημερινότητα κάθε Ευρωπαίου πολίτη.

Η Γηραιά Ήπειρος κλυδωνίζεται συνεχώς από τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης. Οι αναλύσεις ειδικών και μη, η λήψη οικονομικών μέτρων, οι προσπάθειες τόνωσης της αγοράς, όσο και αν κινούνται προς την κατεύθυνση της εξόδου από τη χρηματοπιστωτική κρίση, δεν μπορούν να παραβλέψουν το σημαντικότερο ίσως συμπέρασμα: Η οικονομική κρίση δεν πλήττει αποκλειστικά τις διεθνείς αγορές, ούτε εξαντλείται στους δείκτες των χρηματιστηρίων. Αντίθετα, απειλεί καθημερινά το δυναμικότερο στοιχείο της Ευρώπης, την κινητήρια δύναμη της κάθε χώρας, τους ίδιους πολίτες, όπως αποδεικνύεται και από τη συνεχή αύξηση στη ζήτηση

κοινωνικών υπηρεσιών. Οι ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες πλήττονται σε μεγαλύτερο βαθμό από τις επιπτώσεις της κρίσης και ανάμεσα στις ομάδες αυτές συγκαταλέγονται και δυναμικά μερίδια του πληθυσμού, όπως είναι οι νέοι και οι γυναίκες, αλλά και οι ηλικιωμένοι, τα ΑμΕΑ, όπως, επίσης, και οι εθνικές μειονότητες.

Υπάρχει, τελικά, τρόπος όχι μόνο για να αντιμετωπιστούν πρόσκαιρα τα προβλήματα αυτά, αλλά παράλληλα για να τεθούν οι βάσεις για μια πιο μόνιμη λύση που θα οδηγήσει τις πληθυσμιακές αυτές ομάδες στην έξοδο από την περιθωριοποίηση και στην επιστροφή τους στην παραγωγικότητα και την αξιοπρεπή καθημερινότητα;

Το παρόν κείμενο² επιδιώκει να παρουσιάσει εν συντομία την πρωτοβουλία για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, που έλαβε η Ευρωπαϊκή Ένωση, κατά το 2010. Παράλληλα, επιχειρείται μια προσπάθεια συνοπτικής παρουσίασης των εν εξελίξει προγραμμάτων, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας ενάντια στη φτώχεια και στον κοινωνικό αποκλεισμό, που μπορούν να αποτελέσουν με τη σειρά τους το έναυσμα για ένα διάλογο σχετικά με τις κοινωνικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης και στην Ελλάδα.

Η ευρωπαϊκή πρωτοβουλία

Γεγονός αποτελεί ότι ο κοινωνικός αποκλεισμός και η φτώχεια απαρτίζουν δύο από τις σημαντικότερες προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση του 21ου αιώνα. Στο πλαίσιο αυτό ήταν αυτονόητη η απόφασή της να ορίσει το 2010 ως έτος κατά της φτώχειας και του

κοινωνικού αποκλεισμού και να θέσει στο κέντρο της ατζέντας της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 την καταπολέμησή τους. Κύριος στόχος, μέσα στα επόμενα χρόνια, είναι ανάμεσα σ' άλλα η άρση τουλάχιστον 20 εκατ. ανθρώπων από τον κλοιό της φτώχειας, η ενίσχυση της αγοράς εργασίας και η ένταξη στο δυναμικό των τοπικών κοινωνιών των εθνικών μειονοτήτων και των μεταναστών. Βασικό εργαλείο της Ε.Ε. στην προσπάθεια αυτή είναι η δημιουργία της ευρωπαϊκής πλατφόρμας ενάντια στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Η πλατφόρμα αποτελεί μια πρωτοβουλία που περιλαμβάνει τους τομείς δραστηριοτήτων στους οποίους εστιάζει η στρατηγική της Ε.Ε., προτείνει συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, παρέχει πληροφορίες για τη χρηματοδότηση των προγραμμάτων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, ενώ παράλληλα ισχυροποιεί τη συνεργασία ανάμεσα στα κράτη-μέλη για καλύτερα αποτελέσματα.

Τα προγράμματα

Επενδύοντας στους νέους πέρα από τα σύνορα (Αγγλία-Γαλλία)

Πρόγραμμα Acces: Το πρόγραμμα Acces καλύπτει μια περίοδο τριάντα έξι μηνών και θα ολοκληρωθεί μέχρι το Νοέμβριο του 2011. Επιδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης με 509.947,30 ευρώ, ποσό που αποτελεί το 50% του συνολικού προϋπολογισμού του προγράμματος.

Περίληψη του προγράμματος: Στο πρόγραμμα συμμετέχουν ομάδες

¹ Στέλεχος ΚΕΔΚΕ

² Ευχαριστώ το διευθύνοντα σύμβουλο της ΕΕΤΑΑ Ράλλη Γκέκα για την παραχώρηση μέρους του υλικού που χρησιμοποιήθηκε στη συγγραφή του άρθρου.

νέων ανθρώπων από μειονεκτούσες περιοχές της νοτιοανατολικής Αγγλίας και της βόρειας Γαλλίας, με κοινό χαρακτηριστικό το μεγάλο αριθμό νέων που δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση, αλλά και τα αυξημένα ποσοστά νεανικής ανεργίας. Οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής τους, να συμμετέχουν σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, αλλά και να αναζητήσουν, μέσα από αυτά, εργασία.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει μαθήματα που επικεντρώνονται στο πρακτικό κομμάτι της καθημερινότητας των συγκεκριμένων πληθυσμιακών ομάδων, όπως είναι η οικιακή οικονομία, η εκπαίδευση των νέων γονιών, η ενίσχυση της συμμετοχικότητας στις τοπικές κοινωνίες, ενώ παράλληλα περιλαμβάνει μαθήματα επαγγελματικού προσανατολισμού, πληροφορικής, ανάπτυξης καλλιτεχνικών δεξιοτήτων και εκμάθησης ξένων γλωσσών. Ταυτόχρονα, μέσω των μαθημάτων που πραγματοποιούνται από κοινού στις δύο χώρες, οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα να ανταλλάσσουν εμπειρίες, καλές πρακτικές, αλλά και να συνεργάζονται στην αντιμετώπιση των κοινών τους προβλημάτων.

Περισσότερες πληροφορίες:
<http://www.acces2seas.eu>

Αντιμετωπίζοντας τον ψηφιακό αποκλεισμό (Λιθουανία)

Χρηματοδότηση: 2 εκατ ευρώ. από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Περίληψη του προγράμματος: 75.000 Λιθουανοί συμμετείχαν σε προγράμματα εκμάθησης υπολογιστών. Το πρόγραμμα είχε δύο κατευθύνσεις: την κατάρτιση των ενηλίκων στις νέες τεχνολογίες και την άρση του αποκλεισμού από τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες των ηλικιωμένων, των ΑμεΕΑ, αλλά και όσων ζούσαν σε απομακρυσμένες περιοχές. Βασικός στόχος ήταν η χρήση των υπολογιστών να τονώσει την οικονομική ανάπτυξη των επιχειρήσεων και των ιδιωτών, μετατρέποντάς τις σε πιο ανταγωνιστικές, διευκολύνοντας την πρόσβασή τους στον υπόλοιπο ευρωπαϊκό χώρο. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε σε συνεργασία με εξήντα ΟΤΑ, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό

των συμμετεχόντων ήταν γυναίκες και άτομα από οικονομικά ασθενείς οικογένειες.

Περισσότερες πληροφορίες:
<http://www.langasiateiti.lt/index.php/en>

Καμπάνια ενάντια στον αποκλεισμό των Ρόμα (Ρουμανία-Ιταλία-Αλβανία-Βουλγαρία)

Χρηματοδότηση: 989.140 ευρώ από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και 164.140 ευρώ από εθνικούς πόρους.

Περίληψη του προγράμματος: Το πιλοτικό πρόγραμμα υλοποιείται με τη συνεργασία των τεσσάρων προαναφερθέντων χωρών και μίας ΜΚΟ, με κύριο στόχο την αντιμετώπιση των στερεοτύπων σχετικά με τους Ρόμα. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δράσεις των ΟΤΑ της κάθε χώρας που θα επικεντρώνονται στην ενίσχυση της συμμετοχικότητας των Ρόμα στις τοπικές υποθέσεις και στη διαμόρφωση τοπικών πολιτικών. Παράλληλα, πραγματοποιούνται εκπαιδευτικά σεμινάρια και ημέρες καριέρας στις κοινωνίες των Ρόμα, που απευθύνονται κυρίως στους νέους, μέσα των οποίων ενισχύονται τα επαγγελματικά τους προσόντα, αυξάνονται οι γνώσεις τους και ενημερώνονται για εναλλακτικές που μπορούν να τους βγάλουν από τη γκετοποίηση. Τέλος, μια σειρά από αθλητικές και πολιτιστικές δράσεις σε συνεργασία με τοπικές ΜΚΟ και σχολεία συντελεί στην καλύτερη επαφή των Ρόμα με τον υπόλοιπο πληθυσμό των τοπικών κοινωνιών και ενισχύει την κοινωνική επανένταξή τους.

Περισσότερες πληροφορίες:
www.ergonetnetwork.org

Στοχεύοντας στις μειονεκτούσες ομάδες (Ουγγαρία)

Συνολική χρηματοδότηση: 340 εκατ. ευρώ, 87% της χρηματοδότησης παρέχεται από πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και 15% από εθνικούς πόρους.

Περίληψη του προγράμματος: Στόχος του προγράμματος η καταπολέμηση της ανεργίας, της φτώχειας και των διακρίσεων σε περιοχές με περιορισμένη οικονομική δραστηριότητα, αυξημένα

ποσοστά μεταναστών και ατόμων που δεν έχουν ολοκληρώσει την εκπαίδευσή τους. Σχεδιάστηκε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής οικονομικής ανάπτυξης για τις συγκεκριμένες περιοχές, στο οποίο συμμετείχαν 5.000 άτομα και οι τοπικοί ΟΤΑ. Τα επιμέρους τοπικά προγράμματα περιλαμβάνουν την κατασκευή σχολείων και δομών κοινωνικής πρόνοιας (βρεφονηπιακοί σταθμοί, κέντρα υγείας), τη βελτίωση των μεταφορών για τη διευκόλυνση των μετακινήσεων και τη σύνδεση των απομακρυσμένων περιοχών με τα διοικητικά κέντρα, τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και διαβίωσης με τη συντήρηση του υδρευτικού συστήματος, την παροχή πόσιμου νερού και τη θωράκιση των ευπαθών από τις πλημμύρες περιοχών, την επιμόρφωση και την κατάρτιση των κατοίκων στα τουριστικά επαγγέλματα με την παράλληλη κατασκευή τουριστικών υποδομών σε όσες από τις περιοχές αποτελούσαν σημαντικά πολιτιστικά αξιοθέατα. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν και οι πληθυσμοί Ρόμα των περιοχών, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό τις προσπάθειες κοινωνικής επανένταξής τους.

Τελειώνοντας...

Αν και το 2010 ανήκει ήδη στο κοντινό παρελθόν, οι προσπάθειες για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού συνεχίζονται. Είναι αυτονόητο ότι η υλοποίηση των συγκεκριμένων προγραμμάτων, αλλά και όσων άλλων υλοποιούνται σε εθνικό επίπεδο δεν μπορεί να αντιμετωπίσει ολοκληρωτικά τα φαινόμενα της φτώχειας και του αποκλεισμού. Η περιθωριοποίηση που αντιμετωπίζουν σημαντικές πληθυσμιακές ομάδες, δυστυχώς, δεν μπορεί να εξαλειφθεί αποκλειστικά μέσα από προγράμματα περιορισμένης χρονικής διάρκειας και γεωγραφικής εμβέλειας. Χρειάζεται, παράλληλα, συνεχής προσπάθεια και αλλαγή νοοτροπίας για να εξαλειφθούν αντίστοιχα φαινόμενα στην Ευρώπη του 21ου αιώνα και μέσα στο πλαίσιο αυτό η Τοπική Αυτοδιοίκηση καλείται να αναλάβει τον πρωταγωνιστικό ρόλο που οφείλει να έχει στον αναπτυξιακό και κοινωνικό τομέα.

Πηγές:

- Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Region, Brussels, 16/12/2010,
- Panorama Inforegio (European Union, vol 35, Autumn 2010),
- Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού: www.2010againstopoverty.eu

ΟΙ ΝΕΟΙ ΔΗΜΟΙ ΠΡΕΠΕΙ ΚΑΙ ΠΡΕΠΕΙ
ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΟΥΝ ΨΗΦΙΑΚΑ

Η καθημερινότητα στην Ψηφιακή Πόλη

Σε μια πραγματικότητα όπου μόλις 12 από τους 2.500 φορείς του δημοσίου βρίσκονται σε on line σύνδεση, που η επικοινωνία εξακολουθεί να γίνεται με χαρτιά και χέρι με χέρι, που χιλιάδες έγγραφα σωρεύονται σε αποθήκες δημόσιων κτιρίων ξεχασμένα για χρόνια και που οι πολίτες συνωστίζονται σε ουρές επιμένοντας στη γνωστή τακτική του γρηγορόσημου, η λειτουργία μιας ψηφιακής πόλης –που αποτελεί πάγια τακτική εδώ και χρόνια σε αρκετούς ευρωπαϊκούς δήμους– φαντάζει ως ταινία επιστημονικής φαντασίας. Και όμως δεν είναι!

Στην Ελλάδα το παράδειγμα του Δήμου Τρικάλων που εκμεταλλεύθηκε στο έπακρο τα ευρωπαϊκά Συγχρηματοδοτούμενα Επιχειρησιακά Προγράμματα, Κοινωνία της Πληροφορίας και Ψηφιακή Σύγκλιση, μια πλειάδα

ψηφιακών εφαρμογών βρίσκεται ήδη σε ισχύ.

Στα πρόσφατα σεμινάρια των νεοεκλεγέντων αιρετών, υπό την αιγίδα του υπουργείου Εσωτερικών, της ΚΕΔΚΕ και του ΙΤΑ, οι νέοι τοπικοί άρχοντες είχαν την ευκαιρία μέσα από σχετικές εισηγήσεις να «πάρουν μια γεύση» για το πώς πρέπει να λειτουργεί η «ψηφιακή πόλη του 2020»!

Ψηφιακή καθημερινότητα

Η καθημερινότητα μιας μέσης αστικής οικογένειας που ζει σε μια ψηφιακή πόλη διαφέρει κατά πολύ σε σχέση με άλλες οικογένειες άλλων ελληνικών πόλεων. Δεδομένου ότι τα μέλη της χρησιμοποιούν προηγμένη τεχνολογία για τις συναλλαγές τους, τις μετακινήσεις ή απλώς για την ενημέρωσή τους μπορεί να θεωρηθεί ενδιαφέρουσα, απλούστερη, ακόμη και ανεπτυγμένη. Εξάλλου, οι κάτοικοι πάντα έδειχναν ενδιαφέρον για τα ψη-

φιακά δρώμενα της πόλης τους και για τις δράσεις προώθησης της ευρυζωνικότητας, συμμετέχοντας στις εκδηλώσεις ενημέρωσης και στις ημερίδες επίδειξης των δυνατοτήτων ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο.

Κάθε πρωί ο μπαμπάς της οικογένειας αξιοποιεί με τον καλύτερο τρόπο τη δωρεάν ασύρματη πρόσβαση στο Διαδίκτυο που προσφέρει ο δήμος και ενημερώνεται για τις ειδήσεις της ημέρας μέσα από την ιστοσελίδα του δήμου. Οι δυνατότητες που απολαμβάνει δεν περιορίζονται, καθώς ενίοτε υποβάλλει αιτήσεις για πιστοποιητικά, χωρίς να χρειάζεται να φεύγει από τη δουλειά του για να μεταβεί στις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες. Μία άλλη συνήθειά του είναι να καταβάλλει τα δημοτικά τέλη της επιχείρησής του και να εξοφλεί το λογαριασμό ύδρευσης, ηλεκτρονικά.

Σε περιπτώσεις που οι αυξημένες επαγγελματικές υποχρεώσεις δεν

επιτρέπουν τις παραπάνω υπηρεσίες, την κατάσταση αναλαμβάνει ο νεότερος γιος της οικογένειας. Για την άμεση εξυπηρέτησή του επισκέπτεται το Ηλεκτρονικό ΚΕΠ του δήμου από τον ηλεκτρονικό του υπολογιστή και ζητεί να σταλούν τα πιστοποιητικά με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στην προσωπική του διεύθυνση. Σε μία άλλη συναλλαγή, ενώ περιμένει για την εξέτασή του στα δημοτικά ιατρεία, περιηγείται στο Internet ασύρματα, με το προηγμένης τεχνολογίας κινητό του τηλέφωνο.

Η αγαπημένη του ιστοσελίδα είναι αυτή της WebTV του δήμου, ουσιαστικά μια εναλλακτική μορφή τηλεόρασης –μέσω Internet– ενημερωτικού και πολιτιστικού περιεχομένου. Το ίδιο μπορεί να κάνει ο οποιοσδήποτε πολίτης στους χώρους υποδοχής και αναμονής δημοτικών σημείων της πόλης (δημοτική βιβλιοθήκη, ΔΕΥΑ) χάρη στη λειτουργία τους σαν hot-spots.

Ψηφιακή εξυπηρέτηση πολίτη

Σε μεγαλύτερη κλίμακα, όσον αφορά την άμεση εξυπηρέτηση του πολίτη για καθημερινές συναλλαγές, το σύστημα διαδημοτικής εξυπηρέτησης πολιτών της ΤΕΔΚ του νομού δημιουργήθηκε με σκοπό να του παρέχει επιπλέον ηλεκτρονικές υπηρεσίες μέσω του Διαδικτύου. Συχνά ο μπαμπάς της οικογένειας ενημερώνεται για τις δημοτικές αποφάσεις των άλλων δήμων και τις συζητάει με τους συναδέλφους του. Μία φορά στο παρελθόν χρειάστηκε να υποβάλει ηλεκτρονική αίτηση μεταδημότευσης, ενώ μέσω της συγκεκριμένης ιστοσελίδας και υπηρεσίας ανανεώνει την άδεια κυνηγιού.

Διαδραστική συνεργασία δημοσίων υπαλλήλων

Ως δημόσιος υπάλληλος απολαμβάνει τη διαδραστική συνεργασία με τους συναδέλφους του στις υπόλοιπες δημόσιες υπηρεσίες, καθώς μέσω του Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών όλα τα δημόσια κτίρια είναι συνδεδεμένα και η ανταλλαγή δεδομένων, εγγράφων και παρακολούθηση θεμάτων έχουν αναβαθμιστεί. Ο δημόσιος τομέας έχει εξελιχθεί ακόμη περισσότερο, συνεπώς και οι εργαζό-

μενοι του δήμου. Μία από τις δράσεις που βοήθησε πολύ είναι η ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στην ψηφιακή ασφάλεια. Οι ενδιαφερόμενοι συμμετέχουν σε μαθήματα υπολογιστών σχετικά με την ασφάλεια και το σωστό χειρισμό του Διαδικτύου. Με αυτόν τον τρόπο ο πολίτης εξοικειώθηκε και ο ίδιος με τους υπολογιστές. Παράλληλα, νιώθει επιπλέον ασφάλεια όταν εργάζεται, λόγω του ειδικού συστήματος υψηλών προδιαγραφών αποθήκευσης δεδομένων και ανάκτησης υλικού σε περιπτώσεις απώλειας. Στα πρώτα επαγγελματικά του χρόνια έτυχε να χαθούν σημαντικά έγγραφα ύστερα από μία βλάβη στο λογισμικό του. Πλέον, η δουλειά του είναι ασφαλής και διαθέσιμη ανά πάσα στιγμή.

Ψηφιακά τα παράπονα στο δήμαρχο. Με τη χρήση ανεπτυγμένων υπηρεσιών οι πολίτες κάθε ηλικίας και απασχόλησης έχουν έμμεση επαφή με την τεχνολογία. Μέσω της υπηρεσίας διαχείρισης παραπόνων, «Δημοσθένης», η νοικοκυρά του σπιτιού τηλεφωνεί δωρεάν στο τηλεφωνικό κέντρο και ζητεί από την αντίστοιχη συνεργαζόμενη δημόσια υπηρεσία να διορθώσει το φωτισμό της γειτονιάς της, να καθαριστεί ο δρόμος από τα κομμένα δέντρα και τα σκορπισμένα φύλλα, να ασφαλοστρωθεί μέρος του δρόμου που υπέστη ζημιά ή ακόμη και να παρέμβει η δικαιοσύνη για τα δυσάρεστα περιστατικά που συμβαίνουν σε γειτονικό σπίτι. Στο παρελθόν, σε συνεννόηση με την υπόλοιπη γειτονιά, κατέθεταν μαζικά αιτήσεις για να επιλυθούν κάποια λειτουργικά προβλήματα, ενώ σήμερα το θέμα τους προωθείται τόσο γρήγορα που επιλύεται μέσα σε 24 ώρες.

Λόγω της εξοικείωσής της τα ελεύθερα πρωινά χειρίζεται τον υπολογιστή των παιδιών της και μάλιστα επισκέπτεται συχνά την ιστοσελίδα πληροφόρησης, ενημέρωσης και υποστήριξης των πολιτών και των επαγγελματιών σε θέματα υγείας. Ενημερώνεται για τα δύο σύγχρονα κοινωνικά και ιατρικά θέματα –τον καρκίνο και τα ναρκωτικά–, για τα οποία στη συνέχεια μιλάει στα παιδιά της, συμβουλευόντάς τα.

Μια άλλη αγαπημένη της ιστοσελίδα είναι αυτή με τον ολοκληρωμένο χάρτη υπηρεσιών υγείας ενεργού-διαδραστικού περιεχομένου. Κάθε φορά που χρειάζεται οποιαδήποτε πληροφορία, όπως εφημερεύοντα νοσοκομεία, ιατρεία ή φαρμακεία της περιοχής της, με μια απλή αναζήτηση έχει άμεση πρόσβαση και οδηγίες μετάβασης σ' αυτό.

Ηλεκτρονική συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων

Το μεγαλύτερο παιδί της οικογένειας, ο οποίος είναι φοιτητής σε άλλη πόλη, έχει συχνή επαφή με την πόλη του, χρησιμοποιώντας τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που του παρέχονται. Τον ενδιαφέρουν ιδιαίτερα τα «κοινά» και συχνά χρησιμοποιεί το απόλυτο και σίγουρα πρωτοποριακό «εργαλείο» ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Μέσα από τη Δια-Περιφερειακή πλατφόρμα ηλεκτρονικής συμμετοχής, μιας ενιαίας ιστοσελίδας ανοιχτού διαλόγου, συμμετέχει ενεργά στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων του δήμου του και συγκεκριμένα συμμετέχει στις ηλεκτρονικές δημοσκοπήσεις και διαβουλεύσεις. Πρόσφατα υποστήριξε το θέμα ανάπλασης του κέντρου της πόλης. Στο παρελθόν είχε προτείνει τη λήψη μέτρων για την παράνομη στάθμευση των αυτοκινήτων στη γειτονιά του και μαζεύοντας ηλεκτρονικές υπογραφές το θέμα συζητήθηκε στο δημοτικό συμβούλιο.

Το πιο σημαντικό, όμως, είναι το γεγονός ότι όταν επισκέπτεται την πόλη του σε διακοπές ή αργίες δεν χάνει επαφή με την πόλη όπου σπουδάζει και με τους φίλους του. Χάρη στον πολυχώρο ευρυζωνικότητας που λειτουργεί, του προσφέρονται εναλλακτικοί τρόποι διασκέδασης ή ακόμη και τηλε-εργασίας. Στην ψηφιακή θερμοκοιτίδα μπορεί και έχει ευρυζωνική πρόσβαση και δυνατότητα τηλεδιάσκεψης με το πανεπιστήμιό του, ενώ κάποτε ο ίδιος και κάποιοι συμμαθητές του είχαν στη διάθεσή τους ένα χώρο και ολοκληρωμένο εξοπλισμό γραφείου για να πειραματιστούν πάνω σε μια επιχειρηματική «πατέντα», θέμα μίας από τις πανεπιστημιακές εργασίες τους.

Ψηφιακή εξυπηρέτηση του επισκέπτη

Όσον αφορά τους φίλους του και συμφοιτητές του χαίρονται ιδιαίτερα όταν είναι προσκεκλημένοι στην πόλη μας, διότι πάντα φεύγουν με τις καλύτερες εντυπώσεις. Μάλιστα, έχουν χαρακτηρίσει την πόλη μας μία πόλη άκρως φιλική και εξυπηρετική, απέναντι στον πολίτη και τον επισκέπτη.

Πριν έρθουν, επισκέπτονται την τουριστική ιστοσελίδα του δήμου, κλείνουν on line τα δωμάτια τους σε ξενοδοχείο και ενημερώνονται για τα πολιτιστικά δρώμενα στην πόλη και τη γύρω περιοχή.

Ψηφιακή και η μετακίνηση

Ιδιαίτερη εντύπωση τους έχει προκαλέσει το ενιαίο σύστημα διαχείρισης κυκλοφορίας, η ολοκληρωμένη πληροφόρηση των οδηγών και γενικότερα η ψηφιακή μετακίνηση. Ταξιδεύοντας προς την πόλη, λαμβάνουν πληροφορίες στο κινητό τους, σε πραγματικό χρόνο, για το χρόνο πρόσβασης και για την κυκλοφοριακή κίνηση, ενώ σε μια περίπτωση που υπήρχε πρόβλημα στο οδικό δίκτυο τους προτάθηκε εναλλακτική διαδρομή!

Ευκολίες μετακίνησης υπάρχουν και μέσα στην πόλη. Χρησιμοποιούν τα αστικά λεωφορεία, διότι με το ολοκληρωμένο δίκτυο ευφών μεταφορών και τις έξυπνες στάσεις λαμβάνουν ακριβή πληροφόρηση, με ακρίβεια

δευτερολέπτου, σε ό,τι αφορά τα δρομολόγια και την αναμονή έως την άφιξη κάθε λεωφορείου. Όταν επιλέγουν το αυτοκίνητο για τις μετακινήσεις τους, βρίσκουν πάντα θέση στάθμευσης στο κέντρο της πόλης, διότι παρέκκλινουν με τη νέα μέθοδο ηλεκτρονικού parking, χρησιμοποιώντας το κινητό τους.

Περίπτερα πληροφόρησης και σταθμοί ενημέρωσης

Τα καινοτόμα έργα όμως δεν σταματούν εδώ, καθώς σαν επισκέπτες χρησιμοποιούν τα περίπτερα πληροφόρησης (infokiosks) και τους σταθμούς ενημέρωσης (infotubes), τόσο εσωτερικού όσο και εξωτερικού χώρου, τα οποία αποτελούν τα απόλυτα σημεία πρόσβασης σε συγκεκριμένους διαδικτυακούς τόπους και τα απόλυτα σημεία παροχής συγκεκριμένων διαδραστικών ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

Στη διάθεσή τους υπάρχουν όλα τα σημεία ενδιαφέροντος της πόλης. Ιστορικά μνημεία, μουσεία, ξενοδοχεία, εστιατόρια, εμπορικά κέντρα, δημόσιες υπηρεσίες κ.ά., ενώ με τη βοήθεια του χάρτη της πόλης και κατόπιν ερώτησης του ενδιαφερόμενου εμφανίζονται, ζωντανά, οδηγίες πρόσβασης σε διάφορα σημεία. Πολύ χρήσιμο, ιδίως όταν οδηγούνται ψηφιακά στο ξενοδοχείο τους, χωρίς να ψάχνουν ρωτώντας. Μεγάλο ενδιαφέρον έχει και

η εναλλακτική χρήση των infotubes, τα οποία, χρησιμοποιώντας την τεχνολογία Bluetooth, αποστέλλουν τις ζητούμενες πληροφορίες στο κινητό του ενδιαφερόμενου σε πραγματικό χρόνο. Όλα αυτά πραγματοποιούνται με τη βοήθεια του Γεωγραφικού Πληροφοριακού Συστήματος GIS. Με το πάτημα ενός πλήκτρου στην κινητή συσκευή αποκτούν πλήρη και ολοκληρωμένη γνώση για τη λειτουργία και την ταυτότητα της πόλης!

Η αρχή στην εικονική περιήγηση και την πληροφόρηση, με τη χρήση πολυμεσικών εφαρμογών περιβαλλοντικού-ψυχαγωγικού και πολιτιστικού περιεχομένου, έγινε στο ζωολογικό κήπο της πόλης. Οι σχολικές εκδρομές του νεότερου γιου έχουν αποκτήσει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, τόσο ψυχαγωγικό όσο και μορφωτικό. Όσον αφορά το ζωολογικό κήπο, ο ίδιος και οι συμμαθητές του χρησιμοποιούν τον ειδικό εξοπλισμό (οθόνη και ακουστικά, τα οποία είναι

τοποθετημένα στο κάθε σημείο του περιβάλλοντα χώρου), λαμβάνοντας πληροφορίες για τα ζώα που φιλοξενούνται, την εξέλιξή τους, τα χαρακτηριστικά τους και τις συνθήκές τους.

Τηλεκατάρτηση και διά βίου εκπαίδευση

Τα σχολεία της πόλης έχουν αναβαθμίσει τις εξωσχολικές τους δραστηριότητες και μέσω συγκεκριμένης ιστοσε-

λίδας οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά στη σύγχρονη πλατφόρμα τηλεκατάρτισης με τίτλο «Ενεργός Πολίτης», ενώ οι μεγαλύτεροι συμμετέχουν ενεργά στα προγράμματα διά βίου εκπαίδευσης του δήμου. Εκπαιδεύονται «από απόσταση» σε θέματα εθελοντισμού, κοινωνικού χαρακτήρα, σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο.

Λόγω του φόρτου εργασίας τους οι γονείς τους συνδέονται μέσω του συστήματος τηλεδιάσκεψης του δήμου με τους καθηγητές του σχολείου του παιδιού τους στις προκαθορισμένες ώρες γραφείου τους για να ρωτήσουν για την προόδου του. Το θετικό είναι ότι στην πλειοψηφία τους οι μαθητές είναι ιδιαίτερα θετικοί σε τέτοιου είδους δράσεις και ο προαναφερόμενος νέος και οι φίλοι του ήταν οι πρώτοι που συμμετείχαν. Μετά την τηλεκατάρτιση, ως «Ενεργοί Δημότες» πλέον, είναι μέλη του συστήματος υλοποίησης και παρακολούθησης των χαραγμένων δράσεων, αλλά επιπλέον συμμετέχουν στο σύστημα επιβράβευσης. Πριν από μερικά χρόνια είχαν την τιμή να συμμετέχουν σε μια αναδάσωση, ενώ σε περιόδους εορτών βοηθούν διάφορους συλλόγους στην οργάνωση και την προετοιμασία των εορταστικών τους εκδηλώσεων.

Κέντρο τηλεπρόνοιας και τηλεφροντίδας ασθενών

Δεδομένου ότι ο δήμος λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες των πολιτών στον τομέα της υγείας, δύο νέες ολοκληρωμένες υπηρεσίες αποτελούν κόμβο εξυπηρέτησης στους ανθρώπους που έχουν άμεση ανάγκη για βοήθεια, ενώ ταυτόχρονα απαλύνουν την καθημερινή ανησυχία του οικογενειακού και συγγενικού περιβάλλοντος.

Η γιαγιά της οικογένειας είναι 72 χρόνων και ζει με την κόρη της σε μια περιφερειακή περιοχή. Αντιμετώπιζε προβλήματα υγείας με τα πόδια της και με

τη μέση της, αλλά λίγα χρόνια πριν η ασθένεια με την καρδιά της την κατέβαλλε σωματικά και ψυχολογικά. Αρκετές φορές την ημέρα ένιωθε πόνο στο στήθος και ταχυκαρδία. Οι επισκέψεις στο γιατρό ήταν συχνές λόγω των συμπτωμάτων της και ένιωθε ανασφάλεια και φόβο, ενώ κάθε φορά που πονούσε, αισθανόταν ότι θα πάθει κάτι χειρότερο. Με τη βοήθεια του προγράμματος Τηλεπρόνοιας, και συγκεκριμένα με την υποστήριξη του δικτύου παροχής υπηρεσιών Τηλεφροντίδας ασθενών με χρόνια νοσήματα, συμμετείχε και παρακολουθούνταν μία φορά την εβδομάδα από εξειδικευμένο προσωπικό του δήμου. Το προσωπικό έκανε τις απαραίτητες μετρήσεις (καρδιογράφημα, αρτηριακή πίεση, σπυρομέτρηση) με φορητή συσκευή βιολογικής τηλεμετρίας και δυνατότητα αποστολής των δεδομένων είτε μέσω τηλεφώνου είτε μέσω PDA. Το κέντρο Τηλεπρόνοιας του δήμου λαμβάνει τα δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή και γίνεται αποστολή μέσω mail στο νοσοκομείο ή το θεράποντα ιατρό. Η ζωή της οικογένειας άλλαξε, οι επισκέψεις στο γιατρό μειώθηκαν και η ανησυχία και οι φοβίες τους εξαφανίστηκαν. Επίσης, εκπαιδεύτηκε για τη λειτουργία του καρδιογράφου, ενώ οι συσκευές της παρατέθηκαν δωρεάν. Πλέον κάνουν μόνοι τους το καρδιογράφημα και το στέλνουν μέσω του κέντρου Τηλεπρόνοιας στον ειδικό γιατρό τους. Ο γιατρός την παρακολουθεί εξ αποστάσεως και έχει πλήρη εικόνα της κατάστασης της υγείας της. Σε περίπτωση παθολογικής μέτρησης τους ενημερώνει είτε να τροποποιήσουν τη φαρμακευτική τους αγωγή είτε να νοσηλευτούν.

Ο παππούς της οικογένειας είναι 78 χρόνων και κατοικεί μόνος του σ' ένα απομακρυσμένο ορεινό χωριό 45 χλμ. μακριά από την πόλη. Πάσχει από χρόνιο βρογχικό άσθμα και κάθε

ημέρα που περνάει το πρόβλημά του γίνεται εντονότερο. Ο ξηρός βήχας, η δύσπνοια και το σφίξιμο στο στήθος τον επηρεάζουν αρνητικά, ανησυχεί και φοβάται, ενώ τα προβλήματά του αυξάνονται, αφού το μέρος στο οποίο βρίσκεται δεν υπάρχει τακτικός ιατρός για να τον εξετάσει και έτσι αναγκάζεται να υποχρεώνεται σε συγγενικά του πρόσωπα για να τον μεταφέρουν στην πόλη. Η μετακίνησή του γίνεται δυσκολότερη το χειμώνα, όταν οι δρόμοι κλείνουν από τα χιόνια και τις βροχές. Σήμερα ο ασθενής μέσω του δικτύου Τηλε-υποστήριξης του δήμου, συνδεδεμένος στο Διαδίκτυο ή με μια απλή τηλεφωνική γραμμή, μπορεί να εξυπηρετηθεί και να επικοινωνήσει με το ιατρό του ή τον ειδικό ιατρό για την ασθένειά του, μεταδίδοντας από την οικία του ιατρικές μετρήσεις.

Ο παππούς αισθάνεται πλέον ασφάλεια, ενώ η ποιότητα ζωής του έχει βελτιωθεί σε μεγάλο βαθμό. Εξάλλου, όταν είναι συνδεδεμένος στο Διαδίκτυο μπορεί και μιλάει δωρεάν με τον εγγονό του στην Αθήνα.

Όλα τα παραπάνω θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς ότι αποτελούν σεβαστό επιστημονικής φαντασίας ή κινηματογραφικής ταινίας που ξεπερνά ακόμη και την έκπληξη και αμηχανία του κ. Ιλό όταν επισκέπτεται το γεμάτο τεχνολογία σπίτι της αδελφής του, στη γνωστή ταινία «Ο θείος» του Ζακ Τατί. Και όμως. Οι ευκαιρίες που ανοίγουν με την υλοποίηση του «Καλλικράτη» δεν πρέπει να αφήσουν εκτός την ψηφιακή πραγματικότητα για να αναβαθμίσουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους πολίτες.

Οι δήμοι έχουν στα χέρια τους αυτό το «ταξίδι» στο αύριο, όπως έχει καταγραφεί από το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και μπορούν να το αξιοποιήσουν για να κάνουν τα πρώτα βήματα για την ψηφιακή πόλη του 2020.

Ευοίωνες οι πρώτες ενδείξεις από την εφαρμογή του Καλλικράτη. Όμως χρειάζεται ακόμη πολλή δουλειά για να περπατήσει και να εδραιωθεί το σύστημα. Και ακόμη να γίνει συνείδηση στους πολίτες ότι κάτι άλλαξε στον τρόπο διοίκησης του Κράτους. Η αρετή του νέου θεσμού –σπουδαία και κρίσιμη– είναι ότι επιδιώκει να επιβάλει την αξιοκρατία σε όλα τα επίπεδα. Και όπως φαίνεται θα το επιτύχει, αφού έχει γίνει κατανοητό ότι είναι κάτι παραπάνω από αναγκαία

βρεθούν τρόποι αντιμετώπισής τους. Όπως, αίφνης, η σύγκρουση αρμοδιοτήτων μεταξύ της περιφέρειας της Δυτικής Ελλάδας και της περιφέρειας Πελοποννήσου. Η Περιφέρεια Πελοποννήσου δεν μπορεί να διαμορφώσει κοινή «στρατηγική» στον τουριστικό τομέα, όταν δεν έχει υπό τον έλεγχό της όλα τα λιμάνια και τα αεροδρόμια της Πελοποννήσου. Όπως επίσης δεν μπορεί να εκπονήσει κοινή αναπτυξιακή πολιτική, όταν οι κεντρικοί οδικοί άξονες δεν είναι υπό τη δική της εποπτεία.

αρχών αλλά και πολλών δημάρχων είναι ότι δεν έχουν ενημερωθεί όσο θα έπρεπε για τη λειτουργία του Καλλικράτη. Ο νέος θεσμός, μέλλει ν' αποτελέσει κατάρκτηση για την ελληνική κοινωνία. Και όσο καλύτερα τον ενστερνισθούν οι αρμόδιοι φορείς, τόσο καλύτερα και ταχύτερα θα αποδώσει. Δεν ξέρουμε πόσοι έχουν αντιληφθεί ότι ο νέος διοικητικός θεσμός αποτελεί μεταρρύθμιση «ζωής» για τους Έλληνες πολίτες. Πρόκειται για μια μετάβαση από την οπισθοδρόμηση στον σύγχρονο κόσμο. Διότι απλού-

Η μεταρρύθμιση προχωρεί θετικά

του Βασίλη Ι. Κοραχάη

η συνεργασία των νέων δημοτικών συμβουλίων με τα περιφερειακά. Προϋπόθεση βέβαια γι' αυτήν τη συνεργασία είναι να εξουδετερωθούν οι ατέλειες που έχει ο Καλλικράτης, μία από τις οποίες είναι η ευρύτερη συναίνεση συμπολίτευσης και αντιπολίτευσης ώστε να παραχθεί ουσιαστικό έργο.

Η Αυτοδιοίκηση απαιτεί –υπό τη νέα της μορφή– τολμηρές τομές, αφού καλείται να υποκαταστήσει σε πολλές περιπτώσεις το Κράτος και να αναδείξει τον θεσμό «κλειδί» για την επίλυση πολλών και σοβαρών προβλημάτων, που από χρόνια βασανίζουν την ελληνική κοινωνία. Ήλθε η ώρα λοιπόν όλα αυτά τα προβλήματα να μπουν στο «τραπέζι» να συζητηθούν και να

Ένα άλλο χοντρό παράδειγμα αυτών των ατελειών, που μπορούν να ξεπερασθούν εύκολα. Δεν είναι διόλου πρακτικό οι νομοί Αχαΐας και Ηλείας να μην ανήκουν στην περιφέρεια της Πελοποννήσου, αλλά να αποτελούν τμήμα της Περιφέρειας της Δυτικής Ελλάδας. Αλλά –το είχαμε τονίσει σε προηγούμενο σημείωμά μας– ότι οι ανάγκες της σημερινής εποχής απαιτούν ισχυρότερες περιφερειακές διοικήσεις και άρα δυναμικότερη συγκρότηση. Και από πλευράς ανθρωπίνου δυναμικού αλλά και από πλευράς οικονομικής ενίσχυσης από την Πολιτεία. Αδύναμες περιφέρειες είναι αδύνατον να ανταποκριθούν στον νέο τους ρόλο. Το παράπονο των νέων περιφερει-

στατα οι ανάγκες των καιρών ζητούν καινούργιες αντιλήψεις για όλα. Κυρίως για τον τρόπο εξυπηρέτησης των συμφερόντων του πολίτη. Τον σύγχρονο κόσμο δεν είναι δυνατόν να τον παρακολουθούν οι Έλληνες του 2011 με «αραμπά». Αλλάζουν τα ήθη, μεταβάλλεται ο τρόπος της σκέψης σε όλα. Στην τεχνολογία, στην Παιδεία, στην Ανάπτυξη και –γιατί όχι– στον Πολιτισμό. Αν θέλουμε να μείνουμε και να διατηρήσουμε την πρωτοπορία σε ό,τι μας κληροδότησε το ιστορικό παρελθόν σε όλες του τις εκφάνσεις. Άρα, πεμπτοσύνη για να προχωρήσει η χώρα μπροστά και να προκόψει είναι οι αλλαγές, οι βαθιές τομές και οι μεταρρυθμίσεις παντού. Ήδη το έργο άρχισε. Και συνεχίζουμε.

Μαργαρίτα

Το χωριό της Ουτοπίας

56

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΙΑΝ - ΦΕΒ 2011

κιάζονται με 15 ευρώ το μήνα, στους νηπιακούς σταθμούς οι γονείς πληρώνουν 12 ευρώ το μήνα, στην πισίνα κολυμπάς με 3 ευρώ το χρόνο.

Την ίδια στιγμή στην Ανδαλουσία υπάρχουν 2,5 εκατομμύρια άνεργοι, 2 εκατομμύρια φτωχοί, 50 χιλιάδες αγρότες χωρίς γη και 500 χιλιάδες στο χείλος της οικονομικής καταστροφής. Η γη είναι στα χέρια γαιοκτημόνων. Το 2% των ιδιοκτητών κατέχει το 50% της καλλιεργήσιμης γης.

Μέσα σ' αυτό το καπιταλιστικό πλαίσιο βρίσκεται και η Μαριναλέντα των 2.800 περίπου κατοίκων, που σήμερα έχει καταφέρει –κατά πολλούς– να μετατραπεί σε χωριό της ουτοπίας και του μεθαύριο...

Στη Μαριναλέντα πριν από το 1979 δεν υπήρχε εργασία, παρά μόνο μετανάστευση. Οι κάτοικοι προκειμένου να ανατρέψουν αυτή την κατάσταση αποφάσισαν να αντισταθούν.

Το 1979 εξέλεξαν δήμαρχο έναν κομμουνιστή, τον Juan Manuel Sanchez Gordillo, που εκλέγεται συνεχώς μέχρι και σήμερα από το 75% περίπου των κατοίκων.

Εδώ και πολλά χρόνια την εβδομάδα που οι άλλες πόλεις στην Ισπανία γιορτάζουν το Πάσχα, στη Μαριναλέντα γιορτάζουν την ειρήνη. «Ο δήμαρχός τους είναι τρελός», λένε στο γειτονικό χωριό. «Ενώ εμείς οι άλλοι Ισπανοί κάνουμε θρησκευτικές λιτανείες, εκείνοι κάνουν επί πέντε ημέρες πάρτι». Πολλοί νέοι από τη Σεβίλλη, τη Γρανάδα, τη Μαδρίτη πηγαίνουν για να γιορτάσουν με τους χωρικούς της Μαριναλέντας.

Από τη φτώχεια και την ανεργία στην αυτοοργάνωση και την ισότητα

Όταν εξελέγη για πρώτη φορά, το 1979, ο Γκορντίγιο ήταν ο νεότερος δήμαρχος στην Ισπανία. Το 1986, έπειτα από δώδεκα χρόνια αγώνων και καταλήψεων κυρίως από τις γυναίκες του χωριού, η Μαριναλέντα κατάφερε να πάρει από ένα γαιοκτήμονα 12.000 στρέμματα γης και να δημιουργήσει έναν αγροτικό συνεταιρισμό από τον οποίο ζει σήμερα σχεδόν όλο το χωριό. «Οργανωθήκαμε συνδικαλιστικά και πολιτικά, δημιουργώντας το “Συνδικάτο των εργατών του κάμπου”», λέει σήμερα ο δήμαρχος.

«Το 1979 κερδίσαμε τις αυτοδιοικητι-

κές εκλογές με απόλυτη πλειοψηφία, την οποία διατηρούμε μέχρι σήμερα. Με συνελεύσεις αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε μια άλλη εξουσία, των φτωχών εναντίον των πλουσίων... Το μεγάλο πρόβλημα ήταν η ανεργία. Σε μία συνέλευση ρωτήσαμε “πώς θα ξεμπερδέψουμε με την ανεργία;”. Και καταλήξαμε ότι πρέπει να πάρουμε τη γη. Ποιος είχε τη γη; Ο δούκας του Infantado είχε 170 χιλιάδες στρέμματα! Προσωπικός φίλος του βασιλιά Δον Χουάν Κάρλος. Δώδεκα χρόνια παλεύαμε για τη γη. Γενικές απεργίες, απεργίες πείνας, κόβαμε τους δρόμους, κλείναμε τις γραμμές του τρένου, στάσεις στο αεροδρόμιο της Σεβίλλης, πολύωρες πορείες... Η αστυνομία μάς έβαζε φυλακή, μας χτυπούσαν, μας έδιναν πρόστιμα. Οι δικαστές μάς καταδίκαζαν. Αλλά εμείς εξακολουθούσαμε να παλεύουμε. Η επιμονή είναι επαναστατική.

Και έπειτα από πολλά χρόνια πήραμε τη γη. Τώρα οι εργάτες έχουν 12 χιλιάδες στρέμματα. Η γη είναι εκείνου που τη δουλεύει. Κι αυτό είναι ένα παλιό όνειρο της Ανδαλουσίας σ' όλη την ιστορία του εργατικού κινήματος. Το συλλογικό μας όνειρο έχει γίνει πραγματικότητα. Επιτέλους, η γη ανήκει στους εργάτες.

Αλλά συνειδητοποιήσαμε ότι μόνο με τη γη δεν θα μπορούσαμε να τελειώνουμε με την ανεργία. Και αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε βιομηχανία ελιάς, λαδιού, πιπεριάς, αγκινάρας, σκόρδου. Κι έτσι με τη γη εκείνου που τη δουλεύει και με τη βιομηχανία εκείνου που τη δουλεύει δεν έχουμε ανεργία. Δεν μας εκμεταλλεύονται πια οι γαιοκτήμονες. Ο πλούτος που παράγει ο εργάτης επιστρέφει στον ίδιο. Έχουμε αλλάξει τρόπο ζωής 100%».

Χίλια διακόσια ευρώ το μήνα για όλους

Στον συνεταιρισμό El Humoso οι συνεταίροι εργάζονται 6½ ώρες την ημέρα, από τη Δευτέρα έως το Σάββατο, δηλαδή 39 ώρες την εβδομάδα. Όλοι έχουν τον ίδιο μισθό, ανεξάρτητα από τη δουλειά που κάνουν. Οι συγκομιδές (ελαιόλαδο, αγκινάρες, πιπεριές κ.λπ.) συσκευάζονται στο μικρό εργοστάσιο Humar Marinaleda, που βρίσκεται στη μέση του χωριού και στο οποίο εργά-

Μαριναλέντα. Ένα χωριό 2.800 περίπου κατοίκων στο νότο της Ισπανίας, στην Ανδαλουσία, εν μέσω οικονομικής κρίσης έχει γίνει ξακουστό και συγκεντρώνει τα φώτα της δημοσιότητας.

Τι ξεχωριστό έχει αυτό το χωριό που μέχρι και οι «New York Times» να του αφιερώσουν ολόκληρο δημοσίευμα; Δεν έχει ανεργία, κάθε εργαζόμενος αμείβεται με 1.200 ευρώ το μήνα, δεν έχει αστυνομικούς, τα σπίτια της νοι-

ζονται περίπου 60 γυναίκες και 4-5 άνδρες. Τα προϊόντα πωλούνται κυρίως στην Ισπανία. Τα έσοδα του συνεταιρισμού δεν μοιράζονται, αλλά επενδύονται και πάλι στον συνεταιρισμό για να δημιουργηθούν δουλειές. Γι' αυτό στο χωριό δεν υπάρχουν άνεργοι. Ομως ακόμη και σε εποχές που δεν υπάρχουν αρκετές γεωργικές δουλειές για όλους οι μισθοί καταβάλλονται. Η στέγαση, η εργασία, ο πολιτισμός, η εκπαίδευση και η υγεία θεωρούνται δικαίωμα.

«...Στη Μαριναλέντα υπήρχε έλλειψη κατοικιών, λέει ο δήμαρχος. Μέχρι και τρεις γενιές ζούσαν σ' ένα σπίτι. Αποφασίσαμε να αναπτύξουμε όλο το ιδιόκτητο έδαφος και να το κάνουμε δημόσιο. Όταν οι νέοι θέλουν κατοικία, κάνουμε μια λίστα με αιτήσεις κατοικιών και τους δίνουμε το έδαφος που θα χτιστεί δωρεάν. Οι εργάτες είναι δωρεάν, ο αρχιτέκτονας δωρεάν και οι νέοι βάζουν την προσωπική τους δουλειά από την ώρα που ξεκινάει να φτιάχνεται το σπίτι έως την ώρα που θα τελειώσει. 90 τ.μ. σπίτι, 100 τ.μ. αυλής. Και γι' αυτά τα σπίτια δίνουν 15 ευρώ το μήνα. Στους νηπιακούς σταθμούς οι γονείς πληρώνουν 12 ευρώ το μήνα. Στην πισίνα με τρία ευρώ κολυμπάς όλο το χρόνο. Ένα γκρουπ ανθρώπων βοηθάει τους ηλικιωμένους να ζήσουν. Τους πηγαίνουν στο γιατρό, μαγειρεύουν, καθαρίζουν το σπίτι, όλα δωρεάν. Και τον Ιούλιο, κάνουμε ένα αυτοδιοργανωμένο πανηγύρι. Η χαρά είναι δικαίωμα του λαού. Περίπου 300 άτομα ετοιμάζουν το φαγητό κι όλες οι δράσεις είναι δωρεάν. Τέλος, έχουμε το περισσότερο πράσινο ανά κάτοικο σ' όλη την Ανδαλουσία. Λειτουργούμε ένα μοντέλο κοινωνίας όπως θα είναι

μεθαύριο...».

Να συμπληρωθεί ότι η καλλιεργούμενη γη, τα εργοστάσια και τα σπίτια ανήκουν στο δήμο.

Η κατοικία, όπως εξάλλου η υγεία και η παιδεία, είναι δικαίωμα και όχι εμπόρευμα ή επιχείρηση. Όλοι ανεξαιρέτως οι εργαζόμενοι για 6,5 ώρες την ημέρα παίρνουν περίπου 1.200 ευρώ το μήνα, είτε εργάζονται στα χωράφια είτε στα εργοστάσια είτε στις υπηρεσίες. Τον ίδιο μισθό με τον ανειδίκευτο εργάτη παίρνουν ακόμη και ο διευθυντής και ο δήμαρχος («...δεν υπάρχει ελευθερία χωρίς οικονομική δημοκρατία, δηλαδή ισότητα», όπως λέει ο δήμαρχος). Σχολεία, παιδικό σταθμό, γήπεδα και ιατρεία είναι του δήμου. Δεν υπάρχουν αστυνομία, δικαστήρια και κρατητήρια γιατί, βεβαίως, η εγκληματικότητα είναι μηδενική. Υπάρχει μόνον ένας αιρετός λαϊκός δικαστής για να αντιμετωπίζει παραβατικές συμπεριφορές, χωρίς όμως ποινές, καθώς, επίσης, και τις προσωπικές διαφορές με νουθεσίες. Μοναδικό κέντρο αποφάσεων για όλα είναι οι γενικές συνελεύσεις, τακτικές και έκτακτες.

Πού βρίσκεται όμως όλα αυτά τα λεφτά ο δήμος και μπορεί να παρέχει τέτοιες ανέσεις στους κατοίκους του; Δύο είναι οι βασικές πηγές χρηματοδότησης, η μία είναι από τις κεντρικές διοικήσεις της χώρας και η δεύτερη ο συνεταιρισμός, τα κέρδη του οποίου τα επανεπενδύονται προς όφελος όλων. Μοιρασμένη δυστυχία, λένε οι επικριτές του Sanchez

Οι κριτικοί της τακτικής του δημάρχου Sanchez, ωστόσο, λένε ότι υπερβάλλει για τα κατορθώματα της κοινότητας. Κατά αυτούς, αντί της πα-

ραγωγής πλούτου για τους κατοίκους ο δήμαρχος απλώς έχει καταφέρει να μοιράσει τη δυστυχία σε όλα τα μέλη της κοινότητας, ενώ προσφέροντας χαμηλόμισθες εργασιακές θέσεις καταφέρνει να εξαρτώνται οι κάτοικοι από αυτόν. Τον κατηγορούν, επίσης, για το γεγονός ότι, ενώ αρχικά ασκούσε δριμύτατη κριτική στους μεγαλογαιοκτήμονες, πλέον έχει γίνει ίδιος μ' αυτούς, καθώς κατέχει το μεγαλύτερο μέρος της γης. «Η πολιτική ατμόσφαιρα της Marinaleda είναι ασφυκτική, με το δήμαρχο να έχει εξοστρακίσει κάθε πολιτικό του αντίπαλο» ισχυρίζονται οι επικριτές του.

Οι πολιτικοί του, δε, αντίπαλοι δηλώνουν ότι στην πραγματικότητα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από λεφτά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της κυβέρνησης. Τα υλικά για κάθε σπίτι κοστίζουν περίπου 25.000 δολάρια. Κατά το Salvador Becera, ανθρωπολόγο του Κέντρου Ανδαλουσιανών Σπουδών στη Σεβίλη, μπορεί ο δήμαρχος Sanchez να έχει φέρει την κοινωνική ισότητα σε μια μεγάλη αμόρφωτη και οικονομικά καταπιεσμένη κοινότητα, παρ' όλα αυτά οι απόψεις του είναι αναχρονιστικές και το μέλλον της Ανδαλουσίας έγκειται όχι στους αγρούς, αλλά στη βιομηχανία και τις υπηρεσίες. «Αυτή τη στιγμή μπορούν να αναπνέουν ήσυχτοι, με τον καπιταλισμό σε κρίση, αλλά τι θα γινόταν αν τους δινόταν η ευκαιρία να πλουτίσουν; Ποιος θα έμενε στο μικρό παράδεισο του Sanchez Gordillo τότε;».

Το ερώτημα μένει να απαντηθεί από την ίδια τη ζωή. Πάντως, έστω και ως πείραμα αυτοοργάνωσης μιας τοπικής κοινωνίας, έχει ενδιαφέρον και ίσως να κομίζει κάτι από το μέλλον...

Ανακύκλωση υπολειμμάτων φαγητών στο Εδιμβούργο

Πιλοτικό πρόγραμμα συλλογής και αποθήκευσης οργανικών αποβλήτων ξεκινά το Εδιμβούργο, σε μια προσπάθεια να αυξήσει το ποσοστό ανακύκλωσης μέχρι το 2020 στο 75%. Στο πλαίσιο του προγράμματος 20.000 νοικοκυριά θα προμηθευτούν σφραγισμένα δοχεία, ειδικά για τη συλλογή των υπολειμμάτων φαγητού. Αρχικά το πρόγραμμα θα εφαρμοστεί σε συνοικίες ανατολικά της πρωτεύουσας,

ωστόσο αν τα αποτελέσματα είναι θετικά θα επεκταθεί σε 250.000 νοικοκυριά και υπολογίζεται ότι θα συγκεντρώνονται 20.000 τόνοι υπολειμμάτων φαγητού ετησίως.

Σε δηλώσεις του ο επικεφαλής του Τμήματος Περιβάλλοντος του Δημοτικού Συμβουλίου του Εδιμβούργου τόνισε: «Τα υπολείμματα φαγητού θα συλλέγονται εβδομαδιαίως και ως εκ τούτου οι πολίτες θα έχουν την ευκαιρία να ανα-

κυκλώνουν και άλλα αντικείμενα. Αυτή είναι μεγάλη ευκαιρία για να αλλάξουμε συμπεριφορά. Η μείωση της ποσότητας των σκουπιδιών που στέλνουμε στις χωματερές είναι ευθύνη όλων μας. Η μείωση των απορριμμάτων βοηθά το περιβάλλον και εξοικονομεί χρήματα», κατέληξε. Σημειώνεται ότι κάθε χρόνο 50.000 τόνοι υπολειμμάτων φαγητού καταλήγουν στις χωματερές του Εδιμβούργου.

Βούλγαρος δήμαρχος συλλέγει φόρους με... καντάδες

Με... καντάδες συλλέγει τους δημοτικούς φόρους ο δήμαρχος της πόλης Σόποτ, Βέσελιν Λίντσεφ, συνοδευόμενος από μουσικούς που παίζουν γνωστά βουλγαρικά τραγούδια, μπροστά από τις πόρτες των οφειλετών.

Η μπάντα πηγαίνει στα σπίτια και στις εταιρείες για να υπενθυμίσει στους οφειλέτες πως πρέπει να καταβάλουν τους φόρους που χρωστούν και ήδη τις πρώτες τρεις ημέρες κατάφερε να συλλέξει 20.000 λέβα (περίπου 10.000 ευρώ) από τους οφειλέτες.

Όπως είπε ο κ. Λίντσεφ στο πρακτορείο ειδήσεων «ΒΤΑ» η ιδέα ανήκει στο συμβούλιο ανάπτυξης του δήμου και προέκυψε έπειτα από την επεξεργασία στοιχείων για τη δραστηριότητα μικρών –κυρίως οικογενειακών– τουριστικών επιχειρήσεων. Αυτές οι επιχειρήσεις δεν πληρώνουν τους φόρους που πρέπει, πρόσθεσε ο κ. Λίντσεφ.

Σύμφωνα με τον ίδιο, περίπου 1.000 καταλύματα προσφέρονται για διανυκτέρευση στην πόλη και στα περισσότερα από αυτά δεν καταγράφονται όλες οι αφίξεις επισκεπτών, ενώ σε αρκετές πε-

ριπτώσεις οι ιδιοκτήτες για να αποφύγουν την πληρωμή των ανάλογων φόρων παρουσιάζουν τους επισκέπτες ως συγγενείς τους.

Ο κ. Λίντσεφ σημείωσε, εξάλλου, ότι οι φόροι που καλούνται να καταβάλουν οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων κυμαίνονται από 15 έως 18 λέβα ετησίως.

Όσο για τους οφειλέτες που δεν συνάντησαν ακόμα την μπάντα-εισπράκτορα, αυτοί λαμβάνουν μέτρα για να πληρώσουν τους φόρους, είπε ο κ. Λίντσεφ.

Ο ίδιος τόνισε ότι σε περίπτωση που οι οφειλέτες δεν συμμορφωθούν, τότε και το επόμενο έτος θα επανέλθει στους... δρόμους με την ίδια μπάντα.

Αναφερόμενος, εξάλλου, σε θέματα απασχόλησης στο δήμο, ο κ. Λίντσεφ υπογράμμισε ότι κύρια «πηγή» αποτελεί το βιομηχανικό συγκρότημα Vason, παρά το γεγονός ότι ο μισθός που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι κυμαίνεται από 300 μέχρι 400 λέβα.

Ο ρυθμός ανεργίας στο Δήμο Σόποτ διαμορφώνεται στο 2,7% επισήμανε ο κ. Λίντσεφ και συμπλήρωσε ότι η οικονομία ενισχύεται από την τουριστική κίνηση.

Έβγαλαν τα Ι.Χ. από τη ζωή τους

Έναν ιδιαίτερο όρο περιλαμβάνουν τα συμβόλαια αγοράς ακινήτων που καλούνται να υπογράψουν όσοι επιθυμούν να μείνουν στον οικισμό Νορντμανγκάσε της Βιέννης, ότι δηλαδή για τις μετακινήσεις τους θα χρησιμοποιούν μόνο ποδήλατο ή συγκοινωνία. Αυτός ο οικισμός των 600 οικογενειών στην αυστριακή πρωτεύουσα δεν είναι ο μόνος που έχει εξορίσει τα αυτοκίνητα από την καθημερινότητα των κατοίκων του. Σε όλο και περισσότερες πόλεις της Ευρώπης δημιουργούνται «car free νησίδες», οι κάτοικοι των οποίων απολαμβάνουν μια σειρά από οφέλη: αναπνέουν πολύ λιγότερο καυσαέριο, οι θόρυβοι από μηχανές και μαρσαρίσματα είναι ανύπαρκτοι, η οδική ασφάλεια δεδομένη. Το ενδιαφέρον των Βιεννέζων για μια τέτοια καθημερινότητα οδηγεί στη δημιουργία ενός αντιγράφου: στο Bike City, όπως θα ονομαστεί, έχουν «κλείσει» διαμερίσματα ήδη 3.400 οικογένειες. Τη δική του συνοικία χωρίς αυτοκίνητα έχει και το Αμστερνταμ. Το GWLTerein δημιουργήθηκε τη δεκαετία του 1990 σε μια έκταση 6 εκταρίων. Εκεί κατοικούν περίπου χίλιοι άνθρωποι και τα κτίρια χωρίζονται κυρίως

από ποδηλατοδρόμους. Οι κάτοικοι έχουν στη διάθεσή τους μια υπηρεσία car sharing, την οποία χρησιμοποιεί, όμως, μόνο το 10% από αυτούς –οι υπόλοιποι προτιμούν το ποδήλατο ή το τραμ.

Εξίσου χαμηλά είναι τα ποσοστά των κατοίκων που μοιράζονται ένα αυτοκίνητο για τις μετακινήσεις τους στο Slateford Green του Εδιμβούργου. Στα 251 διαμερίσματα αυτής της σκωτσέζικης γειτονιάς δεν υπάρχει ούτε μία θέση πάρκινγκ. Στο Λονδίνο, η car free συνοικία ονομάζεται BedZed. Σε αυτήν την περιοχή, η οποία είναι ενεργειακά αυτόνομη και έχει μηδενικό αποτύπωμα άνθρακα, οι κάτοικοι ενθαρρύνονται να κάνουν τα ψώνια τους μέσω του Διαδικτύου, ενώ έχουν στη διάθεσή τους ένα στόλο από ηλεκτρικά σκούτερ. Ο χάρτης των περιοχών που έχουν εξορίσει το αυτοκίνητο από τους δρόμους τους συμπληρώνεται με το Vauban, το οποίο βρίσκεται τρία χιλιόμετρα έξω από το Φράιμπουργκ της Γερμανίας και το Augustenborg στο Μάλμο της Σουηδίας. Το 65% των κατοίκων του χρησιμοποιεί ποδήλατο για τη μετακίνησή του από το σπίτι του στη δουλειά του.

Τέσσερις άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους από συγκρούσεις που σημειώθηκαν μεταξύ αστέγων και κατοίκων στην πρωτεύουσα της Αργεντινής, Μπουένος Αϊρες, στο πάρκο Indoamericano,

Τέσσερις νεκροί στον «Άγιο Παντελεήμονα» του Μπουένος Άιρες

στην περιοχή Villa Soldati. Οι συγκρούσεις ξεκίνησαν όταν η αστυνομία προσπάθησε να απομακρύνει άστεγους μετανάστες από τη Βολιβία, την Παραγουάη και το Περού, που είχαν καταλάβει το πάρκο στην εργατική συνοικία Villa Soldati, στα νότια της πρωτεύουσας. Όταν η αστυνομία αποχώρησε, οι άστεγοι επέστρεψαν και οι κάτοικοι της περιοχής επετέθησαν εναντίον

τους. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση απέρριψε αίτημα των δημοτικών αρχών για περισσότερες αστυνομικές δυνάμεις στην καταδίωξη των καταληψιών.

Στη συνέχεια, ως αντίποινα για το θάνατο των τεσσάρων μεταναστών, διανομή επιτέθηκαν στο δημαρχείο του Μπουένος Άιρες, καταγγέλλοντας το δήμαρχο Mauricio Macri ως υπεύθυνο.

Εξασθενές χρώμιο σε δίκτυα υδροδότησης αμερικανικών πόλεων

Οι μετρήσεις μεγάλης περιβαλλοντικής οργάνωσης δείχνουν ότι το δηλητηριώδες μέταλλο που μόλυνε για δεκαετίες τα νερά του ποταμού Ασωπού μολύνει και τα δίκτυα υδροδότησης δεκάδων αμερικανικών πόλεων. Η Περιβαλλοντική Ομάδα Εργασίας (Environmental Working Group) ανίχνευσε εξασθενές χρώμιο στο πόσιμο νερό των 30 από τις 35 πόλεις στις οποίες πραγματοποίησε δειγματοληπτικές μετρήσεις. Σε 25 από τις μολυσμένες πόλεις η συγκέντρωση του μετάλλου βρισκόταν πάνω από το όριο που προτείνει η πολιτεία της Καλιφόρνια. Η υπηρεσία ασχολείται με το θέμα από το 2008, όταν τα αμερικανικά Εθνικά Ινστιτούτα Υγείας χαρακτήρισαν επίσημα το εξασθενές χρώμιο «πιθανό καρκινογόνο». Η μορφή αυτή του χρωμίου είναι γνωστό ότι προκαλεί καρκίνο του πνεύμονα όταν εισπνέεται, ενώ μελέτες συνδέουν το εξασθενές χρώμιο με βλάβες στο ήπαρ και τους νεφρούς, λευχαιμία και καρκίνο του στομάχου. Το εξασθενές χρώμιο μπορεί να διαρρεύσει στο νερό από φυσικά κοιτάσματα στο υπέδαφος, συνήθως όμως προέρχεται από βιομηχανίες που κατασκευάζουν πλαστικά, χρώματα ή επιστρώσεις χρωμίου. Το τοξικό χημικό έγινε διαβόητο το 2000 με το Έριν Μπρόκοβιτς, μια ταινία για τη ζωή της γνωστής περιβαλλοντικής ακτιβίστριας που τα έβαλε με την αμερικανική βιομηχανία. Η Μπρόκοβιτς απέδειξε ότι η εταιρεία Pacific Gas & Electric μόλυνε με εξασθενές χρώμιο τα νερά της πόλης της και κέρδισε τελικά αποζημίωση 333 εκατ. δολαρίων για τους κατοίκους. «Τα αποθέματα νερού βρίσκονται σε κίνδυνο σε ολόκληρες τις ΗΠΑ» δήλωσε η Μπρόκοβιτς, σχολιάζοντας τα αποτελέσματα της νέας έρευνας.

Σε μία από τις πιο πλούσιες περιοχές, στους λόφους ανατολικά του Παρισιού, τη λεγόμενη περιοχή του Paris Basin (Λεκάνη του Παρισιού), όπου παραδοσιακά παράγονται μεγάλες ποσότητες λαχανικών, σιτηρών, σαμπάνιας και μπρι, οι εμπειρογνώμονες εκτιμούν ότι περίπου 50 με 200 δισεκατομμύρια βαρέλια πετρελαίου είναι παγιδευμένα στα πετρώματα σχιστόλιθου, σχεδόν ένα μίλι κάτω από την επιφάνεια, σ' ένα γεωλογικό σχηματισμό έκτασης 87.000 τετραγωνικών μιλίων. Η εξόρυξη του πετρελαίου μπορεί να αποφέρει σημαντικά κέρδη στη Γαλλία, αλλά εγκυμονεί τεράστιους κινδύνους για το περιβάλλον.

Στα τέλη της δεκαετίας του '50, στην περιοχή παράγονταν μικρές ποσότητες πετρελαίου. Η παραγωγή έφτασε στην κορύφωσή της το 1988, για να φτάσει στα σημερινά όρια, σύμφωνα με τα οποία η παραγωγή έχει μειωθεί στα 10.000 γαλόνια την ημέρα, ύστερα από μείωση της τιμής του πετρελαίου.

Παρ' όλα αυτά δέκα πετρελαϊκές εταιρείες της Γαλλίας έχουν ξεκινήσει τον πιο ανταγωνιστικό αγώνα που είδε η Γαλλία τις τελευταίες δεκαετίες για να αποκτήσουν την πολυπόθητη άδεια εξόρυξης στην περιοχή αυτή. Ο λόγος που αναπτέρωθηκε το ενδιαφέρον για την εξόρυξη του πετρελαίου

στην περιοχή είναι η ανάπτυξη ενός νέου τεχνολογικού συστήματος, με το όνομα «horizontal fracturing» ή «hydraulic fracturing», το οποίο επέτρεψε στις αμερικανικές εταιρείες να παράγουν φυσικό αέριο από σχιστόλιθο.

«Παρατηρούμε ένα απίστευτο ενδιαφέρον. Προσπαθώντας να εξετάσουμε όλες τις άδειες, είναι σαν να προσπαθούμε να ελέγξουμε τα παιδιά που παίζουν στην αυλή του σχολείου», δηλώνει ο Charles Lamirault, επικεφαλής της έρευνας για το πετρέλαιο

Οι υψιλότοι σε πετρέλαιο λόφοι του Παρισιού εγείρουν περιβαλλοντικές ανησυχίες

στο γαλλικό υπουργείο Ενέργειας. «Νομίζω ότι το γεγονός ότι επιμένουν τόσο πολύ είναι διότι πιστεύουν ότι ένα σημαντικό μέλλον εξασφαλίζεται εκεί».

Ωστόσο, η Marie-Paul Dufloth, πρόεδρος μιας από τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές ομάδες του Σηκουάνα και της περιοχής της Μάρνης, η οποία καλύπτει τη Λεκάνη του Παρισιού, εκφράζει την ανησυχία της απέναντι στη μεγάλη κλίμακα ανάπτυξη του σχιστόλιθου, η οποία «μπορεί να μετατρέψει τη γαλλική ύπαιθρο σ' ένα χωράφι με γερανούς», όπως σημειώνει χαρακτηριστικά. Ακόμη κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για πιθανή ρύπανση και έλλειψη νερού στην περιοχή.

Οι... παρασιτικές δημόσιες δαπάνες στήριξαν την ανάπτυξη της Ευρώπης

Ο μακρόσυρτος πανευρωπαϊκός χιονιάς σκληρής λιτότητας απλώνεται επισημώς παντού –όχι μόνο στις «ατίθασες» χώρες του Νότου– και με χρονικό ορίζοντα δεκαετίας.

Και επισημώς για φέτος η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με έκθεσή της καλεί τα κράτη-μέλη να προβούν σε δρακόντεια μέτρα περικοπής δημοσίων δαπανών και να μεταφέρουν τους πόρους από το δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα, προκειμένου να φτάσουμε στην έξοδο από την κρίση...

Πάντως, στους κόλπους της ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης οι συζητήσεις και οι φωνές που αμφισβητούν ανοικτά την αποτελεσματικότητα αυτής της πολιτικής είναι πολλές και όλο και δυναμώνουν. Σε πρόσφατη συνεδρίαση της Επιτροπής Τομεακού Κοινωνικού Διαλόγου, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αντιπρόσωποι του Συμβουλίου Δήμων και Περιφερειών της και αντιπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Ένωσης Συνδικάτων Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αμφισβητήθηκαν τα παραπάνω μέτρα και μάλιστα λαμβάνοντας υπόψη δεδομένα μελετών που έχουν γίνει.

Διασφαλισμένο μόνο το 75% των θέσεων εργασίας στο ευρωπαϊκό δημόσιο

Σύμφωνα, λοιπόν, με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση Δημοσίων Εργοδοτών (CEEP) οι δημόσιες υπηρεσίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση αντιστοιχούν στο 26% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ, με την Ελλάδα να καταλαμβάνει τις τελευταίες θέσεις και με ποσοστό 18%.

Οι δημόσιες υπηρεσίες συνεισφέρουν στην απασχόληση του 30% του ευρωπαϊκού ανθρώπινου δυναμικού, που αντιστοιχεί σε 64 εκατ. εργαζομένους. Οι κυριότεροι κλάδοι απασχόλησης είναι: Υγεία-Πρόνοια με ποσοστό 32%, Εκπαίδευση με 27% και Μεταφορές-

Τηλεπικοινωνίες με ποσοστό 9%. Συνολικά λειτουργούν 500.000 δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί που στηρίζουν 500.000.000 Ευρωπαίους πολίτες.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τη CEEP με τα σημερινά δεδομένα θεωρείται εξασφαλισμένο το 75% των θέσεων εργασίας –κυρίως το μόνιμο προσωπικό–, ενώ απαιτείται συστηματική συνεργασία μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων στο δημόσιο τομέα και με την αρωγή της επιστημονικής κοινότητας επιδιώκεται να βρεθούν τρόποι αντιμετώπισης των αντιφατικών ζητημάτων που έχουν δημιουργηθεί με την εφαρμογή νέων μεθόδων λειτουργίας και παροχής δημοσίων υπηρεσιών.

Αμφισβητείται η αποτελεσματικότητα των ΣΔΙΤ στην Αγγλία

Εντυπωσιακά είναι τα στοιχεία που παρουσίασε ο καθηγητής του πανεπιστημίου του Γκρίνουιτς David Hall, με τα οποία αποδομείται η κυρίαρχη σήμερα αντίληψη για οικονομικότερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία του ιδιωτικού τομέα στην παροχή υπηρεσιών μέσω των ΣΔΙΤ, παρουσιάζοντας τα συμπεράσματα μελέτης που έγινε και ανακοινώθηκε πρόσφατα από το αγγλικό Κοινοβούλιο.

Σύμφωνα μ' αυτά τα ΣΔΙΤ και οι ιδιωτικοποιήσεις οδήγησαν σε πιο ακριβή χρηματοδότηση των υπηρεσιών, πιο ακριβές κατασκευές των κοινωνικών υποδομών, πιο ακριβό κόστος της χρηματοδότησης (δάνεια, αυτοχρηματοδότηση κ.λπ.), πιο ακριβές μεταφορές.

Παράλληλα έχουν δεσμευτεί τεράστιοι δημόσιοι πόροι, για 30 χρόνια περίπου 200 δισ. λίρες, ενώ απέτυχε και επανακρατικοποιήθηκε το μεγαλύτερο ΣΔΙΤ λόγω της χρεοκοπίας, αυτό που αφορούσε την ανακατασκευή του μετρό του Λονδίνου.

Αναλύοντας την κατάσταση και ειδικότερα με βάση την αγγλοσαξονική

εμπειρία (ΗΠΑ, Ην. Βασίλειο, Ιρλανδία), ο κ. Hall σημείωσε ότι από πουθενά δεν προκύπτει ότι θέσεις εργασίας που «κόβονται» από το δημόσιο τομέα αντικαθίστανται από τον ιδιωτικό, ενώ δεν προκύπτει, επίσης, και οικονομικό όφελος για το ίδιο το Δημόσιο.

Οι δημόσιες δαπάνες στήριξαν την κοινωνική ευημερία τον 20ό αιώνα

Ο κ. Hall χαρακτήρισε, επίσης, αστεία την αντίληψη ότι οι δημόσιες δαπάνες είναι «παρασιτικές» και πολυτέλεια για το συνολικό οικονομικό μέγεθος, τονίζοντας πως οι υποστηρικτές αυτών των απόψεων αγνοούν τόσο την οικονομική σημασία των δημοσίων υπηρεσιών όσο και την αξία τους στην ποιότητα ζωής των πολιτών.

Σύμφωνα, δε, με στοιχεία μελέτης του ΟΟΣΑ των Tantri και Schulnecht για τις δημόσιες δαπάνες τον 20ό αιώνα, έγινε σαφές ότι η ανάπτυξη και η κοινωνική ευημερία των ανεπτυγμένων χωρών (Ευρώπη, ΗΠΑ, Ιαπωνία, Αυστραλία, Καναδάς κ.λπ.) έχει στηριχθεί και ευθέως αντιστοιχεί στην αύξηση των δημοσίων δαπανών.

Από το 10,8% του ΑΕΠ το 1870 οι δημόσιες δαπάνες έφτασαν στο 45% το 1996, ιδιαίτερα, δε, για την Αμερική από 7% το 1903 σε 43% το 2010.

Ο μέσος όρος αύξησης των δημοσίων δαπανών στην Ευρώπη τον 20ό αιώνα ήταν της τάξης του 50%, με τη Σκανδιναβία στο 60% και για ΗΠΑ και Ιαπωνία στο 40%.

Στο ίδιο μήκος κύματος, άλλωστε, κινείται και η μελέτη για το μέλλον της Ευρώπης των Stiglitz- Sen-Fittousi που έγινε για λογαριασμό του Σαρκοζί, όπου τονίζεται ότι μακροοικονομικά πρέπει να στηριχθεί κατά προτεραιότητα η δημόσια δαπάνη, η υγεία, η εκπαίδευση, το περιβάλλον, η απασχόληση, οι νέες τεχνολογίες, οι κοινωνικές υποδομές και η ποιότητα των θέσεων εργασίας, γιατί δεν μπορεί να είναι πεδίο ανταγωνισμού της Ευρώ-

πης προς τις αναδυόμενες χώρες το χαμηλό εργασιακό κόστος.

Ευθεία η σχέση ανάπτυξης και δημοσίων δαπανών

Αναφέρθηκε ακόμη στη μελέτη Wagner's (ΟΟΣΑ), όπου τόσο σε μελέτη στοιχείων για την περίοδο 1970-2006 από 23 αναπτυγμένες χώρες του ΟΟΣΑ όσο και για 51 αναπτυσσόμενες χώρες του ΔΝΤ αποδεικνύεται ευθεία σχέση ανάπτυξης και δημοσίων δαπανών.

Επίσης, σε άλλη μελέτη του ΟΟΣΑ 2008 τεκμαίρεται ότι βασικοί συντελεστές στην παγκόσμια ανάπτυξη την

περίοδο 1991-2005 ήταν οι δημόσιες επενδύσεις στις νέες τεχνολογίες και την ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων και στη δημόσια υγεία (έρευνα-παροχές). Ενώ σε μελέτη της Παγκόσμιας Τράπεζας για την περίοδο 1990-2009 φαίνεται ότι άμεσα ή έμμεσα οι δημόσιες δαπάνες στηρίζουν το 50% των θέσεων εργασίας στις αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες και μάλιστα το 17% στο Δημόσιο τομέα και το 33% στον ιδιωτικό.

Ενώ, λοιπόν, το ΔΝΤ έχει αυτά τα στοιχεία ζητεί μέχρι το 2030 μείωση δημοσίων δαπανών κατά 8,70% του ΑΕΠ για τις αναπτυγμένες χώρες και 2,75%

του ΑΕΠ για τις αναπτυσσόμενες.

Τέλος, αναφερόμενος στη σημερινή οικονομική κρίση, ο κ. Hall τόνισε πως η Νορβηγία με 60% δημόσιες δαπάνες στο ΑΕΠ είναι η πιο αναπτυσσόμενη χώρα, ενώ τόσο η χρεοκοπία της Ιρλανδίας όσο και της Ισλανδίας δεν οφειλόταν στις δημόσιες δαπάνες, αλλά στη χρηματοδότηση των τραπεζών και ότι η κρίση χρέους του Νότου οφείλεται κυρίως στην ανυπαρξία δημοσίων επενδύσεων για ουσιαστική ανάπτυξη και σε λαθραία χρηματοδότηση καταναλωτικών συμπεριφορών και δεν αποτελεί λύση η μείωση των δημοσίων δαπανών.

ΥΠΟΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΖΟΖΕ ΜΑΝΟΥΕΛ ΜΠΑΡΟΖΟ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ Ε.Τ.Π.

Ενίσχυση του ρόλου των **πόλεων** και των **περιφερειών**

Υπέρ της ενίσχυσης του ρόλου των περιφερειών και των πόλεων στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης τάχθηκε ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, μιλώντας στην Ολομέλεια της Επιτροπής των Περιφερειών της Ευρώπης.

«Δεν μπορούμε να κερδίσουμε τις καρδιές και το νου των πολιτών χωρίς την καθοδήγηση των περιφερειακών και τοπικών εκπροσώπων, οι οποίοι συμβάλλουν στην προώθηση της Ευρώπης. Είστε ο βασικός συνδετικός κρίκος της Ένωσης», σημείωσε ο κ.

Μπαρόζο και δεσμεύτηκε ότι ο ίδιος θα παροτρύνει τα κράτη-μέλη να συνεργαστούν με τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές μέσω «τοπικών συμφώνων». Η πρόεδρος της Ε.τ.Π., Mercedes Bresso, επικροτώντας αυτή την εξαγγελία, πρόσθεσε ότι οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» μπορούν να επιτευχθούν μόνον εάν, εξ αρχής, συνεργαστούν όλες οι βαθμίδες διακυβέρνησης.

Παρουσιάζοντας ο πρόεδρος της Επιτροπής τις προτεραιότητές του για το 2011 υπογράμμισε ότι είναι στόχος του να υποβάλει τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» σ' ένα ευρύ φάσμα εταίρων, συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής των Περιφερειών. Αναφερόμενος, δε, στις πρόσφατες προτάσεις της Ε.τ.Π. για συμμετοχή των περιφερειών και των πόλεων στην εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», είπε ότι ο ίδιος υιοθετεί την ιδέα για τα τοπικά σύμφωνα και ότι θα

παροτρύνει τα κράτη-μέλη να αποδεχθούν τη συμμετοχή όλων των μερών σε τοπικά σύμφωνα.

Η πρόεδρος Mercedes Bresso συμφώνησε ότι η επιτυχία των εμβληματικών πρωτοβουλιών της Ε.Ε., καθώς και των περισσότερων πολιτικών της Ε.Ε. εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ενίσχυση του ρόλου των περιφερειών και των πόλεων:

«Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαχειρίζονται τα δύο τρίτα του συνόλου των δημοσίων επενδύσεων, οπότε η υποστήριξή τους είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», σημείωσε η πρόεδρος της Επιτροπής των Περιφερειών.

«Είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε με την Επιτροπή, τα κράτη-μέλη και το ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την επίτευξη των στόχων αυτών. Αυτό πρέπει να γίνει επί ίσοις όροις και όχι με τις περιφέρειες και τις πόλεις να θεωρούνται απλώς όργανα εφαρμογής» κατέληξε η κ. Bresso.

Ηλεία Επιχείρηση αποκατάστασης στις Στάχτες

Την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, τρία χρόνια μετά τις καταστροφικές και φονικές πυρκαγιές της Ηλείας, δρομολόγησε η απελθούσα Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ηλείας σε συνεργασία με τρία εκπαιδευτικά ιδρύματα, το Πανεπιστήμιο Αθηνών, το ΤΕΙ Λαμίας και το ΤΕΙ Κρήτης.

Το πρόγραμμα, που έχει τίτλο «Δράσεις αποκατάστασης παρόδων οικοσυστημάτων πυρόπληκτων περιοχών του Νομού Ηλείας σε μια προσπάθεια δημιουργίας μιας νέας ισορροπίας μεταξύ ανθρώπου και περιβάλλοντος», πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του

Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ). Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 1.900.000,00 ευρώ, ποσό το οποίο θα δοθεί από τις χώρες του ΕΟΧ (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία) κατά 50% και το υπόλοιπο 50% από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Οι εργασίες περιλαμβάνουν τη μελέτη και την εκτέλεση καθαρισμών και αναδασώσεων σε δημόσιες αναδασωτές εκτάσεις εκατέρωθεν του επαρχιακού οδικού δικτύου στην πυρόπληκτη περιοχή του Νομού Ηλείας, καθώς και εργασίες για την αντιμετώπιση φαινομένων κατολίσθησης, τη διευθέτηση

των υδάτινων απορροών και τη διαμόρφωση χώρων προβολής.

Ηδη έχουν εγκατασταθεί τα πρώτα συνεργεία στους αντίστοιχους δρόμους και ξεκίνησαν οι εργασίες αποκατάστασης των παρόδων οικοσυστημάτων. Τις αναδασώσεις θα υλοποιήσουν συνεργεία δασεργατών που διαμένουν στην πυρόπληκτη περιοχή και αγρότες-μέλη οικογενειών γεωργικών εκμεταλλεύσεων που υπέστησαν ολοκληρωτικές ζημιές από τις φωτιές του Αυγούστου 2007. Η υλοποίηση του παραπάνω έργου εκτιμάται πως θα ενισχύσει το εισόδημα των κατοίκων της πυρόπληκτης περιοχής. Οι ίδιοι οι κάτοικοι αναλαμβάνουν την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και βελτιώνοντας παράλληλα το οικογενειακό τους εισόδημα στο δύσκολο οικονομικό περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί στη χώρα μας, παραμένουν στα χωριά τους και ξαναζωντανεύουν τις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις τους.

Μετεγκατάσταση δύο οικισμών λόγω γειτνίασης με λιγνιτωρυχεία της ΔΕΗ

Τη μετεγκατάσταση των οικισμών Ακρινής του Νομού Κοζάνης και Αγίων Αναργύρων του Νομού Φλώρινας, οι οποίοι έχουν υποβαθμιστεί περιβαλλοντικά λόγω της δραστηριότητας των λιγνιτωρυχείων της ΔΕΗ, προβλέ-

πει διάταξη του υπουργείου Περιβάλλοντος, η οποία συμπεριλαμβάνεται στο νομοσχέδιο για τη Βιοποικιλότητα, το οποίο αναμένεται να κατατεθεί σύντομα στη Βουλή.

Η γειτνίαση των οικισμών με τα λιγνιτικά κοιτάσματα έχει αποτέλεσμα την πρόκληση προβλημάτων οικονομικής και κοινωνικής βιωσιμότητας, όπως η πλήρης αποστέρωση της ζωτικής αγροτικής γης προς καλλιέργεια και οι βλάβες στα κτίριά τους.

Η ρύθμιση του ΥΠΕΚΑ προβλέπει ότι η ΔΕΗ σε εύλογο χρονικό διάστημα (όχι

μεγαλύτερο των οκτώ ετών) θα έχει προχωρήσει σε επιχειρησιακό σχέδιο για τη μετεγκατάσταση των δύο οικισμών, το οποίο θα περιλαμβάνει όλες τις αναγκαίες διαδικασίες, τις τεχνικές λύσεις και τον προϋπολογισμό του έργου. Το κόστος της μετεγκατάστασης θα βαρύνει σε ποσοστό 50% τη ΔΕΗ, μέρος της οποίας θα προέρχεται από τον τοπικό πόρο (τέλος λιγνίτη) και το υπόλοιπο ποσοστό 50% της δαπάνης θα προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Οι εκτάσεις που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας μετεγκατάστασης των οικισμών μεταβιβάζονται ιδιοκτησιακά κατά 50% στη ΔΕΗ Α.Ε. και κατά 50% στο ελληνικό δημόσιο.

Μειωμένα έως και 23% τα σκουπίδια της Αττικής λόγω κρίσης

Λόγω της κρίσης τα σκουπίδια της Αττικής εμφανίζουν μείωση της τάξεως του 20%-23% το πρώτο εξάμηνο του 2010, σύμφωνα με την Οικολογική Εταιρία Ανακύκλωσης (ΟΕΑ). Συγκεκριμένα, από περίπου 2.200.000 τόνους το 2009, το 2010 έπεσαν στο 1.447.187.

Από τα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου του 2010 τα απορρίμματα, λόγω της κρίσης, παρουσιάζουν μεγάλη μείωση, της τάξεως του 20%-23%, οπότε η χρέωση των 42 ευρώ/τόνο που ήταν έως χθες θα πρέπει να αυξηθεί στα 51,6 ευρώ/τόνο, για να εισπράξει ο ΕΣΔΚΝΑ τα ίδια έσοδα για το έτος 2010.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι με την αλλαγή του

τρόπου υπολογισμού του κόστους της διαχείρισης (από ποσοστό 6% επί των τακτικών εσόδων σε υπολογισμό με τιμή μονάδας 51,6% ευρώ/τόνο) δημιουργείται ένα ισχυρό κίνητρο στους δήμους να μειώσουν την ποσότητα των απορριμμάτων τους (με τη διαλογή στην πηγή, την ανακύκλωση και την καθιέρωση του κάδου οργανικών), ώστε να μειώσουν το κόστος διαχείρισής τους για τους πολίτες.

Μια πρωτοποριακή εφαρμογή για την εκμετάλλευση της περισσευούμενης βιομάζας που παράγεται μέσω της γεωργίας αναμένεται να τεθεί σε πιλοτική λειτουργία τον ερχόμενο Απρίλιο, ύστερα από πρωτοβουλία αγροτών της περιοχής του Αμυνταίου Φλώρινας. Είναι γεγονός πως μέχρι σήμερα τεράστιες ποσότητες αγροτικών περισσευμάτων, όπως κουκούτσια, κλαδιά δέντρων, φλοιοί φυτών ή χαλασμένοι καρποί, που παραμένουν ενεργειακά εκμεταλλεύσιμοι, καταλήγουν στα σκουπίδια.

Τη λύση στο συγκεκριμένο πρόβλημα έδωσαν οι επιστήμονες του Εργαστηρίου Εφαρμοσμένης Θερμοδυναμικής του Τμήματος Μηχανολόγων

Φλώρινα Πράσινη ενέργεια από αγροτικά υπολείμματα

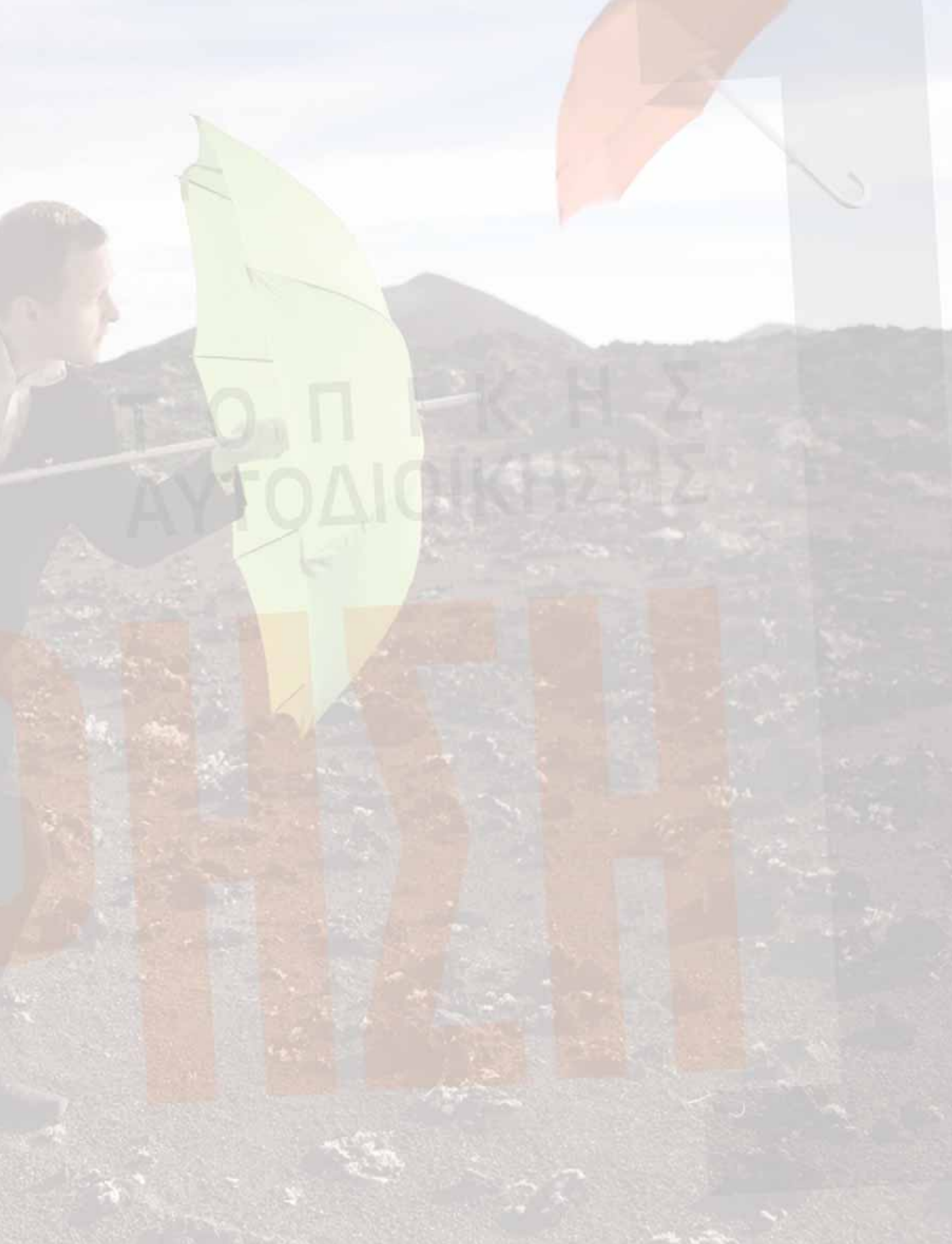
Μηχανικών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), οι οποίοι σχεδίασαν μια κινητή μονάδα Αεριοποίησης αγροτικών υπολειμμάτων που μετατρέπει τη βιοενέργεια σε θερμότητα και ηλεκτρισμό. Η μονάδα αυτή, που αποτελεί μέρος του ευρωπαϊκού προγράμματος Life+ για την περιβαλλοντική πολιτική και διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα τεθεί σε εφαρμογή στην περιοχή του Αμυνταίου και «εφόσον προκύψουν ικανοποιητικά στοιχεία από την πιλοτική της εφαρμογή, θα εξεταστεί η δημιουργία μιας μεγαλύτερης μονάδας, σε συνεργασία με την ιδιωτική πρωτοβουλία και οποιονδήποτε επιθυμεί να επενδύσει σε μια τέτοια

σκέψη», όπως εξηγεί ο μηχανολόγος μηχανικός, υποψήφιος διδάκτωρ του Τμήματος Μηχανολόγων, Δημήτρης Μερτζής.

Ο πρόεδρος της τοπικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών, Γιώργος Γιαντσόπουλος, εξέφρασε την αισιοδοξία του για το όλο εγχείρημα: «Είναι μια ευπροσάρμοστη μονάδα που θα παράγει χρήσιμη ενέργεια, θερμότητα και ρεύμα, ελαχιστοποιώντας τα κόστη μεταφοράς».

Όπως σημείωσε «είναι απαραίτητο να προβληματιζόμαστε όλοι και να πειραματιζόμαστε πάνω στο ζήτημα των τρόπων παραγωγής ενέργειας, δεδομένου ότι τα κάρβουνα και οι λιγνίτες κάποια στιγμή θα φύγουν, ο υπόγειος πλούτος θα τελειώσει και η Ευρώπη μετά το 2050 θα πρέπει να αναζητήσει νέες ύλες για την παραγωγή ενέργειας».

ΤΟ ΠΡΟΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΛΛΗΝ

